

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΜΗ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14, Τ. 140-ΤΗΛ. 718-308 | 1/15 ΜΑΪΟΥ 1971 | ΑΡΙΘ. 11-12

ΜΗΝΥΜΑ

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Ο

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

κ. κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Π ρ ό ς

Τὸ Εὐσεβὲς Πλήρωμα

τῆς Ἀγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Χ ρ ι σ τ ό ς Ἀ ν έ σ τ η !

Ἀ γ α π η τ οί μ ο υ Ἀ δ ε λ φ οί,

Χ ρ ι σ τ ό ς Ἀ ν έ σ τ η !

Τὰ «πάντα πεπλήρωται φωτός». Τὰ ἀπέραντα πλάτη τοῦ οὐρανοῦ· ὁ ἀναστατωμένος, καὶ ταλαιπωρημένος, καὶ γεμᾶτος ἀγωνίαν καὶ φόβους πλανήτης μας· ἀκόμη καὶ τὰ ἀπύθμενα βάθη τοῦ μαύρου καὶ κατασκότεινου Ἄδου. Τὰ «πάντα πεπλήρωται φωτός, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια», ὅπως λέγει ὁ ἱερός ὑμνωδός.

Αὐτὸ εἶναι τὸ πανάρχαιον, τὸ αἰωνόβιον, ἀλλὰ καὶ πάντοτε ἐπίκαιρον καὶ

πάντοτε ἀναγκαῖον πασχάλιον μῆνυμα. Ἰδιαιτέρως ὁμως ἀναγκαῖον εἰς ἡμᾶς, τοὺς σημερινούς ἀνθρώπους· τοὺς ἀνθρώπους τοῦ αἰῶνος τῶν μεγάλων ἀνακαλύψεων καὶ τῶν καταπληκτικῶν καὶ ἄνευ προηγουμένου ἐπιστημονικῶν κατακτῆσεων. Διότι σήμερα, παρὰ τὴν θαυμαστὴν τεχνικὴν ἀνάπτυξιν, ἢ ὅποια ἐπέτρεψεν εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ θέσῃ τὸν πόδα του εἰς ἄλλον πλανήτην, παρὰ τὴν σημαντικὴν ἀφθονίαν τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, παρὰ τὴν εἰδικευμένην ἀνάλυσιν τῶν φαινομένων τῆς ζωῆς, σκότος πυκνὸν μᾶς κυκλῶνει ἀπὸ παντοῦ. Κατὰ σχῆμα δὲ ὀξύμωρον, ὅσονπροχωροῦμεν εἰς τὴν διερεύνησιν τῶν προβλημάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου, τόσον καὶ τὸ μυστήριον, τὸ ὅποιον καλύπτει τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, καταντᾷ περισσότερο ἀδιαπέραστον ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν. Ἡ μὲν ζωὴ καταλήγει νὰ εἶναι τὸ ἀπλησίαστον ἐρωτηματικόν, ὁ δὲ θάνατος τὸ ἀνελέητον δρέπανον τῆς φθορᾶς. Οὔτε ἀνοιγμα, οὔτε ἀκτὶς φωτός, οὔτε ἐλπίς. Καὶ ἡ ζωὴ, καὶ ὁ θάνατος, καὶ ὁ κόσμος ὀλόκληρος, ὅταν δὲν φωτίζεται

ὑπὸ τοῦ φωτός τῆς Ἀναστάσεως, κάθεται «ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου».

Κατ' ἐξοχήν δὲ σήμερον, ὅτε ἀπὸ πολλὰ σημεῖα τῆς Οἰκουμένης ἀκούομεν ἀπειλὰς καὶ «ἀκοῶς πολέμων», οἱ ὅποιοι εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξελιχθοῦν εἰς ὀλοκληρωτικὸν ὄλεθρον συμπάσης τῆς ἀνθρωπότητος, ἡμεῖς ὡς πιστοὶ ὀπαδοὶ τοῦ Ἀναστάντος, ὅς μὴ ἀρκεσθῶμεν μόνον εἰς τὸ νὰ δώσωμεν ἰδιαιτέραν προσοχήν εἰς τὸ φωτοβόλον καὶ ἐλπιδοφόρον πασχάλιον μήνυμα, ἀλλὰ καὶ ὡς γίνωμεν οἱ διαπύρσοι κήρυκὲς του.

Ἀδελφοί μου, τὸ μήνυμα τοῦ φωτός τῆς Ἀναστάσεως δίδει φῶς εἰς τὰ ὀξύτατα προβλήματα τῆς βασανισμένης ἐποχῆς μας. Εἰς τὴν ζοφερὰν πραγματικότητα τῆς ἐποχῆς μας αὐτὸ ἔρχεται νὰ σκορπίσῃ τὸ λυτρωτικὸν του φῶς καὶ νὰ προσφέρῃ εἰς ὅλους μας τὴν χαροποῖον ἐλπίδα. Τὸ γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας ἀποτελεῖ ὑπόμνησιν καὶ ἐγγύησιν, ὅτι ἡ πλάκα τοῦ τάφου δὲν ἀποτελεῖ τὸ τέρμα τῆς ζωῆς, ἀλλὰ τὴν ὀριστικὴν στροφὴν τῆς πρὸς τὴν ἀπεραντωσύνην τῆς αἰωνιότητος. Ἡ δὲ Ἐκκλησία, μὲ τὴν καθημερινὴν ἀναμέτρησίν της μὲ τὴν φθοράν, μὲ τὴν καταστροφὴν, μὲ τὸν θάνατον, ἀνοίγει ἀπεράντους διὰ τὸν κάθε ἄνθρωπον προοπτικὰς καὶ τὸν κατευθύνει εἰς ἓνα δρόμον, ὃ ὁποῖος ὀδηγεῖ εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν αἰώνιον βασιλείαν Του. Ὁ παλμὸς ὀλοκλήρου τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἡ λατρεία της, τὸ κήρυγμά της καὶ ἡ διδασκαλία της, ἡ ἐγκόσμιος δράσις της, ὁ ἀσκητικὸς στοχασμὸς της, ὅλαι ἀνεξαιρέτως αἱ ἐκδηλώσεις της φέρουν ἔντονον τὴν σφραγίδα τῆς Ἀναστάσεως. «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας...» εἶναι ὁ ἀσάλευτος θεμέλιος τῆς πίστεώς της, καὶ ὁ ὕμνος τῆς ἀγάπης της, καὶ ὁ στόχος τῆς πορείας της. Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῶν ἀναζητήσεών μας. Ἡ ὀπτικὴ γωνία τῆς θαρραλέας ἀντιμετωπίσεως τοῦ θανάτου. Ἡ μετάβασίς μας ἀπὸ τὸ σκότος τῆς νυκτός τοῦ Μ. Σαββάτου, προτοῦ ἀκουσθῆ τὸ «δεῦτε λάβετε

φῶς», πρὸς τὸ ἄπλετον φῶς τῆς ἡμέρας τοῦ Κυρίου, τῆς Κυριακῆς.

Ἀπὸ τῆς σκοπιᾶς αὐτῆς, ἡ Ἀνάστασις εἶναι τὸ σημαντικώτερον μήνυμα πρὸς τὸν σύγχρονον ἄνθρωπον. Εἶναι ἡ οὐσιαστικὴ καθοδήγησις εἰς τὴν ζωὴν του, τὸ ἐκχύλισμα τῆς εὐτυχίας του καὶ τὸ «ναὶ» καὶ τὸ «ἀμὴν» εἰς τὴν μόνην πραγματικότητα, τὴν αἰωνιότητα, τὸν Θεόν. Τὸ μήνυμα αὐτό, τὸ μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως, τὸ Ἔθνος μας τὸ ἔχει ζήσει, τὸ ἔχει ἐνσαρκώσει. Μὲ αὐτὸ ἐτράφη σταυρωμένον ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας πικρᾶς δουλείας. Αὐτό, πρὸ 150 ἐτῶν, τοῦ ἔδωκε τὴν δύναμιν διὰ νὰ μετακινήσῃ τὸν βαρὺν λίθον τοῦ τάφου, ὅπου οἱ «χριστιανικοὶ» λαοὶ τὸ εἶχαν καταδικάσει νὰ φυτοζωῆ. Μὲ αὐτὸ τὸ μήνυμα ἠνδρώθη τὸ Ἔθνος μας μετὰ τὴν ἐξέγερσίν του τὸ 1821 καὶ αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τοῦ δίδει τὴν ἐλπίδα τῆς ὀλοκληρώσεως τῆς ἀναστάσεώς του.

Ὡς Ὁρθόδοξοι καὶ ὡς Ἕλληνες, εἰμεθα φορτωμένοι μὲ μοναδικῶς ἐνδοξον καὶ βαρεῖαν κληρονομίαν. Ἄς εὐχηθῶμεν, λοιπόν, ἀλλὰ καὶ ἕκαστος ὡς ἐργασθῆ εἰς τὸν ἰδικὸν του τομέα, ὅπως ὅλοι φωτισθῶμεν ἀπὸ τὸ ἄπλετον φῶς τῆς Ἀναστάσεως· ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐνωθῶμεν εἰς μίαν ἀγαπημένην οἰκογένειαν· ὅπως ἐργαζόμενοι ὡς ἀληθινὰ «τέκνα φωτός» μὲ δικαιοσύνην καὶ μὲ ἐγάπην ἐποδιώξωμεν ἀπὸ τὰς ψυχὰς μας τὰ σκότη τοῦ μίσους, τῶν διαιρέσεων καὶ τῶν ἀνταγωνισμῶν, διαχέοντες τὰς θερμουργοὺς ἀκτῖνας τοῦ φωτός, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀδελφωσύνης μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Τέλος, ὡς εὐχηθῶμεν, ὅπως ἡ Ἀνάστασις εἶναι τὸ βάθρον καὶ τὸ ἀσάλευτον θεμέλιον τῆς ζωῆς ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Μὲ αὐτὰς τὰς σκέψεις, ὡς βροντοφωνήσωμεν καὶ πάλιν:

«Χ ρ ι σ τ ὸ ς ἀ ν ἔ σ τ η ρ!»

Διάπυρος ὕμνων πρὸς Κύριον εὐχέτης

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΕΟΡΤΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΤΗΣ Α. Θ. Π. ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργογὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κ. Ἱερώνυμε, Πρόεδρε τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, υπερέδιστα προσαγορεύομεν.

Ἀ λ η θ ῶ ς Ἀ ν έ σ τ η !

Ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς ἀποδίδομεν μετ' ἀγάπης τῇ Ὑμετέρᾳ περιποθήτῳ ἡμῖν καὶ σεβασμίᾳ Μακαριότητι καὶ τοῖς σὺν Αὐτῇ ἀγαπητοῖς ἐν Χριστῷ Ἀδελφοῖς τὸν ἐπὶ τῇ ἐνδόξῳ καὶ λαμπροφύρῳ τοῦ Κυρίου Ἀναστάσει ἅγιον καὶ χαρμόσυνον ἄσπασμόν.

Ἡ Ἁγία τοῦ Σωτῆρος Ἀνάστασις, ἦν αἰσίως, τῇ θεῖᾳ τοῦ Ἀναστάσιος χάριτι, μετὰ τῶν σὺν ἡμῖν Ἀδελφῶν, τοῦ Ἱ. Κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Πληρώματος ἅσι προσεκυνήσαμεν καὶ ἐπαγγυρήσαμεν, ἀποτελοῦσα τῆς σωτηριώδους θείας οἰκονομίας τὴν ἀσφαλῆ βεβαίωσιν καὶ δικαίωσιν, ἐχέγγυον δ' ἅμα καὶ τῆς ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων εἰς ζωὴν νέαν καὶ ἀληθῆ καὶ κεχαριτωμένην ἀναστάσεως, πληροῖ ἀρετῆτος χαρᾶς ἡμᾶς καὶ πάντα τὰ ἀπανταχοῦ τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εὐσεβῆ τέκνα τῇ βεβαίᾳ ἐλπίδι, ὅτι ὄντως ὁ Χριστὸς «μεθ' ἡμῶν ἐστὶ πάσας τὰς ἡμέρας μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος», συμπορευόμενος ἡμῖν καὶ παρεμυθῶν καὶ κρατύνων ἡμᾶς.

Ὁλοκαρδίως εὐχόμεθα δαψιλῆ καὶ πλουσίαν ἀεὶ τὴν χάριν καὶ τὴν χαρὰν τοῦ Ἀναστάσιος Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος τῇ Ὑμετέρᾳ λίαν ἀγαπητῇ Μακαριότητι καὶ τῇ ἐνδόξῳ ἀδελφῇ Ἐκκλησίᾳ, στερεὰν δὲ ἐν τῷ κόσμῳ παντὶ τὴν δικαιοσύνην Αὐτοῦ καὶ τὴν εἰρήνην, καὶ περιπτυσσόμενοι καὶ αὔθις Αὐτῇ, καὶ ἐν

τῷ Ἀναστάσι κατασπαζόμενοι Αὐτῇ Χριστῷ, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς καὶ ἐξιδιασμένης τιμῆς.

Ἅγιον Πάσχα τοῦ 1971

Τῆς Ὑμετέρας περισπουδάστου ἡμῖν Μακαριότητος ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

Β'

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἱερωτόμω,

Τῷ Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἄσπασμόν ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἀναστάσι,

Εἰς Ἀθήνας

Πανένδοξός ἐστιν ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ἐν τῇ πορείᾳ τῶν καιρῶν, εἴκοσι αἰῶνων, ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς διὰ τοῦ Αντρωτοῦ Χριστοῦ σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπινου γένους. Ὅθεν, ἡ χαρὰ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν ἐστὶ μεγάλη, ἐνεδείξατο γὰρ ἡμῖν ἐν τοῖς ἐπερχομένοις αἰῶσι τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος Αὐτοῦ ἐν τῇ χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς. Σήμερον γὰρ θανάτου εορτάζομεν νέκρωσιν, ἄδου τὴν καθείρεσιν, ἄλλης βιοτῆς, τῆς αἰωνίου ἀπαρχῆς, καθ' ἣν Χριστὸς Ἰησοῦς ὁ Κύριος τριήμερος ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς παγγενῆ τὸν Ἀδάμ, τῇ ἁμαρτίᾳ νεκρωμένον, συνανέστησε καὶ τὴν κτίσιν πᾶσαν ἐκαινοποίησεν εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀποκαταστήσας. Ποῦ σου θάνατε τὸ κέντρον; Ποῦ σου ἄδη τὸ νίκος; Ἀνέστη Χριστὸς καὶ σὺ καταβέβλησαι. Ἀνέστη Χριστὸς καὶ νεκρὸς οὐδεὶς ἐπὶ μνήματος.

Ἡ εορτὴ τῶν εορτῶν καὶ πανηγυρις τῶν πανηγύρεων, αὕτη πληροῖ χαρᾶς τὰς καρδίας ὄλων τῶν πιστῶν καὶ καλεῖ, ὅπως περιπτυ-

χθῶμεν ἀλλήλους, ἀναφωνοῦντες τὸν ἀγγελικὸν χαιρετισμὸν «Χριστὸς Ἀνέστη».

Τὸν χαιρετισμὸν οὖν τοῦτον φέροντες καὶ ἡμεῖς ἐν χεῖλεσι καὶ καρδίᾳ ἐπισκεπτόμεθα νοερῶς τὴν Ὑμετέραν ποθεινοτάτην Μακαριότητα, ὀλοφύχως συγχαίροντες Αὐτῇ τε καὶ παντὶ τῷ ἐμπειπιστευμένῳ Αὐτῇ Χριστοπώνυμῳ Πληρώματι, μυχιαιτάτην ἅμα συγκαταμιγνύοντες τοῖς συγχαρητηρίοις ἀδελφικὴν εὐχὴν, ὅπως ὁ ὑπὲρ ἡμῶν παθῶν καὶ ταφείς καὶ Ἀναστάς Κύριος, ἡ ἐλπίς τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ἐμπνεύσῃ Ὑμῖν ἐκ νέου καὶ ἔτι βαθύτερον τὴν δύναμιν τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς ὑπομονῆς ἐν τοῖς ἐνδόξοις ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας ἀγῶσι καὶ τῆς ἱερᾶς ἐκκλησιαστικῆς διακονίας, ἐπισκιάσῃ δὲ πάντας διὰ τῆς ἀρρήτου χαρᾶς ἐπὶ τῷ Ἀναστάντι Χριστῷ, ἐν τῷ μέσῳ τῶν δυσχερειῶν καὶ τῶν ἀκανθῶν τῆς ἐπιγείου χριστιανικῆς ἀθλήσεως· τὴν δὲ Ἐκκλησίαν Αὐτοῦ, ἣν τῷ ἰδίῳ Αὐτοῦ αἵματι περιεποιήσατο, περιφρουρήσῃ ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, διαφυλάττῃ δὲ ὑγιαίνουσαν καὶ ἐπὶ ἔτη πλεῖστα πανηγυρίζουσαν τὴν λαμπροφόρον Ἀνάστασιν τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, πρὸς δόξαν καὶ εὐστάθειαν τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, πρὸς οἰκοδομὴν δὲ καὶ τέλειον καταρτισμὸν ἐν τῇ πίστει τοῦ Ποιμνίου Αὐτῆς.

Ἐπὶ τούτοις καὶ αὐθις προσαγορευόντες τὴν Ὑμετέραν ποθεινοτάτην Μακαριότητα καὶ τὴν περὶ Αὐτὴν σεπτὴν χορείαν τῶν Ἱερωτάτων Ἀρχιερέων, καὶ προσεπευχόμενοι, ὅπως ὁ ἐκ τάφου ἀντεΐλας ἡμῖν ἥλιος τῆς δικαιοσύνης στερεώσῃ τὴν δικαιοσύνην Αὐτοῦ καὶ τὴν εἰρήνην ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ, ἐπὶ τῷ κοινῷ πάντων ἀγαθῷ, διατελοῦμεν

Τῆς Ὑμετέρας Γερασμίας Μακαριότητος ἀδελφὸς λίαν ἀγαπητός.

† Ὁ Ἀλεξανδρείας ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Γ'

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, λίαν ἡμῖν ἀγαπητὴ καὶ περισπούδαστε ἀδελφὴ καὶ συλλειτουργγὴ τῆς ἡ-

μῶν Μετριότητος κύριε Ἱερώνυμε, τὴν Ὑμετέραν φίλην Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορευόμενοι.

Ἡ Ἁγία Ἀνάστασις τοῦ σεσαρκωμένου Λόγου, ἡ σφραγὶς τῆς πίστεως ἡμῶν, ἀνατέλλει καὶ νῦν, φέρουσα ἐν ἑαυτῇ ὅλας τὰς ἀγίας ἐλπίδας καὶ τοὺς ἱεροὺς πόθους τῆς ψυχῆς, τῆς ἀγαπώσης τὴν αἰωνίαν μεταμόρφωσιν αὐτῆς, πρὸς πραγματοποίησιν τῶν ἁγίων σκοπῶν τῆς εἰκόνας, τῆς δημιουργηθείσης καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ.

Ἄνευ τῆς Ἀναστάσεως, ἡ πίστις ἡμῶν «νεκρὰ ἐστί». Ἡ ἔκφρασις αὐτῆ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου θέτει τὴν Ἀνάστασιν ὡς θεμέλιον τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν τῇ ἐξαπλώσει αὐτοῦ πρὸς μεταμόρφωσιν πάσης τῆς οἰκουμένης.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι Ἐκκλησία τῆς Ἀναστάσεως, καὶ δὴ Ἐκκλησία τῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως, Ἐκκλησία τῆς ἀγάπης, ἐξ ἧς πηγάζει ὅλον τὸ οἰκοδόμημα τοῦ Χριστιανοῦ ἀνθρώπου. Διὸ καὶ πιστεύομεν, ὅτι ἡ Ὁρθόδοξία δέον νὰ ἐγκολληθῇ παντοτινῶς τὰ ἀποτελέσματα, τὰ ἐκ τῆς Ἀναστάσεως ἀπορρέοντα, ἵνα νικήσωμεν τὸν θάνατον ἐν ἡμῖν καὶ νικηθῇ ὁ Διάβολος ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, καὶ τοιοτοτρόπως πραγματοποιῶνται τὰ ἐκ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου πηγάζοντα ἀγαθὰ καὶ μεταβάλλεται ὁ κόσμος εἰς Παράδεισον ἀγάπης.

Βαθεῖαν αισθανόμεθα τὴν χαρὰν συγκοινωνοῦντες μετὰ τῆς ὑμετέρας γερασμίας Μακαριότητος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἐπαναλαμβάνοντες μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τὸν θεσπισθέντα ὑπ' Αὐτῆς ὕμνον, «Αὐτὴ ἡ ἡμέρα ἦν ἐποίησεν ὁ Κύριος, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ», παρακαλοῦμεν τὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστάντα Κύριον, ὅπως βοηθήσῃ ἡμᾶς εἰς τὸ ἅγιον ἔργον τῆς ἀποστολῆς ἡμῶν πρὸς ἀναγέννησιν τοῦ κόσμου καὶ ἀνάστασιν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς δόξαν καὶ ἀγιασμὸν τοῦ διὰ τῶν Θεῶν Αὐτοῦ Μυστηρίων δοξάζοντος καὶ ἀγιάζοντος ἡμᾶς Θεοῦ.

Ταῦτα καὶ κατασπαζόμενοι τὴν ὑμετέραν Μακαριότητα φιλήματι ἀγίῳ ἐν Χριστῷ ἀναστάντι, καὶ τὰ βέλτιστα παρ' Αὐτοῦ

προσεπευχόμενοι Ἀδτῆ, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς.

Τῆς Ὑμετέρας φίλης Μακαριότητος ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

† Ὁ Ἀντιοχεῖας ΗΛΙΑΣ

Δ'

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Βενέδικτος

Ἐλέω Θεοῦ Πατριάρχης τῆς Ἁγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ καὶ πάσης Παλαιστίνης

Τερονύμω,

Τῷ Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος.

Ἄσπασμόν ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντι.

Ἡ μὲν Ἁγιωτάτη Μήτηρ Ἡμῶν Ἐκκλησία, τῇ ἀστραπῇ σήμερον κατηγλαϊσμένη τοῦ ὀφθέντος ἀγγέλου, εὐτροπιίζεται εἰς ὑποδοχὴν τοῦ ἐκ τάφου, ὡς ἐκ παστάδος βασιλικῆς, προελθόντος οὐρανοῦ αὐτῆς Νυμφίου, τοῦ νενικηκότος τὸν ἀρχέκακον ὄφιν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰληφότος.

Ἡμεῖς δὲ κατηξιωμένοι παρὰ Κυρίου τὴν ἑορτὴν ἄγειν ἐν αὐτοῖς τοῖς τόποις τῶν ἀρρήτων οἰκονομιῶν τῆς θείας φιλανθρωπίας, μετὰ πλήθους εὐλαβῶν προσκνητῶν, ἀπανταχόθεν τῇ χάριτι τοῦ Παναγίου Πνεύματος συνηγμένων παρ' Ἡμῶν, οὐκ ἐπανσάμεθα μὲν καὶ κατὰ τὰς διαγενομένας ἡμέρας τῶν Σωτηρίων Παθῶν μνημονεύειν τοῦ ἱεροῦ ὀνόματος τῆς Ὑμετέρας Γερασμωτάτης Μακαριότητος, μετὰ πόθου δὲ καὶ πολλῆς τῆς εὐχαριστίας τ' αὐτὸ ἐπιτελέσομεν καὶ τῇ νυκτὶ ταύτῃ τὸ ἱερόν τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης καθήκον, ὑγίειαν Ἀδτῆ καὶ εὐεξίαν αἰτησόμενοι καὶ τῇ ἐμπειπιστευμένῃ Ἀδτῇ Ἁγιωτάτῃ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ εἰρήνην καὶ δόξαν ἐπευξόμενοι.

Οὐ μὴν δ' ἀλλὰ ἀγαλλιῶντες μετὰ συμπαντος τοῦ ἐορτάζοντος ὄρατοῦ τε καὶ ὁράτου κόσμου, ὅτι «ἐγγήγεται Χριστός», τὸ Πάσχα ἡμῶν τὸ μέγα καὶ ἱερώτατον, καὶ πεπλήρωται τὰ πάντα θείας εὐφροσύνης, καὶ τῆς οὐρανοῦ Βασιλείας ἡμᾶς μετόχους πεποίηκε, σὺν ἑαυτῷ παγγενῇ τὸν Ἀδὰμ συναναστήσας, ἤκομεν διὰ τῶν γραμμάτων Ἡμῶν τούτων ἀπὸ πόλεως τῆς ἁγίας, καὶ ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα περιπτυσσόμενοι, «ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ» προσφωνοῦμεν καὶ τὸ φίλημα τὸ ἐν Χριστῷ τῷ Ἀναστάντι Ἀδτῆ ἀποδίδομεν, ἱκετεύοντες ἅμα τὸν δωρησάμενον Ἡμῶν τὴν ἄμετρον χάριν «θανάτου ἐορτάζειν τὴν νέκρωσιν καὶ ἄδου τὴν καθαίρεσιν», περιέπει μὲν ἐν ὑγείᾳ καὶ εἰρήνῃ καὶ εὐθηνίᾳ παντὸς ἀγαθοῦ μακροήμερεύουσας Ἀδτῆν, τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομοῦσαν καὶ τὴν ἐνότητα τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν ἀπεργαζομένην, καταξιῶν δ' ἐπὶ παμπληθῆ ἔτη πανηγυρίζειν τὴν κλητὴν καὶ ἁγίαν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως καὶ τὸν ἐγκεχειρισμένον Ἀδτῆ περιούσιον λαὸν ἀσφαλῶς προάγειν ἐπὶ τὴν σωτηρίαν, εἰς δόξαν τοῦ ὑπερ-υμνήτου καὶ εὐλογητοῦ Αὐτοῦ ὀνόματος.

Ταῦτα δ' ἐν εὐφροσύνῃ πνευματικῇ ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν ἐορτῶν ἐχόμενοι, Μακαριώτατε ἐν Κυρίῳ ἀδελφέ, ἀξιοῦμεν ἅμα μετ' ἀγάπης μεταδοθῆναι τὰς ἀδελφικὰς Ἡμῶν προσρήσεις πᾶσι τοῖς Πανιερωτάτοις Ἀρχιερεῦσι, τοῖς συγκροτοῦσι τὴν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον, ὡς ἀδελφοῖς ἠγαπημένους καὶ συλλειτουργοῖς τῆς Ἡμῶν Μετριότητος, αἰτούμεθα καὶ αἰθίς τὰ ἔτη Ἀδτῆς ὅ,τι πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ σωτήρια.

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλήμ Πάσχα 1971.

Τῆς Ὑμετέρας Γερασμωτάτης Μακαριότητος ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός καὶ ὅλως πρόθυμος,

† Ὁ Ἱεροσολύμων ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΣ

Ε'

ΤΟΥ ΣΕΒ. ΤΟΠΟΤΗΡΗΤΟΥ
ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ ΜΟΣΧΑΣ

Τῷ Μακαριωτάτῳ Ἱερωτάτῳ,
Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος.

Μακαριώτατε Δέσποτα, ἀγαπητέ ἐν Κυ-
ρίῳ ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ,

«Χριστὸς Ἀνέστη!»

Δεχθῆτε κατὰ τὴν κλητὴν καὶ ἀγίαν ταύ-
την ἡμέραν τῆς λαμπρᾶς Ἀναστάσεως τοῦ
Χριστοῦ τὴν ἀδελφικὴν ἐπιστολὴν ἡμῶν ὡς
καλὴν, ἐγκάρδιον ἀγγελίαν εἰρήνης καὶ εὐ-
λικρινοῦς ἀδελφικῆς ἀγάπης ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ, τῷ Ἀναστάντι Κυρίῳ καὶ Λυτρωτῇ
ἡμῶν.

Χαιρετίζω τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα ἐπὶ
τῇ μεγαλειώδη ἑορτῇ τῆς λαμπρᾶς τοῦ Χρι-
στοῦ Ἀναστάσεως, ἀσπάζομαι Ὑμᾶς μετ'
ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ πασχαλίου χαρᾶς καὶ
ἀπευθύνω ἐκ μέρους τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς
Ἐκκλησίας καὶ ἐμοῦ προσωπικῶς πρὸς
τὴν περισπούδαστον Ὑμετέραν Μακαριότητα
καὶ ἅπαν τὸ θεόσωστον ποίμνιον τῆς καθ'
Ὑμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τὸν εὐλικρινῆ
καὶ χαρμόσυνον Πασχαλινὸν χαιρετισμόν:

«Χριστὸς Ἀνέστη!»

Εἶθε νὰ πληρώσῃ Ὑμᾶς ὁ ἐκ τοῦ τάφου
ἐγεθθὲς Σωτὴρ τοῦ κόσμου διὰ λαμπρᾶς,
πνευματικῆς χαρᾶς καὶ νὰ Σᾶς καταξιώσῃ
ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ ἀξίως δοξάζειν τὴν τριή-
μερον Ἀνάστασίν Του!

Διὰ τῆς θαυμαστῆς Ἀναστάσεώς Του,
Χριστὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἐδώρησε καὶ εἰς ἡ-
μᾶς ἀνακαίνισιν, ἀρραβῶνα ἀθανασίας καὶ
ἐκάλεσεν ἡμᾶς εἰς ζωὴν εἰρηρικὴν καὶ ἀδελ-
φοσύνην.

Ὅμως ἡ εἰρήνη, ἣν ἐνετείλατο ἡμῖν ὁ
Θεῖος Λυτρωτής, κατὰ τὰς ἡμέρας μας βα-
ναύσως καταπατεῖται ἐπὶ τῆς Γῆς, καὶ ἐπι-
σκοπίζεται ἡ ἐκκλησιαστικὴ μας συνείδησις
καὶ ἡ λαμπρὰ Πασχαλινὴ χαρὰ, ὅτε ὁ Οὐρσ-

νὸς καὶ ἡ Γῆ ἀγάλλονται, πανηγυρικῶς χαι-
ρετίζοντες τὴν μεγάλην ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου
Πάσχα τοῦ Χριστοῦ!

Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ κλείωμεν τοὺς
ὀφθαλμοὺς ἐνώπιον πολλῶν λυπηρῶν γεγο-
νότων, τὰ ὁποῖα λαμβάνουν χώραν σήμερον
εἰς τὸν κόσμον, ὅποτε ἑκατομμύρια ἀνθρώ-
πων ὑφίστανται ἀναριθμήτους δοκιμασίας,
ὅποτε καθημερινῶς φονεῦνται ἀθῶα θύματα
εἰς τὸν ἀπάνθρωπον πόλεμον εἰσβολῆς. Ἡ-
μᾶς, τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, δὲν
δύναται ν' ἀφήσωσιν ἀδιαφόρους τὸ ἐπικρα-
τοῦν αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἰς τὸν κόσμον κα-
κόν, ἡ ἀδικία καὶ οἱ σφοδροὶ ἀδελφοκτόνοι
πόλεμοι εἰς τὸ Βιετνάμ, τὸ Λάος καὶ τὰ γε-
γονότα εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν, ἡ τεταμένη
κατάστασις εἰς τὴν Εὐρώπην, τὴν Λατινικὴν
Ἀμερικὴν καὶ τὴν Ἀφρικανικὴν Ἡπειρον.

Ἡμᾶς, ὡς χριστιανούς, δὲν δύναται νὰ
μὴ μᾶς ἀνησυχῇ ἡ τεταραγμένη αὐτὴ κατὰ-
στασις εἰς τὸν κόσμον, ἡ ἐπισκοπίζουσα τὴν
Θεῖαν Ἀγάπην, τόσον ἀφθόνως ἐκχυθεῖσεν
ἐφ' ἡμᾶς ἐν τῇ Ἀναστάσει.

Ὁ Ἀναστὰς Κύριος εἶθε νὰ στηρίξῃ καὶ
εὐλογῆσῃ ἡμᾶς ἐπὶ τοῦ ἐνδόξου πεδίου τοῦ
ἔργου τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἐπιτεύξεως ὁμο-
νοίας καὶ ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ νὰ κατευ-
θῶνῃ τὰς ἐπιδιώξεις μας καὶ τὰς ἀναλόγους
προσπαθείας πρὸς οἰκοδομὴν εὐημερίας καὶ
εὐτυχίας δι' ὅλα τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, τὰ τό-
σον ποθοῦντα πραγματικὴν εἰρήνην!

Ἐορτάζοντες κατὰ τὴν πανηγυρικὴν καὶ
μεγάλην ταύτην ἡμέραν ὁμοῦ μετὰ τῆς ἀγα-
πητῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος τὸ μεγα-
λειῶδες θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χρι-
στοῦ, ἀπευθύνομεν τὰς θερμὰς προσευχὰς
μας πρὸς τὸν Ζωοδότην Κύριον, τὸν Χορη-
γὸν παντὸς ἀγαθοῦ, νὰ ἀνοίξῃ Οὗτος τοὺς
πνευματικὸς ὀφθαλμοὺς τοῦ λαοῦ Του καὶ
νὰ ὑποδείξῃ εἰς τὴν πολυπαθῆ ἀνθρωπότητα
τὴν ἀληθινὴν ὁδόν, τὴν ὀδηγοῦσαν εἰς ἐπί-
τευξιν εἰρήνης καὶ ζωῆς ἐν τῇ ἐνώσει ἀδελ-
φικῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης.

Ἡ πανοικτίρμων εὐλογία τοῦ Ἀναστάν-
τος Σωτῆρος ἄς εἶναι ἐπὶ τὴν Ὑμετέραν Ἀ-
γιότητα καὶ ἐπὶ πᾶν τὸ χριστεπώνυμον ποί-
μνιον Ὑμῶν, καὶ νὰ βοηθήσῃ ἡμᾶς δι' ὅλου
τοῦ εἶναι μας νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν χαρὰν

τῆς Ἀναστάσεώς Του καὶ νὰ δεχθῶμεν εἰς τὰς καρδίας μας τὰς εὐαγγελικὰς ὑποθήκας Του ἐν ὀνόματι τῆς εἰρήνης, τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης καὶ εὐσεβείας ἐπ' ἀγαθῶ ὄλων τῶν κατοίκων τῆς Γῆς.

Ἀληθῶς Ἀνέστη ὁ Κύριος!

Ἐξαιτούμενος τὰς ἀγίας εὐχὰς Σας, διατελῶ ὄλως ἀφωσιωμένος εἰς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα μετ' ἀδελφικῆς ἀγάπης ἐν Χριστῷ τῷ Ἀναστάντι.

Πάσχα Χριστοῦ 1971

† Ὁ Τοποτηρητῆς

τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου Μόσχας

Μητροπολίτης Κρουτίτσκης καὶ Κολόμνας

ΠΟΙΜΗΝ

ΣΤ'

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΣΕΡΒΙΑΣ

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, τῆς ἡμῶν Μετριότητος ἀγαπητὴ καὶ περιπόθητε ἐν Χριστῷ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ, κύριε Ἱερώνυμε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπασζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐπὶ τῇ προσεχεῖ ἑορτῇ ἑορτῶν, τῇ λαμπρῇ Ἀναστάσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ ἀπευθύνομεν πρὸς τὴν ἀγαπητὴν Ἡμῶν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἐγκαρδίως προσρήσεις καὶ τὰς καλύτερας εὐχὰς μετὰ τοῦ πασχαλινῶ χαιρετισμοῦ:

Χριστὸς Ἀνέστη!

Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τῆς νίκης τῆς ζωῆς ἐπὶ τοῦ θανάτου, τοῦ φωτὸς ἐπὶ τοῦ σκοτῶν, τοῦ ἀγαθοῦ ἐπὶ τοῦ κακοῦ, ἄγγελος Κυρίου ἀνήγγειλεν εἰς τὸν κόσμον τὴν πλέον χαρομόσποννον εἰδησιν, ὅτι ἀνέστη ὁ Χριστός. Ἡ ἀγγελία αὕτη ἐνεκαιώσασεν νέαν ἐποχὴν, νέαν ἐλπίδα, νέαν ζωὴν — τὰ πάντα καινὰ διὰ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, διὰ τοῦ ἐθελουσίου σταυρικοῦ θανάτου Του παρέσχεν

εἰς τοὺς ἀνθρώπους λύτρωσιν ἐκ τοῦ θανάτου, διὰ δὲ τῆς Ἀναστάσεώς Του ἰσχυρὰν ἐλπίδα διὰ τὴν αἰώνιον ζωὴν. «Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ δίδόντι ἡμῖν τὸ νῆκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Α' Κορινθ. ιε', 57). Ἡ μαρτυρία ὅτι ὁ Χριστὸς ἀνέστη καὶ ὅτι ἤνοιξε τὴν θύραν τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς δι' ὄλους ἡμᾶς, ἀπαλλάσσει τὰς ψυχὰς μας ἀπὸ ἀθυμίας καὶ τοῦ φόβου ἐνώπιον τοῦ θανάτου, «εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ... ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἀναστήσονται πρῶτον». (Α' Θεσ. δ', 14-16). Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς χαίρομεθα ἐπὶ τῇ Ἀναστάσει τοῦ Κυρίου καὶ ἀπολαμβάνομεν τὴν εἰς Αὐτὸν πίστιν καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς αἰωνίου ζωῆς.

Μετὰ τῆς πασχαλινῆς αὐτῆς χαρᾶς καὶ αἰθῆς χαιρετίζομεν Ὑμᾶς καὶ ἀσπασζόμεθα φιλήματι ἀγίῳ καὶ ἐν βαθυτάτῳ σεβασμῷ καὶ ἀγάπῃ διατελοῦμεν ἀφωσιωμένος Ὑμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργός.

† Ὁ Σερβίας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ζ'

ΤΟΥ ΣΕΒ. ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΟΣ ΤΗΣ Ι. ΣΥΝΟΔΟΥ
ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Μακαριώτατον Ἱερώνυμον,
Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος

Ἀθήνας

Μακαριώτατε,

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς λαμπρᾶς ἑορτῆς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ἐξ ὀνόματος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἡμῶν προσωπικῶς, ἀπευθύνομεν ἐξ ὅλης καρδίας εἰς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα μετὰ τῆς ἐν Χριστῷ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν ἀγάπης, τὸν πασχάλιον χαιρετισμόν:

«Χριστὸς Ἀνέστη!»

Ὁ νικητῆς τοῦ θανάτου, τοῦ κακοῦ καὶ τῆς ἁμαρτίας, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χρι-

στός, ἀνήγγειλε τὸν θρίαμβον τῆς εἰρήνης (Ἰωάν. κ', 19) καὶ τῆς χαρᾶς (Ματθ. κη', 9) ὡς δῶρον τοῦ οὐρανοῦ πρὸς ὄλους τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐν τῇ ἀκτινοβολίᾳ τῆς θαυμαστῆς ταύτης ἡμέρας εὐχόμεθα ἢ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ νὰ κηρύττεται διαρκῶς, διὰ νὰ γνωσθῇ ὑφ' ὄλων ἢ χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως, τῶν φωτεινῶν ἰδεωδῶν τῶν ἀνθρώπων.

Ἀσπαζόμενοι Ὑμᾶς ἐν τῷ Ἀναστάντι ἐκ νεκρῶν διατελοῦμεν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος λίαν ἀφωσιωμένους ἀδελφός.

Ὁ Προεδρεύων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

† Ὁ Μητροπολίτης Λόβετζ ΜΑΞΙΜΟΣ

Η'

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, λίαν ἡμῖν ἀγαπητὴ καὶ περισπούδαστε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ, κύριε Ἱερώνυμε, τὴν Ὑμετέραν γερασίμην Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν σταυρωθεὶς, ἀνέστη ἐκ τοῦ τάφου τριήμερος, τοὺς πεπτωκότας ἀναγαγὼν εἰς τὴν πάλαι λαμπρότητα καὶ τοὺς ἡμαρτηκότας τῷ Πατρὶ καταλλάξας. Τῆς ἀρχαίας κατάρτας ἐλυτρώθημεν καὶ οὐκέτι δοῦλοι ἐσμέν, ἀλλ' υἱοὶ Θεοῦ καὶ συγκληρονόμοι Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὰ σύμπαντα σήμερον χαρᾶς πληροῦνται, κόσμος δ' ἀγάλλεται, ὄρατός τε ἅπας καὶ ἀόρατος, ὅτι διὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως «ὁ θάνατος κατεπόθη εἰς νίκος». Χαίρομεν καὶ εὐφραυνόμεθα ἐπὶ τῇ νίκῃ κατὰ τοῦ θανάτου, ἐπὶ τῇ λυτρώσει ἡμῶν ἐκ τῆς δουλείας τῆς ἁμαρτίας, ἐπὶ τῇ καταλλαγῇ μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἐπὶ τῇ χάριτι καὶ τῇ υἰοθεσίᾳ.

Χαιρετίζοντες τοίνυν ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς τὴν Ὑμετέραν γερασίμην Μακαριότητα ἐπὶ τῇ φαιδρᾷ καὶ κοσμοσωτηρίῳ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα, σὺν τῷ «Χριστὸς Ἀνέστη!» θερμοτάτας ἀπευθύνομεν Ἀυτῇ τὰς συγχαρη-

τηρίους ἡμῶν ἀδελφικὰς προσρήσεις, δλοθύμως δεόμενοι τοῦ Ζωοδότου Κυρίου δωρεῖσθαι μὲν Ἀυτῇ ὑγείαν σταθερὰν καὶ μήκος ἡμερῶν ὀλβίων, δαφιλεύειν δ' Ἀυτῇ ἀδιαλείπτως τὴν κραταιὰν Ἀυτοῦ ἐνίσχυσιν καὶ βοήθειαν εἰς σωτήριον τοῦ εὐσεβοῦς ποιμνίου ποδηγέτησιν καὶ εἰς πορισμὸν πολλῆς τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἀυτοῦ ὠφελείας.

Παρακαλοῦντες δὲ τὴν Ὑμετέραν περιπόθητον Μακαριότητα μεταδοῦναι τὰς ἐγκαρδίους προσρήσεις τε καὶ εὐχὰς ἡμῶν τε καὶ τῶν περὶ ἡμᾶς Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν τοῖς ἀγαπητοῖς ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς Ἀρχιερεῦσι, τοῖς τὴν περὶ Ἀυτὴν συγκροτοῦσιν Ἀγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον, προσεπενχόμεθ' Ἀυτῇ πᾶσαν παρὰ τοῦ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντος Σωτῆρος χαρὰν καὶ προσνέμοντες Ἀυτῇ καὶ αἷθις τὸν πασχάλιον ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν, διατελοῦμεν

Τῆς Ὑμετέρας γερασίμης Μακαριότητος ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

† Ὁ Κύπρου ΜΑΚΑΡΙΟΣ

Θ'

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΒΑΡΣΟΒΙΑΣ

Τῷ Μακαριωτάτῳ Ἱερωνύμῳ,
Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
Ἀθήνας

Μακαριώτατε,

Ἀγαπητὴ ἐν Κυρίῳ, Δέσποτα Ἄγιε,

Χριστὸς Ἀνέστη!

Καὶ αἷθις ἠξίωσεν ἡμᾶς ὁ Κύριος νὰ ἑορτάσωμεν καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος τὸ Ἅγιον Πάσχα.

Ἐπανερχομένων ἡμῶν νοερῶς εἰς τοὺς εὐλογημένους ἐκείνους χρόνους, ὅτε κατὰ πρῶτον ἠκούσθησαν οἱ εὐφρόσννοι οὗτοι λόγοι περὶ τοῦ Ἀναστάντος Σωτῆρος, τοῦ Νικητοῦ τοῦ Ἄδου, ἀσυναισθήτως ὑפוῦται ἐνώπιον τοῦ πνευματικοῦ ἡμῶν βλέμματος ὁ ζωηφόρος ἐκεῖνος τάφος, ἐν τῷ ὁποίῳ ἡ Θεῖα Ἀγάπη ἐπάτησε τὸν θάνατον, χαρισμένη εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ζωὴν.

Αὕτη ἔκαμεν, ὥστε ὁ ψυχρὸς τάφος, σύμβολον τοῦ φοβεροῦ θανάτου καὶ τῆς βασιλείας τοῦ τρομεροῦ Ἄδου, νὰ καταστῇ Ζωηφόρος. Ἀπὸ τοῦ νῦν «ἡ ζωὴ πολιτεύεται» καὶ «νεκρὸς οὐδεὶς ἐν τῷ τάφῳ» (Λόγ. Ἰωάν. Χρυσοστόμου). Τώρα ἡμεῖς μετὰ τοῦ προφήτου πανηγυρικῶς ἀναφωνοῦμεν: «Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον; Ποῦ σου, Ἄδη, τὸ νίκος;» (Ῥωσ. ιγ', 14).

Ἐξηγόρασεν ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας, τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου ὁ Νικητῆς-Μονογενῆς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, παρέχων καὶ ἡμῖν τὴν δυνατότητα τοῦ νικᾶν τὸ φθαρόν τοῦ κόσμου τούτου, «ἐνθύσασθαι ἀφθαρσίαν... καὶ ἀθανασίαν» (Α' Κορ. ιε', 53).

Μεθ' ἑορταστικῆς χαρᾶς χαιρετίζω τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, αἰτούμενος παρὰ τοῦ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντος Σωτήρος ἡμῶν δι' Ὑμᾶς καὶ τὴν καθ' Ὑμᾶς Ἀγίαν Ἐκκλησίαν πλουσίαν ἀπόλαυσιν ἐκ τῆς μυστικῆς τραπέζης τοῦ Ἀμνοῦ τοῦ Θεοῦ, «τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου» (Ἀποκ. ιγ', 8) διὰ τὰς ἀμαρτίας τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Ὁμολογῶν ὅτι ὁ Κύριος «ὄντως ἠγέρθη» (Λουκ. κδ', 34), διατελῶ μετὰ θερμῆς ἀγάπης ἐν Χριστῷ καὶ τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ταπεινὸς ἀδελφὸς καὶ διάπυρος εὐχέτης.

Πάσχα Χριστοῦ 1971

† Ὁ Βαρσοβίας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Γ

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΡΑΓΑΣ

Τῷ λίαν ἀγαπητῷ ἀδελφῷ ἐν Χριστῷ Μακαριωτάτῳ κυρίῳ Ἰερωνύμῳ, Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Ἀθήνας

Χριστὸς Ἀνέστη!

«Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον» (Ἰωάν. κ', 20). Μετέχομεν καὶ ἡμεῖς, οἱ ταπεινοὶ λειτουργοὶ τοῦ ἀγ. Θυσιαστηρίου τοῦ Χριστοῦ, τῆς οὐχὶ γηϊνῆς ταύτης χαρᾶς. Συγχαίρονται μεθ' ἡμῶν καὶ πάντα τὰ τέκνα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας,

κατευθύναντα τὸ πνευματικὸν βλέμμα των καὶ τὴν καρδίαν πρὸς τὸν ἱερόν ἐκεῖνον τόπον, τὸν ζωηφόρον τάφον, ἐξ οὗ ἀνέστη ὁ Χριστός. Αἰσμονοῦμεν καὶ τὰς ἐπὶ γῆς θλίψεις καὶ ἐμπνεόμεθα ἀπὸ τὴν λαμπρὰν αὐτὴν ἑορτὴν, ἡ ὁποία, κατὰ τὸ μέτρον τῆς πίστεώς μας, παρέχει ἡμῖν τὸ ἐχέγγυον τῆς κοινῆς ἀναστάσεως δι' αἰώνιον ζωὴν. Διὰ τοῦ πάθους Του ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Γολγοθᾶ καὶ διὰ τῆς Ἀναστάσεώς Του ὁ Κύριος κατήγαγε πλήρη νίκην ἐπὶ τοῦ πνευματικοῦ θανάτου, ὁ ὁποῖος ἐκυριάρχησε ἐπὶ μακρὸν ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ὁ Κύριος ὁ ἴδιος ἐγένετο ἡ ζωὴ ἡμῶν, παρασχὼν ἡμῖν πολυτίμητα δῶρα τῆς χάριτος εἰς τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν αἰωνιότητα. Ταυτοχρόνως, ἡ ἀλήθεια τῆς Ἀναστάσεως παρέχει ἡμῖν ἰσχυρὰς βάσεις διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν, εἰρηνοποιὸν καὶ οἰκουμένην δρᾶσίν μας.

Ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενος τὴν Ὑμετέραν Ἀγιότητα, ἔρχομαι διὰ τῆς παρουσίας προσωπικῶς καὶ ἐκ μέρους τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Συνόδου θερμῶς καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς νὰ χαιρετίσω Ὑμᾶς, τὰ μάλιστα ἀγαπητὴ Μακαριώτατε Δέσποτα, καὶ τοὺς σεβαστοὺς Ἀρχιεπισκόπους τῆς Ἀγ. Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὴν λαμπροφόρον ἑορτὴν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ. Εἰς τὰς προσευχὰς μου ἐξαιτούμαι δι' Ὑμᾶς καλὴν ὑγίαν, πλουσίαν τὴν συμπαράστασιν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ Πρωθιεραρχικὸν ἔργον Σας καὶ μακροημέρευσιν, διὰ τὴν ἀνθηρὰν πρόοδον καὶ προκοπὴν, ὑπὸ τὴν ἀκτινοβολίαν τῆς λαμπρᾶς ταύτης ἑορτῆς, τῆς σοφῶς ὑφ' Ὑμῶν καθοδηγουμένης Ἀγίας Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν φέρω εἰς τὴν μνήμην μου.

Μετὰ τοῦ πασχαλινοῦ ἀσπασμοῦ καὶ τῆς βαθείας ἀφοσιώσεως εἰς τὴν περισπούδαστον Ὑμετέραν Μακαριότητα, διατελῶ, ἐν Χριστῷ τῷ Ἀναστάντι, μεθ' Ὑμῶν, ἐξαιτούμενος δι' ἑμᾶς καὶ διὰ τὴν καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίαν τὰς Πρωθιεραρχικὰς εὐχὰς Σας.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ταπεινὸς συλλειτουργὸς καὶ ἀγαπῶν καὶ σεβόμενος ὑμᾶς ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

Πράγα Πάσχα Χριστοῦ 1971.

† Ὁ Πράγας ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ 150ΕΤΗΡΙΔΟΣ

ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΣΕΙ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΤΩΝ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΚΥΡΙΑΛΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΟΥ (1 - 11 ΜΑΪΟΥ 1971)

Α΄

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 1 Μαΐου**16.00΄**

Πέρασ ἀφίξεως ἐπισήμων Ἐπισκεπτῶν.

18.00΄

Ἐσπερινὸς ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν (ἡ συμμετοχὴ προαιρετικὴ).

19.30΄

Ἐπίσκεψις τῶν Ἐπισκεπτῶν εἰς τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν (Ὁδὸς Ἀγίας Φιλοθέης 21).

21.00΄

Ἐλεύθερον δεῖπνον (ἕκαστος Ἐπισκέπτης ὅπου κατέλυσε).

ΚΥΡΙΑΚΗ 2 Μαΐου**08.00΄-10.15΄**

Διορθόδοξος θεία Λειτουργία ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῶν Ἀθηνῶν. Χαιρετισμὸς Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Ἱερωνύμου.

10.30΄

Πρόχειρον πρωϊνὸν ἄροφημα ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν.

11.30΄

Ἐπίσκεψις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκθέσεως ἐν τῷ Ἱστορικῷ καὶ Ἐθνολογικῷ Μουσείῳ Ἀθηνῶν (ὁδὸς Σταδίου).

13.30΄

Ἐλεύθερον γεῦμα (ἕκαστος Ἐπισκέπτης ὅπου κατέλυσε).

18.30΄-20.00΄

Ἐορταστικὴ ἐκδήλωσις ὑπὸ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ Σταδίῳ.

ΔΕΥΤΕΡΑ 3 Μαΐου**09.30΄**

Ἐγκαίνια τοῦ Νοσηλευτικοῦ Ἰδρύματος Κληρικῶν Ἑλλάδος (Ν.Ι.Κ.Ε.), Τέρμα τῆς ὁδοῦ Πατησίων.

11.00΄

Ἐπίσκεψις καὶ προσκύνημα εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Νικολάου τῆς ὁδοῦ Ἀχαρνῶν (χαρακτηριστικὸν δεῖγμα νεοελληνικῆς Βυζαντινῆς ἀγιογραφίας).

12.00΄

Μικρὰ δεξίωσις ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

13.30΄

Ἐλεύθερον γεῦμα (ἕκαστος Ἐπισκέπτης ὅπου κατέλυσε).

18.00΄

Ἐγκαίνια τοῦ Διορθόδοξου Κέντρου ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Πεντέλης. (Ἰδιαίτερον πρόγραμμα).

19.30'

Ξεναγήσεις ἐν τῷ χώρῳ ἔνθα τὸ μνημεῖον «Κρυφὸ Σχολεῖο».

20.00'

Ἐπίσημον δεῖπνον ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῷ Διορθοδόξῳ Κέντρῳ.

Τ Ρ Ι Τ Η 4 Μ α ῖ ο υ**09.30'**

Θεμελίωσις τοῦ Οἴκου Φοιτητρίας ἐν τῷ χώρῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων τῆς Ἁγίας Βαρβάρας (Δαφνίου).

10.30'

Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Δαφνίου.

11.00'

Ἀναχώρησις διὰ Κόρινθον.

12.15'

Ξεναγήσεις εἰς τὴν Παλαιὰν Κόρινθον.

13.15'

Προσκύνημα ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐν Κορίνθῳ.

13.30'

Γεῦμα παρατιθέμενον ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κορινθίας κ. Παντελεήμονος.

15.00'

Ἐπιστροφή εἰς Ἀθήνας.

20.30'

Ἐπίσημον δεῖπνον ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων.

Τ Ε Τ Α Ρ Τ Η 5 Μ α ῖ ο υ**08.00' -10.00'**

Πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης, ὅστις ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος Καθεδρικὸς Ναὸς τῶν Ἀθηναίων. Ἀντὶ κηρύγματος ἀνάγνωσις περικοπῶν ἐκ Λόγων τοῦ Κωνσταντίνου Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων, Διδασκάλου τοῦ Γένους, διατε-

λέσαντος ἱεροκήρυκος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης.

10.30'

Πρόχειρον πρωϊνὸν βόφημα ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηναίων.

11.00'

Σύσκεψις εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Πετράκη.

12.30'

Προβολὴ ταινίας τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας περὶ τοῦ πνευματικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (διάρκεια 25').

13.30'

Ἐλεύθερον γεῦμα.

17.30'

Ἐσπερινὸς ἐν τῇ Ριζαρείῳ Ἐκκλησιαστικῇ Σχολῇ. Ἐόρτιον πρόγραμμα τῆς Σχολῆς.

19.30'

Ἐπίσημον δεῖπνον ἐν τῇ Ριζαρείῳ Ἐκκλησιαστικῇ Σχολῇ.

21.00'

Συναυλία Νεωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς, (κατὰ τὸ ἰδιαίτερον πρόγραμμα).

Π Ε Μ Π Τ Η 6 Μ α ῖ ο υ**08.00'**

Ἐκδρομὴ εἰς τὴν νῆσον Αἴγινα εἰς προσκύνησιν τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου. (Κατὰ τὸ ἰδιαίτερον πρόγραμμα).

12.00'

Γεῦμα, παρατιθέμενον ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Ἱεροθέου.

14.00'

Ἀναχώρησις δι' Ἀθήνας.

18.00'

Ξεναγήσεις εἰς Ἀκρόπολιν, Πνύκα καὶ Ἀρχαίαν Ἀγοράν.

20.00'

Ἐπίσημον δεῖπνον, παρατιθέμενον ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7 Μαΐου**08.00'**

Ἀναχώρησις ἀεροπορικῶς διὰ Κοζάνην (τοπικὸν πρόγραμμα).

Γεῦμα παρατιθέμενον ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Διονυσίου.

Ἐσπερινὸς ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

Δεῖπνον παρατιθέμενον ὑπὸ τοῦ Δημάρχου Κοζάνης κ. Κ. Πολυζούλη. Διανυκτέρευσις ἐν Κοζάνη.

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 8 Μαΐου**08.00'**

Ἀναχώρησις διὰ Καστορίαν.

10.00'

Ἐπίσκεψις μνημείων καὶ ἰδρυμάτων τῆς Καστορίας.

13.00'

Γεῦμα, παρατιθέμενον ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καστορίας κ. Δωροθέου.

16.00'

Ἀναχώρησις διὰ Καλαμπάκαν, μετὰ ἡμιώρου σταθμεύσεως εἰς Γρεβενά.

19.00'

Ἀφιξις εἰς Καλαμπάκαν. Ἐσπερινὸς εἰς Καλαμπάκαν. Δεῖπνον ἀνεπισήμως. Διανυκτέρευσις εἰς Καλαμπάκαν.

ΚΥΡΙΑΚΗ 9 Μαΐου**08.00'**

Ἡ θ. Λειτουργία ἐν Καλαμπάκα, κατὰ τὸ τοπικὸν πρόγραμμα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Τρίκκης.

13.00'

Γεῦμα, παρατιθέμενον ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Σεραφείμ.

16.00'

Ἀναχώρησις διὰ Κατερίνην.

20.00'

Ἀνεπίσημον δεῖπνον. Διανυκτέρευσις ἐν Κατερίνη.

ΔΕΥΤΕΡΑ 10 Μαΐου**09.00'**

Ἐπίσκεψις Ἰδρυμάτων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κίτρους (Κατερίνη).

12.30'

Γεῦμα, παρατιθέμενον ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κίτρους κ. Βαρνάβα.

16.30'

Ἀναχώρησις διὰ Θεσσαλονίκη. Δεῖπνον (ὅπου ἕκαστος κατέλυσε). Διανυκτέρευσις ἐν Θεσσαλονίκη.

ΤΡΙΤΗ 11 Μαΐου**08.00' -10.00'**

Ἡ θεία Λειτουργία ἐν τῷ Παρεκκλησίῳ τοῦ Καυταντζογλείου Σταδίου.

11.00'

Θεμελίωσις τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου.

13.00'

Γεῦμα, παρατιθέμενον ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Λεωνίδου.

16.00'

Ἀναχώρησις δι' Ἀθήνας.

B'

Η ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΩΝ

«Ἡ 25ῃ Μαρτίου 1821 ὑπῆρξε συνέχεια καὶ ἀποκορύφωσις ἀδιακόπων προσπαθειῶν, ἀρξάμενων ὑπὸ ποικίλας μορφάς, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὅπως δὲ πάντοτε, οὕτω καὶ κατὰ τὸν μέγαν ἀγῶνα, ἡ Ἐκκλησία ἦτο ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Ἔθνους» (Κ. Βοβολίνη: Ἡ Ἐκκλησία εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Ἐλευθερίας σ. 104). Ἡ μυριόλεκτος αὕτη διαπίστωσις, δεδόντως ἐξαιρεμένη ὑπὸ πάντων τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων καὶ ξένων ἱστορικῶν, δύναται νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ὀλόψυχον καὶ δικαιοματικὴν τῆς Ἐκκλησίας συμμετοχὴν εἰς τὰς πανηγυρικὰς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῇ 150ετηρίδι ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας, τὰς δι' ὅλου τοῦ τρέχοντος ἔτους ἐξικνουμένας. Ἡ Ἐκκλησία, «τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν» ἀγωνισαμένη καὶ ἐκατόμβας θυμάτων προσενεγκούσα εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος, ἔσχε, καὶ δικαίως, τὸ τιμητικὸν προβάδισμα εἰς τοὺς σχετικoὺς ἑορτασμοὺς, διὰ τῆς αἰγλῆς καὶ μεγαλοπρεπειᾶς τῶν τελετῶν αὐτῆς κοσμήσασα τὸν πανελλήνιον πανηγυρισμὸν τῆς ἐθνικῆς ἐπετείου.

Ἐκτὸς τῶν ἐπὶ μέρους κατὰ Ἱ. Μητροπόλεις ἐκκλησιαστικῶν ἐκδηλώσεων, Συνοδικῇ ἀποφάσει καθωρίσθη τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1-11 Μαΐου ἕ. ἕ. διὰ τὴν ὀργάνωσιν ἐπισημῶν τελετῶν ἐν Ἀθήναις κυρίως, πρὸς ἔξαρσιν τῆς συμβολῆς τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν ἱερόν ἀγῶνα τοῦ Ἔθνους.

Ἄλλ' ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1969 εἶχεν ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀποφασίσει, ὅπως διοργανώσῃ ἑορτὰς εἰς μνήμην τῶν αὐταδέλφων Θεσσαλονικῶν ἀγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου, Φωτιστῶν τῶν Σιλαύων, ἐπὶ τῇ 1100ῃ ἐπετείῳ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πρώτου ἐξ αὐτῶν. Πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἀπεφάσισε τὴν ἐν Θεσσαλονικίᾳ κατάθεσιν τοῦ θεμελίου λίθου μεγαλοπρεποῦς ναοῦ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἀγίων τούτων, ὡς ἐπιστέγασμα τῶν πρό τινων ἐτῶν γενομένων αὐτόθι συναφῶν τελετῶν. Λόγῳ ὅμως τῆς κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἀγομένης ἐθνικῆς ἐπετείου, ἀπεφάσισεν ὅπως τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἱ. ναοῦ τῶν ἀγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου περικλάβῃ ἐντὸς τῶν ἐπισημῶν ἀπὸ 1-11 Μαΐου ἐκδηλώσεων, συνδυάζουσα τὰς δύο ταύτας ἐκδηλώσεις.

Ἀπεφασίσθη ἐπίσης, ὅπως ὁ ἐκκλησιαστικὸς ἑορτασμὸς προσλάβῃ διορθόδοξον χαρακτῆρα, προκειμένου ἵνα παρασχεθῇ ἡ δυνατότης εἰς τὴν πανορθόδοξον οἰκογένειαν νὰ ἑορτάσῃ ἐν ἀναστροφῇ ἀγία καὶ φιλοθέῳ κοινωνίᾳ ἀγάπης τοὺς πολυσημάντους τούτους διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος σταθμοῦς.

Τῶν τελετῶν ἐκλήθησαν ὅπως συμμετάσχουσιν πλὴν τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Συνέδρων, τὰ Ἀρχιερατικά μέλη τῶν Μονίμων Συνοδικῶν Ἐπιτρο-

πῶν, οἱ Ἱεράρχαι Κρήτης καὶ Δωδεκανήσου, εἰς ἅπαντας δὲ τοὺς Σεβασμ. Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐστάλησαν τὰ ἐπίσημα καλλιτεχνικῶς τετυπωμένα προγράμματα τῶν καθ' ἡμέραν ἐκδηλώσεων, ἵνα λάβωσι γινῶσιν αὐτῶν.

Η ΥΠΟΔΟΧΗ

Συμφώνως πρὸς τὰ κεκανονισμένα, τοὺς μὲν Μακαρ. Προκαθημένους τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν ὑπεδέχετο κατὰ τὴν ἄφιξιν αὐτῶν ἐν σώματι ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἔχουσα ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Μακαριώτατον Πρόεδρον Αὐτῆς, ἐνῶ τοὺς λοιποὺς ἐκπροσώπους ὑπεδέχετο κατ' ἐντολὴν τῆς Ἱ. Συνόδου ὁ Σεβ. Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβος, Πρόεδρος τῆς Μ.Σ.Ε. Ὑποθέσεων Ἐξωτερικοῦ μετὰ τῶν ἐτέρων δύο τακτικῶν ἀρχιερατικῶν μελῶν τῆς ὑπ' αὐτὸν Ἐπιτροπῆς.

Πρώτη ἀφίχθη εἰς Ἀθήνας τῇ 11ῃ π.μ. ὥρα τῆς 30-4-71 ἡ ἀντιπροσωπεῖα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας. Τὸν λευχειμονοῦντα Πατριάρχην κ. Ἰουστινιανὸν καὶ τοὺς συνοδεύοντα τοῦτον κληρικοὺς ὑπεδέχθη εἰς τὸ ἀεροδρόμιον τοῦ Ἑλληνικοῦ ἡ Ἱερά Σύνοδος μετ' ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Μακαριώτατον Πρόεδρον Αὐτῆς, ὁ Ἀρχιεραματεὺν καὶ ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου, οἱ Γραμματεῖς τῶν Μ.Σ.Ε. Τύπου καὶ Θείας Λατρείας, ὁ Διευθυντῆς τῆς Δ/σεως Ἐκκλησιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν κ. Ε. Καλαμίδας καὶ ὁ ἐν Ἀθήναις πρέσβυς τῆς Ρουμανίας. Ἀμα τῇ καθόδῳ του ἐκ τοῦ ἀεροσκάφους τῆς γραμμῆς, ὁ Πατριάρχης τῆς Ρουμανίας μετὰ τοὺς ἐγκαρδίους ἀσπασμούς, οὓς ἀντήλλαξε μετὰ τῶν ἀναμενόντων αὐτὸν Συνοδικῶν, ἐξέφρασε τὴν χαρὰν καὶ συγκίνησιν του, διότι εὕρισκεται εἰς τὴν Ἑλλάδα, συμμετέχων εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν καὶ ἐθνικὸν ἑορτασμὸν τῆς.

Περὶ ὥραν 6'10. μ.μ. ἀφίχθησαν ἐπιβαίνουσαι τοῦ αὐτοῦ ἀεροσκάφους αἱ ἀντιπροσωπεῖαι τῶν Ἐκκλησιῶν Ρωσίας καὶ Βουλγαρίας, ἧς ἡγεῖτο ὁ Σεβ. Τοποτηρητῆς τοῦ χηρεύσαντος Θρόνου, Μητροπολίτης Λοφτσοῦ κ. Μάξιμος, μετ' ὀλίγον δὲ ἡ ὑπὸ τὸν Μακαριώτατον Βαρσοβίας κ. Βασίλειον ἀντιπροσωπεῖα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας. Ἐντὸς ἀτμοσφαιρᾶς ἀμοιβαίας ἀγάπης καὶ ἐγκαρδιότητος ἡμέτεροι καὶ ξένοι συνωμίλησαν ἐπ' ὀλίγον εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν ἐπισημῶν τοῦ νέου ἀερολιμένος.

«Εἶμαι εὐτυχῆς, ἐτόνισεν ὁ Μακ. Βαρσοβίας πρὸς τὸν Μακαριώτατον, διότι πατῶ εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ὅταν ἡμεθα μαθηταὶ καὶ ἐμανθάναμεν τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ φαν-

τασθῶμεν ὅτι θὰ μᾶς ἠξίωσεν ὁ Κύριος νὰ ἐπισκεφθῶμεν καὶ προσκνησῶμεν τὸν τόπον τοῦτον».

«Δι' ἡμᾶς εἶναι τώρα περίοδος διπλοῦ Πάσχα, ἀπήντησεν ὁ Μακαριώτατος, ἐφ' ὅσον ἔχομεν τὴν χαρὰν τῆς παρουσίας καὶ τῆς εὐλογίας τῶν ἀδελφῶν ἐν Χριστῷ».

Αἱ ἀφίξεις τῶν προσκεκλημένων συνεχίσθησαν καὶ τῇ 1ῃ Μαΐου, τελικῶς δὲ συμμετέσχον εἰς τὰς ἐορτάς οἱ κάτωθι:

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

ΕΙΣ ΕΟΡΤΑΣ 150ΕΤΗΡΙΑΔΟΣ

1—11 ΜΑΪΟΥ 1971

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

- ἽΟ Ἀλεξανδρείας Νικόλαος.
- ἽΟ Πηλουσίου Βαρνάβας.
- ἽΟ Ἀζώμης Μεθόδιος.

ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

- ἽΟ Λαοδικείας Ἰγνάτιος.
- ἽΟ Ἡλιουπόλεως καὶ Σελευκείας Σπυρίδων.
- ἽΟ Ἐπιφανείας Ἀθανάσιος.

ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

- ἽΟ Σεβαστείας Γερμανός.
- ἽΟ Ἐλευθερουπόλεως Χρῦσανθος.

ΡΩΣΙΑΣ

- ἽΟ Λένινγκραντ Νικόδημος.
- ἽΟ Ἱερεὺς Νικόλαος Γκουντιάεφ.
- ἽΟ Διάκονος Ἀνδρέας Μαζούρ.
- ἽΟ κ. Γρηγόριος Σκομπέη.

ΣΕΡΒΙΑΣ

- ἽΟ Ζίτσης Βασίλειος.
- ἽΟ Σλαυονίας Αἰμιλιανός.
- ἽΟ καθηγητῆς κ. Σιτόγιαν Γκόσεβιτς.

ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

- ἽΟ Πατριάρχης Ἰουστινιανός.
- ἽΟ Μπανάτου Νικόλαος.
- ἽΟ Ὁράντεα Βασίλειος.
- ἽΟ Πρωτοπρ. Ἰσίδωρος Τοντόραν.
- ἽΟ Πρωτοπρ. Στανιλοάε.
- ἽΟ Διάκονος Μύρων Μιχούτς.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

- ἽΟ Λοφτσοῦ Μάξιμος, Τοποτηρητής.
- ἽΟ Νευροκοπίου Ποιμὴν.
- ἽΟ Ἀρχιδιάκονος Βασίλειος Βελιάνωφ.
- ἽΟ κ. Θεόδωρος Σάμπεφ.

ΚΥΠΡΟΥ

- ἽΟ Ἀμαθοῦντος Καλλίνικος.
- ἽΟ Ἀρχιμ. Γρηγόριος Κυκκώτης.

ΠΟΛΩΝΙΑΣ

- ἽΟ Βαρσοβίας Βασίλειος.
- ἽΟ Λιοῦμπλιν Ἀλέξιος.
- ἽΟ Ἱερεὺς Γεώργιος Κλίνγκερ.
- ἽΟ Ἱερεὺς Νεστέροβιτς.

ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑΣ

- ἽΟ Πράγας Δωρόθεος.
- ἽΟ Πρέσβ Νικόλαος.

ΚΡΗΤΗΣ

- ἽΟ Πέτρας Δημήτριος.
- ἽΟ Ἱεραπύτνης Φιλότητος.

ΣΙΝΑ

- ἽΟ Σιναίου Γρηγόριος.
- ἽΟ Πρωτοπρ. Ἀλέξιος Κνιάζεφ, Πρύτανης τοῦ Ὁρθοδόξου Θεολογικοῦ Ἰνστιτούτου τῶν Παρισίων «Ἁγιος Σέργιος».

«ΕΠΟΙΗΣΑΝ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΗΝ
ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ»

Ἐν εἶδει προανακρούσματος τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἑορτῶν, τὴν 7.30 μ.μ. τῆς 30ῆς Ἀπριλίου ἤνοιξε τὰς πύλας τῆς ἡ Ἐκθεσὶς Ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων καὶ ἐνθυμημάτων τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, στεγαζομένη ἐντὸς τῆς μεγάλῃς αἰθούσῃς τοῦ κτιρίου τῆς παλαιᾶς Βουλῆς. Τὴν ἐπιμέλειαν τῆς Ἐκθέσεως ἔσχον ἀφ' ἐνὸς μὲν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κοζάνης κ. Διονύσιος, Πρόεδρος τῆς Μ.Σ.Ε. ἐπὶ τῆς Θ. Λατρείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ δέκτης ἱστοριοδίφης καὶ Δ/ντῆς τοῦ Ἐθνολογικοῦ Μουσείου κ. Ἰω. Μελετόπουλος, ὅστις μετὰ παραδειγματικοῦ ζήλου καὶ προθυμίας ἀνέλαβε τὴν ὀργάνωσιν αὐτῆς. Ἡ τελετὴ τῶν ἐγκαινίων ἤρξατο παρουσία τῆς Ἰ. Σ. καὶ εὐαρίθμων ἐπισήμων, διὰ δεήσεως, ἢ ἐτέλεσεν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχ/πος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος, ἱστάμενος πρὸ τῆς τραπέζης τοῦ ἐθνομάρτυρος Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε'. Μετὰ τὴν δέησιν, ὁ Μακαριώτατος διὰ θερμῶν λόγων ἠὺχαρίστησε τὸν κ. Ἰ. Μελετόπουλον. μνησθεὶς τῶν κόπων εἰς οὓς οὗτος ὑπεβλήθη πρὸς φιλο-

τέχνησιν τῆς Ἐκθέσεως, καθὼς καὶ τὸν «ἀφανῆ αὐτοῦ συμπαραστάτην», ὡς εἶπε, Σεβ. Κοζάνης κ. Διονύσιον. Τὰ ἐκτιθέμενα ἱερὰ ἄμφια καὶ λοιπὰ ἀντικείμενα φέρουν εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν «τοὺς μακαρίους καὶ ἀοιδίμους Ὀρθοδόξους Πατριάρχας, Ἀρχιεπισκόπους, Ἐπισκόπους καὶ πάντας τοὺς ἐν τοῦ ἱεροῦ Κλήρου συμπορευθέντας ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ καὶ συγκακουχθέντας τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ, ἀφανεῖς καὶ ταπεινοὺς κατηχητὰς τοῦ χριστεπωνύμου λαοῦ χρηματίσαντας, καὶ διδασκάλους τοῦ Γένους ἀναφανέντας, τοὺς στηρίζοντας τὸ Γένος ἐν τῇ θλίψει αὐτοῦ, τοὺς ἐν τοῖς πρώτοις συντελέσαντας εἰς τὴν παρασκευὴν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος καὶ ἡγηθέντας αὐτοῦ, τοὺς ἐξ αὐτῶν πολλοὺς μαχαίρα καὶ ἀγχόνη καὶ σκόλοπι θανατωθέντας, ἐν θαλάσῃ καὶ πυρὶ βληθέντας καὶ καθ' οἰομένηποτε τρόπον βιαίῳ καὶ σκληρῷ θανάτῳ τελειωθέντας», οἵτινες «ἐποίησαν» κατὰ Γρηγόριον τὸν Θεολόγον «τὴν τελευτὴν τελευταῖον Μυστήριον». Ἐπὶ μεγάλῳ ἀνηροτημένῳ πίνακος εἶναι ἀναγεγραμμένα τὰ ὀνόματα 11 Πατριαρχῶν καὶ ὑπὲρ 50 ἑτέρων Ἱεραρχῶν, θυσιασθέντων «ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἐν τῷ καίρῳ τῆς πικρᾶς αἰχμαλωσίας τοῦ Γένους ἡμῶν, ἐν

Στιγμιότυπον ἀπὸ τὴν χειροθεσίαν τῶν μαθητῶν τῆς Νυκτερινῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς εἰς Ἀναγνώστας. Διακρίνονται οἱ Μακαριώτατοι καὶ Σεβασμιώτατοι ἀρχηγοὶ τῶν ἀντιπροσωπειῶν περιβεβλημένοι ἐπιτραχήλιον καὶ ὀμόφορον ἔτοιμοι ἵνα προβῶσιν εἰς τὴν σταυροειδῆ ἀπόκαρσιν τῶν ὑποψηφίων.

ταῖς ἡμέραις τοῦ ἱεροῦ ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας Ἀγῶνος καὶ ἐν ταῖς μετέπειτα δοκιμασίαις τοῦ Ἔθνους ἡμῶν». Μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἐκτίθενται μικρὸν Εὐαγγέλιον τοῦ Σαλώνων Ἡσαίου, σιγγίλια διάφορα μὲ ἰδιοχείρους ὑπογραφὰς τῶν Πατριαρχῶν Γρηγορίου Ε', Κυρίλλου Λουκάρεως, τοῦ Ἀρχ/που Κύπρου Κυπριανοῦ κ. ἄ., ἱερὰ ἄμφια τῶν ἔθνομαρτύρων, προσωπικὰ αὐτῶν ἀντικείμενα, πίνακες ἐν οἷς καὶ εἰς μεγάλων διαστάσεων παριστῶν τὸν ἀπαγχονισμόν τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου Ε', φιλοτεχνήθειε ὑπὸ τοῦ Ν. Κεσσανλῆ ἐπὶ ἡ βάσει πληροφοριῶν αὐτόπτου μάρτυρος. Ὁ πίναξ οὗτος, ἄγνωστος μέχρι τοῦδε εἰς τοὺς πολλοὺς, ἐδωρήθη εἰς τὸ ἐν λόγῳ Μουσεῖον ὑπὸ τῶν εὐλαβῶν θυγατέρων τοῦ διαληφθέντος ζωγράφου, ἀποτελεῖ δὲ διὰ τε τὴν αὐθεντικότητά καὶ πιστότητα αὐτοῦ πολὺτιμον ἀπόκτημα διὰ τὴν νεωτέραν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν.

Μετὰ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων, ἡ Ἐκθεσις ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κοινοῦ. Οἱ φιλοξενούμενοι ἐπίσημοι προσκεκλημένοι τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἐπεσκέφθησαν ταύτην τὴν πρώτην τῆς Κυριακῆς 2 Μαΐου.

Ο ΜΕΓΑΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Πρώτη κατὰ τὸ πρόγραμμα ἐπίσημος ἐκδήλωσις ἦτο ὁ Ἐσπερινός, ὅστις ἐτελέσθη τὴν 6ην ἀπογευματινὴν ὥραν τῆς 1ης Μαΐου εἰς τὸν Καθεδρικὸν ναόν, χοροστατοῦντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν φιλοξενουμένων ἀντιπροσωπειῶν. Εἰς τὸν κατάμεστον ναὸν ἀφίχθησαν ἐν πομπῇ οἱ Ὀρθόδοξοι Προκαθήμενοι τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ οἱ ἄλλοι ξένοι Ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς, ὑπὸ τοὺς χαρμοσύνους ἤχους τῶν κωδῶνων, ἐκινήσαντες ἐκ τοῦ Μεγάλου τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, ἅμα δὲ τῇ εἰσόδῳ αὐτῶν εἰς τὸν ναόν, οἱ μὲν χοροὶ ἔψαλον πανηγυρικῶς τὸ «Εἰς πολλὰ ἔτη», ἐνῶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχ/πος, περιβεβλημένος τὸν μανδύαν καὶ κρατῶν τὴν ἀρχιερατικὴν ῥάβδον καὶ οἱ Σεβ. Συνοδικοὶ Σύνοδοι, ἐξεβλήθησαν τοῦ Ἱ. Βήματος ἀνήλθον ὁ μὲν εἰς τὸν θρόνον, οἱ δὲ τὰ παραθρόνια.

Πρὸ τῶν Ἀποστίχων, ἔλαβε χώραν ἡ χειροθεσία 54 ἀναγνωστῶν, μαθητῶν τῆς Νυκτερινῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς. Τὴν χειροθεσίαν καὶ ἐκουρὰν ἐτέλεσαν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος καὶ οἱ ἕτεροι 12 Προκαθήμενοι Ἐκκλησιῶν ἢ ἀρχηγοὶ ἀντιπροσωπειῶν, περιβληθέντες ἐπιτραχήλιον καὶ ὠμοφόριον ἕκαστος ἀνὰ μίαν τετράδα. Οἱ πρὸς χειροθεσίαν ὑποψήφιοι, ἐνδεδυμένοι ὁμοίομορφα λαμπρὰ στιχάρια, προσήλθον ἐν τάξει καθ' ὀμάδας, ἐκάστης ὀμάδος γονυπετησάσης πρὸ τοῦ χειροθετήσαντος τὰ μέλη αὐτῆς Ἀρχιερέως. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου τῆς εἰδικῆς εὐχῆς, οἱ Ἀρχιερεῖς λαβόντες ἀνὰ χεῖρας τὸ προσκομισθὲν ἐπὶ δίσκου ὑπὸ τοῦ πρώτου ἐκάστης ὀμάδος ὑποψηφίου φαλίδιον προέβησαν εἰς τὴν σταυροειδῆ ἀπόκασιν αὐτοῦ καὶ τῶν ἐπομένων αὐτῷ κατὰ σειράν. Ἡ τελετὴ

τῆς χειροθεσίας ἐνεποίησε βαθεῖαν ἐντύπωσιν εἰς ἅπαντας, ἐγένετο δὲ ἀφορμὴ ἐπαινετικῶν σχολίων διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἐσπερινοῦ, ὠρισμένους ὕμνους τοῦ ὁποῦ συνέψαλεν ἅπαν τὸ ἐκκλησίασμα, οἱ ἐπίσημοι φιλοξενούμενοι κατηυθύνθησαν ἐν πομπῇ εἰς τὸ Μέγαρον τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐνθα ἐδεξιώθη τούτους ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος.

Η ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΣ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Μὲ βυζαντινὴν μεγαλοπρέπειαν ἐτελέσθη τὴν πρωίαν τῆς Κυριακῆς 2 Μαΐου ἐ.ἔ. πανηγυρικὴ Διορθόδοξος Θ. Λειτουργία ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν προσεζάρχοντος τοῦ Μακ. Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Νικολάου, συνιερουργούντων τῶν λοιπῶν προκαθημένων καὶ τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἀντιπροσωπειῶν τῶν κατὰ τόπους Ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν. Κατὰ τὸν Ὀρθρον ἐχοροστάτησεν ὁ Μακ. Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἐνῶ οἱ Συνοδικοὶ καὶ λοιποὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Ἱεράρχαι, τὰ μέλη τῶν ἀντιπροσωπειῶν καὶ οἱ ἄλλοι ἐπίσημοι εἶχον καταλάβει τὰς κεκανονισμένας θέσεις αὐτῶν ἐν τῷ Σολέα. Ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἱερούργησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας κ. Γεώργιος, Ἀντιπρόεδρος αὐτῆς, καὶ Μυτιλήνης κ. Γάκωβος, διὰ δὲ τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴν ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Εὐρίπου κ. Βασίλειος. Ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως παρέστη ὁ Ἀντιπρόεδρος αὐτῆς καὶ Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν κ. Στυλ. Παττακὸς καὶ οἱ Ὑφυπουργοὶ Προεδρίας Κυβερνήσεως κ. Δ. Τσάκωνας καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Σ. Δημητράκος. Τὸ λαμπρὸν θέαμα δέκα τριῶν Ἀρχιερέων, ἐν οἷς δύο Πατριάρχαι, εἰς Τοποτηρητῆς Πατριαρχικοῦ θρόνου καὶ δύο Προκαθήμενοι Ἐκκλησιῶν, ἐνδεδυμένων χρυσοποικίλους ἀρχιερατικὰς στολὰς καὶ ἀπαστράπτοντα ὠμοφόρια, πλαισιουμένων ὑπὸ πλήθους πρεσβυτέρων καὶ διακόνων, ἐνεποίησε βαθυτάτην ἐντύπωσιν εἰς τὸ πυκνὸν ἐκκλησίασμα, ὅπερ εἶχε κατακλύσει τοὺς ἐλευθέρους χώρους τοῦ κυρίως ναοῦ καὶ τοῦ γυναικωνίτου, διὰ τὴν συμμετάσχη εἰς τὴν προσφορὰν τῆς ἀναμιάκτου θυσίας ἐν διορθόδοξῳ ἀτμοσφαιρᾷ. Τὸν θεῖον λόγον, ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐκήρυξεν ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ζιχῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Νικόδημος, ὅστις εἶπε τὰ ἑξῆς:

ΩΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Ἐδωρήσατο (ὁ Πιλάτος) τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ» (Μάρκ. ιε' 45).

Μακαριώτατοι, Σεβασμιώτατοι καὶ λοιποὶ πάντες ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Πολύτιμος καὶ ἀνεκτίμητος ἡ παραχώρησις καὶ δωρεὰ αὐτῆ τοῦ Πιλάτου πρὸς τὸν Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ἀριμα

θαίας. Σεβαστόν και επίσημον μέλος τοῦ ἰουδαϊκοῦ συνεδρίου ὁ «εὐσχήμων» οὗτος Ἰωσήφ, ἔλαβε τὴν τὸλμην νὰ παρουσιασθῆ εἰς τὸν Πιλάτον και, ἀψηφῶν τὴν δυσμένειαν τοῦ συνεδρίου και τὰς βαρείας ἐπιπτώσεις τῆς, «ἤτῆσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ», ἵνα τὸ κηδέυση και ἐνταφιάσῃ μετὰ εὐλαβῶν ἐκδηλώσεων και ἀληθινῆς λατρείας. Καὶ ὁ Πιλάτος, μετὰ μικρὰν διαδικασίαν τοῦ παρεχώρησε τὴν ἄδειαν και «εἰδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ», τοῦ ὁποίου ἡ καρδιά ἡσθάνθη μεγίστην ἱκανοποίησιν ἐπὶ τούτῳ. Εὐλόγως και δικαίως, ὡς θὰ ἴδωμεν ἐμβαθύνοντες.

*

Μακάβριον δῶρον, θὰ ἔλεγον ἴσως οἱ ἐπιπολαίως και ἄνευ τοῦ φωτισμοῦ τῆς πίστεως κρίνοντες. Ἡμεῖς ὁμως, ὡς χριστιανοί, δυνάμεθα νὰ κατανοήσωμεν πόσον πολῦτιμον δωρεὰν και ἀπόκτημα ἐθεώρει ὁ Ἰωσήφ τὸ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ κρεμάμενον σῶμα τοῦ Θεοῦ Ἀυτρωτοῦ. «Ἦν και αὐτὸς προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ». Εἶχε πιστεύσει εἰς τὸ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ κήρυγμα τοῦ Θείου Διδασκάλου. Καὶ ἐξηκολούθει νὰ πιστεύῃ εἰς τὸν Σωτῆρα Χριστόν και εἰς τὴν οὐράνιον βασιλείαν Του, χωρὶς νὰ κλονισθῆ ἡ πίστις και ἡ ἐλπίς του ἀπὸ τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ.

Διὰ τοῦτο, τόσον αὐτὸς ὅσον και ὁ Νικόδημος, καθὼς και αἱ ἅγιοι Μυροφόροι γυναῖκες, τῶν ὁποίων σὺν αὐτοῖς σήμερον ἐπιτελοῦμεν τὴν μνήμην, προσέβλεπον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου μετὰ ἀληθινῆς λατρείας και ἐξεδήλωσαν ταύτην ἐμπράκτως μετὰ τὴν δόξυμον μέριμναν περὶ τῆς ἀποκαθλώσεως ἐκ τοῦ Σταυροῦ και μετὰ τὰ μῦρα και τὰ ἀρώματα, ἅτινα προσεκόμισαν αἱ ἀφωσιωμένα καρδίαι των «ἵνα ἀλείψωσιν Αὐτόν».

Μὲ ἱερόν, πράγματι, δέος ὁ Ἰωσήφ και ὁ Νικόδημος ἀπῆλλαξαν τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου ἀπὸ τὰ φοβερὰ καρφία και τὸ ἀπέσπασαν ἐκ τοῦ Σταυροῦ. Βαστάζοντες δὲ αὐτὸ πανευλαβῶς «ἐνετύλιξαν στυνδόνι καθαρῶ», και συναισθημάτα ἅγια κατεῖχον τὰς ψυχὰς των, ἐνῶ τὰ μῦρα ἀνεμυγνόντο μετὰ θεομὰ δάκρυά των· τὴν συντριβὴν δὲ και τὴν σιγὴν των διέκοπτον, κατὰ τὸν ἱερόν ὕμνωδόν, λόγοι βαθείας εὐλαβείας και πίστεως: «Πῶς σε κηδέυσω, Θεέ μου; ἢ πῶς σινδύσιν εἰλήσω; ποίαις χερσὶ δὲ προσψάύσω τὸ σὸν ἀκήρατον σῶμα;...».

Αἱ ἐκδηλώσεις αὗται δὲν ἦσαν ἀπλῆ ἐτοιμασία ἐνὸς σώματος θνητοῦ πού θὰ ὀδηγηθῆ εἰς τὸν τάφον. Ἄλλ' εἶναι θεοπρεπὴς ἐτοιμασία τοῦ Σώματος Ἐκεῖνου, τὸ ὁποῖον ἔχει ἤδη εἰσέλθει εἰς τὴν ἀφθαρσίαν, και τὸ ὁποῖον θὰ ἀναστηθῆ, ἐνῶ θὰ συντριβῆ τὸ κράτος τοῦ θανάτου. Εἶναι τὸ Πανάχαρτον Σῶμα τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης, διὰ τὸ ὁποῖον ψάλλει ὁ ὕμνωδὸς τῆς Ἐκκλησίας: «Τάφον δὲ διαφθορὰν οὐκ εἶδε τὸ ἅγιον σῶμα τοῦ Ἀυτρωτοῦ τῶν ψυχῶν ἡμῶν». Ὁ Ἰωσήφ ἐκεῖνος, «προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ», βλέπει

ἤδη ἐν τῷ σώματι τούτῳ τοῦ Κυρίου τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Βλέπει ἐν πίστει, θὰ ἐλέγομεν, τὴν Ἐκκλησίαν, «ἣτις ἐστὶ τὸ σῶμα Αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρομένου» (Ἐφεσ. α' 23). Καὶ ἐν τῷ θεοφόρῳ σώματι τῆς Ἐκκλησίας καθορᾷ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποίαν και «προσεδέχετο». Μακάριος ἀληθῶς ὁ Ἰωσήφ και πρῶτος, θὰ ἠδυνάμεθα νὰ εἰπωμεν, μεταξὺ ἐκείνων, περὶ τῶν ὁποίων εἶχεν εἶπει ὁ Κύριος, ὅτι «οὐ μὴ γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει» (Μάρκ. θ' 1).

Και ὁμολογουμένως· παραμένει ζῶν και προεκτεινόμενον εἰς τοὺς αἰῶνας τὸ σῶμα αὐτὸ «τοῦ ὀρθοθέντος νιοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἁγίουσύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν» (Ρωμ. α' 4). Μετὰ τὰ μῦρα τοῦ Ἰωσήφ και τοῦ Νικόδημου και τὰ ἀρώματα τῶν ἁγίων Μυροφόρων, τὸ μεμυρωμένον σῶμα τοῦ Χριστοῦ ζῆ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, «ἣτις ἐστὶ τὸ σῶμα Αὐτοῦ». Ὅντως δὲ «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν και ἐπλήρωσε τὰ σύμπαντα ἐδωδίας». Ὁ Χριστός, ὡς «κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας» (Ἐφεσ. ε' 23), ἀγιάζει τοὺς πιστούς, ἵνα γίνωνται «Χριστοῦ εὐδωδία» ἐν τῷ κόσμῳ, και οὕτω διὰ τῶν μελῶν τοῦ μεμυρωμένου σώματος αὐτοῦ, τ.ἔ. διὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἀρωματίζει και «ζυμοὶ ὄλον τὸ φῶραμα» τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν (Α' Κορ. ε' 6).

Διὰ τοῦτο οὐδεὶς συνειδητοποιεῖ τόσον τὴν ἀνπολόγιστον ἀξίαν τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου, τοῦ δωρηθέντος ὑπὸ τοῦ Πιλάτου εἰς τὸν Ἰωσήφ, ὅσον τὸ σῶμα τῆς ἁγίας και ἀμωμήτου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Διότι αὕτη, ὀρθοτομοῦσα πάντοτε τὸν λόγον τῆς ἀληθείας τοῦ Εὐαγγελίου ἀπαραχάρακτον και ἀναλλοίωτον ἀπὸ τῆς ἀποστολικῆς παραδόσεως, πέποιθεν ὅτι ἀποτελεῖ τὴν Μίαν, Ἄγιαν, Καθολικὴν και Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν, τ. ἔ. αὐτὸ τοῦτο τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ.

Τούτου τοῦ σώματος τῆς ἀνὰ τὸν κόσμον Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, χάριτι θείᾳ, ἔχομεν σήμερον ἐνταῦθα ζῶσαν ἀντιπροσωπευτικὴν παρουσίαν. Καὶ εἶναι ἐπικαιρότατον νὰ διακηρύξωμεν ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης τί σημαίνει διὰ τὸν κόσμον ὄλον ἢ ἐν αὐτῷ παρουσία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι τὸ πανακήρατον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ὑψίστη δωρεὰ και εὐλογία Θεοῦ πρὸς τὸν κόσμον. Πρόνοια Θεοῦ συναφῆς πρὸς ἐκεῖνην, ἣτις ἐξεδηλώθη, ὅτε ὁ Πιλάτος «ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ».

Τότε ἀληθῆς ἐπέμβασις και οἰκονομία Θεοῦ διησφάλισεν εἰς χεῖρας τοῦ Ἰωσήφ τὸ ἅγιον σῶμα τοῦ Κυρίου, και δὲν περιήλθε τοῦτο εἰς χεῖρας τῶν σταυρωτῶν και τῶν ἐχθρῶν Του. Ἐπειτα δὲ, διὰ μέσου τῶν

αίωνων, εἰς τὴν κιβωτὸν τῆς Ὁρθοδοξίας διατηρεῖται ἀσφαλῆς καὶ ἀμώμητον πάλιν τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου, ἡ Ἐκκλησία Του.

Δυνάμεθα ἐπομένως νὰ ἐπαναλάβωμεν ἐμφαντικῶς τὰ μυρίπνοα ἐκεῖνα λόγια τοῦ θείου Ἀποστόλου τῶν Ἑθνῶν «Χριστοῦ εὐωδία, ἐσμέν τῷ Θεῷ ἐν τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις· οἷς μὲν ὁσμή θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὁσμή ζωῆς εἰς ζωὴν» (Β' Κορ. β' 15-16). Δηλαδή, ἐν προκειμένῳ, τὸ μήνυμα τῆς Ὁρθοδοξίας πρὸς τὸν κόσμον εἶναι καθ' ἑαυτὸ («Χριστοῦ εὐωδία») καὶ ἔχει ἀντικειμενικὴν καὶ ἀπόλυτον ἀξίαν. Ἐν τούτοις ἡ ἀποδοχὴ του ἐκ μέρους τῶν ἄλλων εἶναι διάφορος· ἄλλοι μὲν ἀρέσκονται εἰς τὴν εὐωδίαν αὐτὴν καὶ ἐλκύονται ἀπὸ τὴν ἀγνὴν καὶ ἀνόθευτον πίστιν τῶν Ὁρθοδόξων, ὀδηγούμενοι οὕτως εἰς τὴν ἐν Χριστῷ σωτηρίαν, ἄλλοι δὲ δυσφοροῦν καὶ δὲν προθυμοποιοῦνται νὰ τὴν ἀποδεχθῶν, καὶ διὰ τοῦτο φέρονται μακρὰν τῆς σωτηρίας. «Ἔσται γὰρ καιρὸς (εἶπε πάλιν ὁ θεὸς Ἀπόστολος), ὅτι τῆς ὑγιαίνουσης διδασοκαλλίας οὐκ ἀνέξονται... καὶ ἀπὸ τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν» (Β' Τιμ. δ' 3-4). Ἀπὸ τῆς ἀποφραγῆς ὅσῳ αὐτῆς ὁ ἰδικὸς μας («καιρὸς»), ἡ ἐποχὴ μας, μὲ τὰς οἰκουμηνικὰς ζυμώσεις καὶ τοὺς διαλόγους τῆς, μόνον μὲ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ μηνύματος τῆς Ὁρθοδοξίας θὰ ἀποδείξῃ ὅτι δὲν ἀποστρέφει τὴν ἀκοὴν ἀπὸ τῆς ἀληθείας. Ἄλλως, ἐφ' ὅσον οἱ μετέχοντες τοῦ οἰκουμηνικοῦ διαλόγου «τῆς ὑγιαίνουσης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται», ματαία ἀποβαίνει πᾶσα ἐνωτικὴ κίνησις καὶ προσπάθεια. Διότι πάντως οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸν Ὁρθόδοξον λαὸν τοῦ Κυρίου θὰ παραμείνωσιν («ἐδραῖοι καὶ ἀμετακίνητοι») (Α' Κορ. ιε' 58) ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ πίστει, καὶ, ἐὰν ἐπιτρέπεται νὰ ἀντιστρέψωμεν, ἵνα ἐκφέρωμεν θετικῶς τὴν φράσιν τοῦ Ἀποστόλου, «τῆς ὑγιαίνουσης διδασκαλίας ἀνθέξονται») ἀποφασιστικῶς καὶ ἀκλονήτως.

*

Ἀλλὰ τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου ἔχει, ὡς γνωστὸν, καὶ ἄλλην παρουσίαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Καὶ μὲ ἀνάλογον δέος, ὡς τότε ὁ Ἰωσήφ, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Πιλάτος («ἔδωρήσατο τὸ σῶμα»), βαστάζον σήμερον οἱ λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας τὸ Τιμιον Σῶμα τοῦ Κυρίου ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς Θείας Ἐὐχαριστίας, καὶ μὲ ἀνάλογα συναισθήματα προσψαδόν τὰ χεῖλη τῶν πιστῶν, ὅταν μετέχουν τῆς Θείας Κοινωνίας τοῦ Ἀρχάντου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ.

Ὁ Ἰωσήφ τότε, (ἀγαγοῦσας σινδὸνα καὶ καθελὼν αὐτὸν ἐνεείλησε τῇ σινδόνι) (Μάρκ. ιε' 46). «Ἡ λθε δὲ καὶ Νικόδημος, φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡσεὶ λίτρας ἕκατόν» (Ἰω. ιθ' 59). Ἡ καθαρότης τῆς ἀγορασθείσης ὑπὸ τοῦ Ἰωσήφ καινουργοῦ σινδόνος καὶ ἡ εὐωδία τῶν προσκομισθέντων ὑπὸ τοῦ Νικοδήμου καὶ τῶν λοιπῶν Μυροφόρων ἀρωμάτων ἐξέφραζον τὰς καθαρὰς καὶ ἀγνάς

προθέσεις τῆς καρδίας των καὶ τὴν εὐωδίαν τῆς ψυχῆς των, πλημμυρισμένης ἀπὸ τὰ μύρα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς λατρείας πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστόν.

Αὐτὴ δὲ ἡ ἀγνότης καὶ καθαρότης τῶν προϋποθέσεων καὶ ἐκδηλώσεων ἐν γένει ζητεῖται ὑπὸ τοῦ Κυρίου πάντοτε καὶ ἀναμένεται παρ' Αὐτοῦ ὡς προσφορὰ πάντων τῶν χριστιανῶν, τῶν πιστευόντων καὶ λατρευόντων Αὐτὸν πραγματικῶς, μάλιστα ἐφ' ὅσον κοινωνοῦν τοῦ παραχρᾶντου Αὐτοῦ Σώματος.

Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ νὰ ἔχωμεν ἀπλῶς ἐπ' ὄψιν τὰ γνωστὰ καὶ ἀναντίρροπα ταῦτα, ὅτι δηλ. εἰς τὸν χριστιανὸν ἀρμόζει νὰ εἶναι καθαρὰ τὰ ἔργα του καὶ εὐωδῆς ἡ ὅλη ζωὴ του, διότι δυσώδη ἔργα προδίδουν ἠθικὴν σήψιν καὶ εἶναι ἀνάρμοστα εἰς τοὺς ἐπιθυμούντας νὰ γίνωνται κοινωνοὶ τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Κυρίου. Εἶναι στοιχειῶδες χρέος καὶ καθήκον «μῦρον εὐωδίας προσφέρειν βίον καθαρόν ἐν μετάνοιᾳ κτισθέντων», ἵνα εἰπωμεν πάλιν κατὰ τὸν ἱερόν ἕμψυχόν.

Ἐκτὸς ὅμως τῶν ἠθικῶν τούτων ὑποχρεώσεων, ἡ συμμετοχὴ εἰς τὰ ἱερά μυστήρια, καὶ τὴν ἐν Χριστῷ σωτηρίαν ἐν γένει, καὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Χριστοῦ, προαπαιτεῖ τὴν ὀργανικὴν ἕνωσιν τοῦ χριστιανοῦ ἐν τῷ μυστικῷ σώματι Χριστοῦ, τ. ἔ. τὴν ιδιότητα τοῦ μέλους τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ μοναδικοῦ καὶ ἐνιαίου τούτου καὶ ἀχωρίστου ἀπὸ τῆς κεφαλῆς σώματος τοῦ Χριστοῦ. Ἐφ' ὅσον δὲ μόνον εἰς τὰ οὕτως ἀρρήκτως ἠνωμένα μέλη τοῦ σώματος Αὐτοῦ, ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, ὁ Χριστός, παροχετεύει τὸ ζωηφόρον Αἶμα καὶ τὴν σώζουσαν καὶ ἁγιαστικὴν χάριν Του, εἶναι προφανές ὅτι μόνον οἱ ἔχοντες («τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως») δύναται νὰ ἔχωσι («καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος»), τὴν κοινωνίαν τῆς χάριτος διὰ τῶν ἁγίων μυστηρίων, μάλιστα δὲ τὴν κοινωνίαν τοῦ Ἄρτου καὶ τοῦ Ποτηρίου τῆς ζωῆς, τοῦ τιμίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Σωτήρος.

Διὰ τοῦτο τὸ ἱερόν ἐκεῖνο δέος, τὸ συνέχον τὸν Ἰωσήφ βαστάζοντα τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου, ὀφείλει νὰ συνέχῃ πάντα τοὺς λατρευτικῶς καὶ μυστηριακῶς ἀπτομένους τοῦ Κυριακοῦ Σώματος καὶ Αἵματος, μάλιστα δὲ τοὺς οἰκονόμους καὶ λειτουργοὺς τῶν μυστηρίων, ἵνα μετὰ δέους προσφέρωσι τὴν κοινωνίαν τῶν ἁγίων μυστηρίων εἰς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως μόνον, καὶ οὐδέποτε ἄνευ τῆς ἐνότητος τῆς πίστεως ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ αὐτῆς ἐκφράσει καὶ ἀποστολικῇ παραδόσει.

Ἡ ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέλευσις ἐπιφανῶν ἐκπροσώπων τῶν κατὰ τόπους Ἀδοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἐπὶ τῇ μνήμῃ σήμερον καὶ τοῦ προμάχου τῆς Ὁρθοδοξίας ἁγίου Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, καλεῖ ἡμᾶς, ἵνα εἰπωμεν εἰς ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους· «στῶμεν καλῶς· στῶμεν μετὰ φόβου πρόσχωμεν τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφerein». Εἰρήνην δὲ λέγομεν, οὐχὶ μίαν προσηματικὴν ἐνότητα, ἀλλὰ τὴν καταρτίζουσαν πάντας «ἐν τῷ αὐτῷ νοῦ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ

γνώμη» (Β' Κορ. 10) ἐφ' ὅσον ὑπάρχει «εἰς Κόριθος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα» (Ἐφεσ. δ' 5). Κατ' ἀκολουθίαν δὲ ὑπάρχει καὶ μία θεία Ἐὐχαριστία. «Ὅτι εἰς ἄρτος, ἐν σῶμα οἱ πολλοὶ ἐσμεν» (Α' Κορ. ι' 17).

Εἶναι, διὰ τοῦτο, ἀδιανόητος καὶ ἀπαράδεκτος πᾶσα φημιζομένη ἢ καὶ ἀποτολμηθεῖσα συνάντησις εἰς τὸ κοινὸν Ποτήριον τῆς Κοινωνίας τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Κυρίου, χωρὶς νὰ ἔχη προηγηθῆ συνάντησις καὶ πλήρης ταυτότητις ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ πίστει, ἵνα ἀποτελῶμεν πράγματι «ἐν σῶμα καὶ ἐν πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθημεν ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ἡμῶν» (Ἐφεσ. δ' 4).

Πρόσχωμεν, ἀδελφοί! Οἷοσδήποτε «τολμήσας... ἠτήσατο τὸ σῶμα» τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ παρ' ἡμῶν εἰς κοινωνίαν, τότε μόνον δύναται νὰ τύχη τοῦ ποθομένου, ἐὰν ὡς ὁ Ἰωσήφ ἀγοράσῃ σινδῶνα καθαρὸν καὶ ἀνέπαφον ἀπὸ τὰ στίγματα τῆς πλάνης καὶ τῆς αἰρέ-

σεως, καὶ προσκομίσῃ τὸ μῦρον τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως ὡς ἐγγύησιν ἀληθοῦς ἐνώσεως καὶ ἐγκεντρίσεως εἰς τὸ μυστικὸν σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τὴν Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν, ἣτις, ὡς πιστεύομεν καὶ διακηρύσσομεν, δὲν εἶναι ἄλλη, εἰ μὴ ἡ Ὁρθόδοξος.

*

Μακαριώτατοι, Σεβασμιώτατοι, πάντες ἀγαπητοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοί!

Ἡ περιβάλλουσα ἡμᾶς Ἀνοιξις, μὲ τὰ ἄνθη καὶ τὰς εὐωδίας τῶν ἀρωμάτων τῆς, ὡς αἰωνία μυροφόρος τοῦ Χριστοῦ, πλαισιώνουσα πάντοτε τὴν ἑορτὴν καὶ πανήγυριν τῆς Ἀναστάσεώς Του, εἶθε νὰ ἔχη ἀντίστοιχον ψυχικὸν κλίμα ἐντὸς ἡμῶν, τὴν ἄνοιξιν — τὸ ἄνοιγμα καὶ τὴν προσφορὰν — τῶν ψυχῶν καὶ καρδιῶν μας, τῆς ζωῆς μας ὅλης, ὡς χριστιανῶν Ὁρθοδόξων, πρὸς Ἐκεῖνον, τὸν προσδεξάμενον τῶν μυροφόρων τὰ δῶρα καὶ τὰ μῦρα καὶ πάντοτε ἐπευλο-

Ἀπὸ τὴν Διορθόδοξον Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ Καθεδρικῷ ναῷ Ἀθηνῶν. Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ: ὁ Σεβ. Σεβαστείας κ. Γερμανός, ἀντιπρόσωπος τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, ὁ Σεβ. Λοφτσού κ. Μάξιμος, Τοποτηρητῆς Βουλγαρίας, ὁ Μακ. Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Νικόλαος, ὁ Μακ. Πατριάρχης Ρουμανίας κ. Ἰουστινιανός, ὁ Μακ. Βαρσοβίας κ. Βασίλειος, καὶ ὁ Σεβ. Λαοδικείας κ. Ἰγνάτιος, ἀντιπρόσωπος τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας, παρακολουθοῦντες τὴν προσφώνησιν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

γοῦντα τὰς μυροφόρους ψυχὰς, τὰς καθαρὰς καρδίας, τὰς εὐωδιαζούσας τὸ ἄρωμα τῆς ἀληθοῦς πίστεως καὶ τῆς ἀγιότητος ἐκλεκτὰς καὶ ἀνωτέρας ὄντως ὑπάρξεις, τὰς φερομένας διὰ τῆς χάριτος Αὐτοῦ πρὸς τὸ καινὸν Πάσχα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Πρὸ τῆς Ἀπολύσεως, ἀνελθὼν εἰς τὸν Ἀρχιερατικὸν θρόνον ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος, προσεφώνησεν ὡς ἐξῆς τοὺς παρόντας Ἱεράρχας.

Μακαριώτατοι, Σεβασμία τῶν Ἱεραρχῶν ὁμῆγυρι, Ἀδελφοί μου,

Ἐδχαριστίαν καὶ δόξαν ὀφείλω εἰς τὸν ἐν Τριάδι Θεόν, ἐπὶ τὴν ἀναξιότητά μου ἐπιβλέψαντα, ἵνα ἐξ ὀνόματος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν ἀγάπῃ πολλῇ ἀπευθίνω πρὸς Ὑμᾶς, τοὺς ἐκλεκτοὺς ἐκπροσώπους τῶν ἀδελφῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Θεολογικῶν αὐτῶν Σχολῶν, τὸ ὡς εὐπαρέστητε» εἰς τὴν Χώραν ἡμῶν καὶ τὴν κατ' αὐτὴν Ἐκκλησίαν παρακαλέσω δὲ Ὑμᾶς, ἵνα δεχθῆτε τὴν βαθυτάτην πάντων ἡμῶν ἐδγνωμοσύνην, διότι «ἐκ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ θαλάσσης καὶ ἐώας» ἐκκινήσαντες ἠγαθύνθητε, ἵνα ἀφικνούμενοι εἰς τὴν πόλιν καὶ τὴν ἑλληνίδα γῆν συμπανηγυρίσητε μεθ' ἡμῶν τὴν τῶν ἐλευθερίων ἡμῶν ἑκατοστὴν πεντηκοστὴν ἐπέτειον καὶ συνδοξολογήσητε «ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ» μεθ' ἡμῶν τὸν δοτῆρα παντὸς ἀγαθοῦ, ἐφ' οἷς παρέσχεν ἡμῖν δωρεαῖς καὶ ἐδεργείαις.

Καὶ πρῶτον μὲν νὰ δοξολογήσωμεν τὸν Θεόν, διότι ὅτε κατὰ τὰς ἀνεξιχνίαστους Αὐτοῦ βουλάς καὶ διὰ τὰς ἀμαρτίας τοῦ Γένους ἡμῶν ἐπέτρωπεν, ἵνα τὸ σκότος τῆς ζοφερᾶς δουλείας ἐπὶ αἰῶνας κατακαλύπτῃ αὐτό, δὲν ἠφάνισε τοῦτο οὐδὲ τὴν θέαν αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς ἐξήλειπεν, ἀλλ' εἰς τὰς στοργικὰς πτέρυγας τῆς Ἐκκλησίας Αὐτοῦ τὸ ἐνεπιστεύθη, ἢ ὅποια διὰ τῶν ναμάτων τῆς εὐσεβείας καὶ τῶν τῆς Θείας Χάριτος δωρημάτων διατρέφουσα αὐτὸ τὸ διεφύλαξε, τὸ ἐστήριξε καὶ τὸ ἐνεδυνάμωσε. «Ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, τόσον πλουσίως ἐξάπεστειλεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τε τοὺς ἡγήτορας τοῦ λαοῦ καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν τὸ πνεῦμα τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς δυνάμεως, ὥστε ἐπ' Αὐτὸν θαρροῦντες τὰ ἀκατόρθωτα νὰ κατορθώσωσι καὶ ἐλεύθεροι πάλιν γενόμενοι, μὴ πλέον «ζυγῶ δουλείας» ἐνέχωνται. Ἔτι δέ, ἡμῖν τοῖς ἐκείνων ἐκγόνοις τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἐνέπνευσε καὶ τὴν ζωὴν ἡμῶν ἀσκίαστον καὶ τὸν βίον ἐλεύθερον ἠσφάλισε.

Δεύτερον δέ, ἢ μᾶλλον πρῶτον καὶ πρώτιστον, ὅτι ὑμῖν τε καὶ ἡμῖν τὴν ἄλλην ἐκείνην ἐλευθερίαν τὴν καὶ τῆς ἄλλης καὶ πάσης ἐλευθερίας πρόξενον καὶ μητέρα, τὴν «ἣ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε» (Γαλ. ε', 1), παλαιότερον ἡμῖν ἔχαρίσατο καὶ ἄφθορον καὶ ἀμώμητον ἐσαι διαφλαττομένην ἡμῖν, τοῖς «ὀστρακίνοις σκευασιν» (Β' Κορ. δ', 7) διὰ τῆς Ἐκκλησίας Αὐτοῦ παρακατέθετο. Ἀφορῶντες ὅθεν εἰς τὰς ἀτιμῆτους ταύτας ἀπὸ Θεοῦ δωρεὰς καὶ ταῖς ἐντολαῖς τοῦ Κυρίου καὶ τοῖς ἀποστολικοῖς καὶ πατερικοῖς ἐπόμενοι ὑποδείγμασι, ἀγάπῃ δὲ πολλῇ πρὸς τὰ τέκνα τοῦ κοινοῦ

τοῖς πᾶσι Πατρὸς συνεχόμενοι, ἐν «ὁμοιοῖα καὶ βεβαίᾳ πίστει» καὶ τῷ ἀρρήκτῳ συνδέσμῳ τῆς πρώτης καὶ μεγάλης ἐκείνης ἐντολῆς ἀλλήλοις συνδεόμενοι, μὴ κορύφωμεν τὰ δοθέντα ἡμῖν τάλαντα, ἵνα μὴ ὡς πονηροὶ καὶ ὀκνηροὶ δούλοι κατακοιθῶμεν. Μὴ περὶ τοῦ τίς ἡμῶν «δοκεῖ εἶναι μείζων» (Λουκ. κβ', 24) διαλεγόμεθα, ἀλλ' ἀλλήλων τοὺς πόδας ἐκνίπτοντες καὶ τὸν «ἔσχατον τόπον» (Λουκ. ιδ', 9) κατέχειν ἐπιζητοῦντες, μὴ μεταίρωμεν ὄρια, ἃ ἔθηκαν οἱ πατέρες ἡμῶν τῇ δὲ (τιμῇ ἀλλήλους προσηγούμενοι) (Ρωμ. ιβ', 10), ἕκαστος ἡμῶν ἄς «πληροφωρήσῃ τὴν διακονίαν» του (Β' Τιμ. δ', 5) ἐντὸς τοῦ τεταραγμένου τοῦτου κόσμου, ὁ ὁποῖος ἐξ ἡμῶν ἀναμένει τὸν ἐπανευαγγελισμόν αὐτοῦ. Τί ὅμως τῷ κόσμῳ εὐαγγελισώμεθα, ἂν καὶ ἡμεῖς κατανηθώμεν νὰ καταλεγώμεθα μετὰ τῶν «ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων»; (Ρωμ. α', 18) Πῶς πρὸς ἐνότητα τοὺς πάντας προτρέψωμεν, ὅταν πάντες μὲν λεγώμεθα Χριστοῦ, ὑπάρχοντες δὲ «ἐν ἡμῖν σχίσματα» (Α' Κορ. α', 10) καὶ οἷα καὶ δι' οἷας αἰτίας σχίσματα; Πῶς θὰ ἀποδείξωμεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι Ἐκείνου εἴμεθα μαθηταί, ἐὰν δὲν ἔχωμεν «ἀγάπην ἐν ἀλλήλοις»; (Ἰω. ιγ', 35) Ἀλλὰ καὶ πῶς θὰ γνωρίσῃ ὁ κόσμος, ὅτι ἡ ἀγάπη ἡμῶν εἶναι γνησία, καθὼς ἐκείνη μετὰ τὴν ὅποιαν Ἐκεῖνος ἠγάπησεν ἡμᾶς, ὅταν δὲν εἶναι «ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ»; (Ἐφ. στ', 23).

Ἀδελφοί καὶ πατέρες,

Ἄς δοξάσωμεν καὶ ἄς ἐδλογίσωμεν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐπὶ ταῖς προορηθήσαις πλουσίαις Αὐτοῦ δωρεαῖς καὶ ἀνεκτιμῆτοις ἐδεργείαις καὶ διότι διεσκορπισμένους ἐπὶ τῶν τεσσάρων τῆς Οἰκουμένης περάτων συνήγαγεν ἡμᾶς ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἐχάρισεν εἰς ἡμᾶς τὴν χαρὰν, ἵνα ἀπὸ κοινοῦ κοκλώσωμεν σήμερον τὸ ἅγιον Αὐτοῦ Θεοσιαστήριον. Ἀλλὰ καὶ ἄς Τὸν ἱκετεύσωμεν, ἵνα ἐν τῇ συναυσιθῆσει τῆς εὐθύνης τοῦ τὴν Ἀλήθειαν καὶ τὴν ὀρθὴν πίστιν κατέχοντος, νὰ ἀκούωμεν συνεχῶς τὴν ἀπὸ τὰ βῆθη τῶν αἰώνων ἐρχομένην παράκλησιν τοῦ «δεσμίου ἐν Κυρίῳ» Ἀποστόλου, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος καὶ ἄχρι τοῦ νῦν δεσμίων ἐν Κυρίῳ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν τοῖς δεσμοῖς τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς πλάνης ταλαιπωρουμένης σήμερον ἀνθρωπότητος. Μᾶς παρακαλοῦν. Μᾶς ἱκετεύουν: «Ἀξίως περιπατήσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. Ἐν σῶμα καὶ ἐν Πνεῦμα... εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα· εἰς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων... Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ... καὶ αὐτὸς ἔδωκε τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, πρὸς καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, μέχρι κατανηθώμενοι οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς

μέτρον ηλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ... Ἐπιθυμῶντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ, ὁ Χριστός, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβασόμενον... τὴν αὐξήσιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ» (Ἐφ. δ', 1-7, 11-13, 15-16). Ἡ πρόσκλησις εἶναι σαφής. Ἡ ἐντολὴ τοῦ Κυρίου καὶ ἡ ἐπιταγὴ τῶν καιρῶν εἶναι ἐπιτακτικά. «Προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρηγορίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον καὶ χάριν εὐρωμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν» (Ἐβρ. δ', 16).

Αἱ Μυροφόροι, ὧν ἡ Ἐκκλησία ἐμνημόνευσε σήμερον, προέδρομον ἡμᾶς. Εὐρεθεῖσαι πρὸ τοῦ κενοῦ τάφου καὶ ἀκουτισθεῖσαι τῆς ἀγγελικῆς φωνῆς, ἔσπευσαν νὰ διακηρύξωσι τὰ «χαρᾶς εὐαγγέλια τῆς ἀναστάσεως Χριστοῦ». Καὶ ἡ ψυχὴ μας καὶ ἡ καρδιά μας, ἡ «καιομένη ἐν ἡμῖν», «μυροφόρον ἀναλαβοῦσα τάξιν», ἄς σπεύσῃ νὰ φέρῃ εἰς τὸν παραπαίοντα σήμερον κόσμον τὰ «χαρᾶς εὐαγγέλια τῆς ἀναστάσεως Χριστοῦ». Νὰ διακηρύξωμεν πρὸς πάσας τὰς κατεθνήσκεις, ὅτι ὁ Κύριος δὲν εἶναι πλέον ἐνταφιασμένος εἰς τὰ σκοτὴ τῆς ἀδιαφορίας ἢ τῆς κοσμικοφροσύνης μας, «ὅτι ἠγέρθη ὁ Κύριος ὅντως» (Λουκ. κδ', 34) καὶ ζῆ ὄχι μόνον εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ἀλλὰ καὶ ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ ὄχι μόνον εἰς τὸ φρικτὸν τῆς Θεῆς Ἐδχαριστίας Μυστήριον, ἀλλὰ καὶ ἐνσάρκως καὶ ψηλαφητῶς. Ὅντες πράγματι μέλη τοῦ σώματός Του, ἄς γίνωμεν στόμα Του καὶ ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ἄς εἴπῃ ἐξ ὀνόματός Του («ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε»). Οἱ δὲ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες, νὰ δύνανται μετὰ τοῦ μαθητοῦ τῆς Ἀγάπης νὰ ἐπαναλάβουν: («Ὁ ἀκηχθάμεν, ὁ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἔθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς») (Α' Ἰω. α', 1).

Ἀπαντῶν ἐξ ὀνόματος πάντων ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἀπὸ τῆς Ὠραίας Πύλης, εἶπε τὰ ἐπόμενα.

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος,

Διερωμενόντες τὰ αἰσθήματα ὄλων τῶν ἀδελφῶν διακηρύσσομεν τὸ τοῦ Κλήμεντος «καὶ ἡμεῖς οὖν ἐν ὁμοιοῖα ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναχθέντες τῇ συνειδήσει, ὡς ἐξ ἐνός στόματος βοήσωμεν (καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες)» (Α' Κορ. 12,13).

Μετὰ πολλῆς ἐγκραυχίσεως καὶ πνευματικῆς ἱκανοποιήσεως βλέπομεν ἀλλήλους περὶ τὴν αὐτὴν Τράπεζαν σπεύσαντας ἐξ ὄλων τῶν σημείων εἰς τὴν ἀθάνατον ταύτην πόλιν, ἵνα τὰ ἐλευθέρια τῆς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συνεορτάσωμεν ἀναπέμποντες δεήσεις καὶ λατρείαν τῷ Κυρίῳ.

«Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα... δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκειμένον ἡμῖν ἀγῶνα...» (Ἐβρ. 12, 1-2).

Ἀναπολοῦντες τὸ παρελθὸν ἢ σκέψις ἡμῶν θαμβοῦται πρὸ τῶν ἀναριθμητῶν μαρτύρων τῆς πίστεως καὶ τῶν ἐθνῶν ἡμῶν, διὸ καὶ ἐκλιπαροῦμεν τὸν Παντοδύναμον Θεόν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἄς μὴ ὀλιγορώμεν, ἀλλὰ ἐν ὁμοιοῖα καὶ ἀγάπῃ ἀποβλέψωμεν εἰς τὸν ἐνώπιον ἡμῶν ἀγῶνα, ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὅς ἀπὸ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινε σταυρόν.

Ἀγαπητοὶ Ἀδελφοί,

Κοινὸν χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῶν Ὁρθόδοξων Ἀδοκεφάλων Ἐκκλησιῶν τυγχάνει ἡ ἰδιάζουσα σχέσις, ἣτις ὑφίσταται μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν καὶ τῶν Ἐθνῶν ἡμῶν. Τὸ στοργικὸν ἐνδιαφέρον τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν πρὸς τὸ ποιμνιον αὐτῆς κορυφοῦται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας μίμησιν τοῦ Χριστοῦ, ὅστις τὴν ζωὴν αὐτοῦ προσέφερεν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας, «Χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ καὶ ἡμεῖς τὴν αὐτὴν ἔνοιαν ὀπλίσασθε» (Α' Πέτρ. 4,1).

Αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι κληρονομήσασι τὸ ἰδεῶδες τῆς πλήρους διακονίας τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος τοῦ ἀτόμου, περιφρουροῦσι τὰ πνευματικά, ἀλλὰ καὶ τὰ κοινωνικά καὶ τὰ ἐθνικά συμφέροντα τῶν τέκνων τῶν. Αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι συνέβαλον ἀνυπολογίστως εἰς τὴν ἐθνικὴν ἀνάπτυξιν καὶ πνευματικὴν ὀλοκλήρωσιν τῶν λαῶν τῶν. Διὰ τῆς χριστιανικῆς ἰδεολογίας οἱ λαοί, οἱ ὅποιοι ἐδεινωπάθησαν, ἐδρῆκαν τὴν ἐκπολιτιστικὴν καὶ ἐθνικὴν αὐτῶν ἀποκατάστασιν.

Καθὼς εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην ὁ περιοσίος λαὸς ἔγινε λαὸς τοῦ Θεοῦ, ἔθνος ἅγιον, οὕτω καὶ οἱ Ὁρθόδοξοι λαοὶ τῆς Ἀνατολῆς διὰ τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας ἀπέβησαν ἔθνη τῆς Ὁρθοδοξίας, τέκνα εἰς περιποίησιν («οἱ ποτε οὐ λαὸς, νῦν δὲ λαὸς Θεοῦ· οἱ οὐκ ἠλεημένοι, νῦν δὲ ἔλεηθέντες») (Α' Πέτρ. 2,9). Διότι οἱ ποιμένες τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας ὑπῆρξαν πάντοτε μιμηταὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς πίστεως ἡμῶν, μεταμορφωσάντες διὰ τοῦ ἔργου τοῦ Σωτῆρος τὸν λαὸν εἰς ἔθνος θρησκευτικὸν καὶ μυσικὸν κατὰ τὸ γραφικὸν τῆς Ἀποκαλύψεως («ἐσφάγης καὶ ἠγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου, ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, καὶ ἐποίησας ἡμᾶς τῷ Θεῷ βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς») (Ἀποκ. 5, 9-10).

Εἶναι δεδικοιολογημένη ἡ χαρὰ τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῇ 150ῇ ἐπετείῳ ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας, καὶ δικαιοματικῶς συμμετέχουσι πᾶσαι αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, ὡς ἀδελφαὶ τῆς αὐτῆς Μητρὸς τέκνα, ἀλλὰ καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀγῶνος συνοδοιπόροι. Πᾶσαι συνεμερίσθησαν τὴν τύχην τοῦ ἐκλεκτοῦ τούτου λαοῦ, τῆς «αἰχμαλωσίας τοῦ λαοῦ» (Ἄμ. 9,14) καὶ διὰ τοῦ καταλείμματος αὐτοῦ ὁ Κύριος ἀπειργάσατο τὸν νέον Ἰσραὴλ, ὁ ὅποιος κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐορτάζει τὴν 150ῇν ἐπέτειον τῆς παλιγγενεσίας αὐτοῦ, καταστάς («ὁ λαὸς οὗτος πρῶτος καὶ τῆς Διαθήκης κληρονόμος») (Βαρον. 13,1), («πλάσις δευτέρα, ἣν ἐπ' ἐσχάτων ἐποίησεν») (Βαρον. 6,13).

Ἡ ἔννοια τοῦ ἐθνικοῦ Κράτους εἰς τὴν Ἀνατολήν, Ἅγιοι Ἀδελφοί, εἶναι φυσικὴ ἐξέλιξις τῆς ἰδέας τῆς Ἐκκλησίας ὡς λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ὡς ἔθνος πολιτιστικῆς καὶ ἰδεολογικῆς ἐνότητας. Διὰ τοῦτο ἡ διαμόρφωσις τῶν ἐθνικῶν Ἐκκλησιῶν δὲν πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς τι ξένον πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὸν προορισμὸν τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς τὴν Ἀνατολήν ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία υἰοθέτησεν οὐχὶ τὴν πολιτικὴν μονάδα ὡς βάσιν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον σημαίνει τὴν ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν ἐνότητα τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀνέλαβε νὰ ἐγκαθιδρύσῃ τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς πνευματικῆς καὶ ψυχικῆς κληρονομίας τῶν ἀνθρώπων, διὰ τοῦτο καὶ ὁ τριακοστὸς τέταρτος Ἀποστολικὸς Κανὼν ὀμιλεῖ περὶ ἐπισκόπων ἐκάστου ἔθνους, πέριξ τοῦ πρώτου αὐτῶν.

Αἱ ὑπηρεσίαι τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὰ Ὁρθόδοξα Ἔθνη εἶναι ἀνυπολόγιστοι, διότι αὐταὶ συνίστανται εἰς τὴν πρόοδον καὶ αὔξησιν τῆς πνευματικῆς ἐνότητας τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ὠρίμασεν διὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐθνικῶς πρῶτον καὶ κατόπιν ἐδημιουργήθη εἰς Κράτος, ὅταν δὲ ἔπαυσε τὸ δεύτερον, διετηρήθη ὡς ἔθνος μὲ τὴν στοργικὴν προστασίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἡ βασικὴ ἔννοια τῆς δημιουργίας τῶν ἐθνικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι ἡ πρακτικὴ ἐκδήλωσις τῆς Ἀποστολικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας μὲ ὀργανικὸν δεσμὸν τὴν ἐν Χριστῷ ἀγάπην καὶ μὲ πρότυπον τὴν Πατριαρχικὴν ἀρχὴν, τὴν ὁποῖαν ἐνεκαυίασεν ἡ Ἀποκάλυψις τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Μωϋσῆ.

Εἶναι ἐπόμενον, ὅπως τὰς Ἀνατολικὰς Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας συνδέουν κοινοὶ ἀγῶνες, κοινὰ ἐπιδιώξεις, ἀλλὰ καὶ κοινοὶ δεσμοὶ τῆς κεφαλῆς μὲ τὰ μέλη των. Τοῦτο ἐκδηλοῦται πανηγυρικῶς ἀπὸ τὴν σημερινὴν ἐνταῦθα συγκέντρωσιν, ἄλλως θὰ ἦτο ἀκατανόητος ἡ συμμετοχὴ ὄλων ἡμῶν εἰς μίαν ἐθνικὴν ἑορτήν, ἐὰν ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἦτο ξένη πρὸς τὸν τοιοῦτον ἀγῶνα.

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος καὶ ἀγαπητέ Ἀδελφέ, προσφιλέστατε Λαὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἀρχόντες καὶ ἀρχόμενοι, «ὃ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένω ὄρει, καὶ κεκανυμένω πυρὶ, καὶ γνόφῳ, καὶ σκότει καὶ θυέλλῃ, καὶ σάλπιγγος ἤχῳ, καὶ φωνῇ ρημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαντες παρητήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον... ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιών ὄρει, καὶ πόλει Θεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων, πανηγύρει καὶ Ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων» (Ἐβρ. 12, 18-23). Διὰ τοῦτο περαινῶ τὸν λόγον μου τοῦτον κατὰ τὴν ἱεράν ταύτην στιγμήν διὰ τῶν λόγων τοῦ Προφήτου Ἡσαίου (28, 16) πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ὀλοκληρον «ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβάλλω εἰς τὰ θεμέλια Σιών λίθον πολυτελεῆ, ἐκλεκτόν, ἀκρογωνιαίον, ἐντιμον». Ἀμήν.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θ. Λειτουργίας, ἅπαντες οἱ Σεβ. Ἱεράρχαι μετέβησαν πεζῶ εἰς τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴν, ἐνθα παρετέθη αὐτοῖς ἐλαφρὸν πρόγευμα.

Κατὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτῶν παρουσιάσθησαν εἰς αὐτοὺς εἰς τὸν προθάλαμον τοῦ κτιρίου τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς αἱ ἀντιπροσωπεῖαι τῶν μαθητῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῶν Ἱ. Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Κρήτης καὶ Δωδεκανήσου. Συνιστῶν τοὺς ἀναμένοντας μαθητὰς καὶ μαθητριάς εἰς τοὺς ξένους Ἱεράρχας, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος παρεκάλεσε τοὺτους, ὅπως εὐλογήσωσι τὴν χριστιανικὴν νεότητα τῆς Ἑλλάδος. Ἐν καταφανεῖ συγκινήσει, οἱ Προκαθήμενοι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἠλόγησεν ἕκαστος μὲ τὴν σειράν Του τὰ Κατηχητόπουλα, εὐχρηθεῖς εἰς αὐτὰ πᾶσαν πρόοδον καὶ φωτισμὸν Θεοῦ, ἐνῶ τὸ τέλος ἐκάστης εὐχῆς ἠκολούθηον ζωνηρά καὶ παρατεταμένα χειροκροτήματα τῆς ἐθουσιώδους χριστιανικῆς νεολαίας. Ἀξίζει νὰ σημειωθῇ ἰδιαίτερος, πόσην ἐντύπωσιν προεκάλεσεν εἰς τοὺς σεπτοὺς φιλοξενουμένους Ἱεράρχας ὁ νεανικὸς ἀθρομητισμὸς καὶ τὸ ἀκμαῖον θρησκευτικὸν φρόνημα τῶν παιδιῶν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΣ

Εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον

Ἡ συγκέντρωσις τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ ἀντιπροσωπειῶν ἐκ τῶν μαθητῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Κύπρου, ἧτις ἔλαβε χώραν εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς Κυριακῆς 2 Μαΐου, ὑπῆρξεν ὁμολογουμένως ἐπιβλητικὴ εἰς ὄγκον, μεγαλειώδης εἰς ἐμφάνισιν καὶ ὑποβλητικὴ εἰς περιεχόμενον. Ἦτο ἐν συγκλονιστικὸν προσκλητήριον εἰς τὴν ἀθάνατον μνήμην τοῦ ἔθνους καὶ εἰς τὴν πολύτιμον συμβολὴν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν μεγάλων στιγμῶν τῆς ἱστορίας τοῦ Γένους. Δι' αὐτὸ καὶ εὔρε τὸ προσκλητήριον τοῦτο εὐρεῖαν ἀπήχησιν εἰς τὰς μάζας τοῦ θρησκευόντος λαοῦ, ὅστις, παρὰ τὸ διήμερον τῆς ἀργίας λόγῳ τῆς Πρωτομαχίας, κατέκλυσε κατὰ τὸ μέγιστον μέρος τὰ ἄνω διαζώματα τοῦ Σταδίου, ἐνῶ τὰ κάτω ἐπλημμύρισαν ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν χριστιανικὴν νεότητα, τοὺς μαθητὰς καὶ τὰς μαθητριάς τῶν Κ.Σ. τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν ζωντανὴν των παρουσίαν ἐδίδον ἕνα ἰδιαιτέρον τόνον εἰς τὴν ὄλην ἑορταστικὴν καὶ πανηγυρικὴν ἀτμόσφαιραν, ποὺ ἐξεδηλοῦτο μὲ θερμὰ χειροκροτήματα κατὰ τὴν προσέλευσιν τῶν ἐπιστῆμων. Μεταξὺ αὐτῶν διεκρίνοντο πολλοὶ Ἱεράρχαι, ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν κ. Στυλ. Παττακός, οἱ Ὑφυπουργοὶ Προεδρίας Κυβερνήσεως κ. Δ. Τσάκωνας καὶ Παιδείας κ. Σπ. Δημητράκος, οἱ στρατηγικοὶ διοικηταὶ ΑΣΔΕΝ καὶ ΣΔΑ, κ. ἄ.

Ὀλίγον πρὸ τῆς 7ης μ.μ. ἀφίκετο εἰς τὸν χώρον τοῦ Σταδίου ἐν μέσῳ ἐθουσιωδῶν ἐκδηλώσεων τῶν παρισταμένων ἢ Ἱερά Συνόδου, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱεράνυμον, ὅστις ἐπανελθὼν ἐν συνεχείᾳ εἰς τὰ προπύλαια ὑπεδέχθη τοὺς ἐν τῷ μεταξύ ἀφι-

χθέντας ξένους Ὁρθοδόξου Ἱεράρχας, οἵτινες εὐθὺς ὡς εἰσῆλθον εἰς τὸ Στάδιον συνήγειρον τὰ πλήθη, ἐκσπάσαντα εἰς οὐρανομήκεις ζητωκραυγὰς καὶ ἄλλας θερμὰς ἐκδηλώσεις τιμῆς καὶ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς

ποιμένας τούτους τῆς ὑπ' οὐρανὸν Ὁρθοδοξίας, ἐνῶ τὰ χεῖλη τῶν χιλιάδων παιδιῶν ἐσχημάτιζον ῥυθμικῶς τὴν φράσιν «Καλῶς ἦλθατε».

Οἱ Μακαριώτατοι Προκαθήμενοι καὶ οἱ Σεβασμιώτατοι ἀντιπρόσωποι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν των εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Οἶκον. Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν ὁ Μακ. Πατριάρχης Ρουμανίας κ. Ἰουστινιανός, ὁ Μακ. Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Νικόλαος, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερόνυμος, καὶ ὁ Σεβ. Λένινγκραντ κ. Νικόδημος. Εἰς τὴν δευτέραν σειρὰν ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ ὁ Σεβ. Λοφτσού κ. Μάξιμος, Τοποτηγητῆς Βουλγαρίας, ὁ Μακ. Βαρσοβίας κ. Βασίλειος, ὁ Μακ. Πράγας κ. Δωρόθεος καὶ ὁ Σεβ. Ἀξώμης κ. Μεθόδιος.

Μετὰ τὴν ἀφίξιν τῶν ἐπισήμων, ἤρχισεν ἡ παρέλασις τμημάτων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων προηγουμένων τῶν φιλαρμονικῶν τῆς ΑΣΔΕΝ, τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ καὶ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων. Τὸ ἀρρενωπὸν παράστημα τῶν μαθητῶν καὶ ἡ σεμνότης τῶν μαθητριῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, ἐνδεδυμένων ὁμοιομόρφως, ἐδημιούργησε βίγην ἐνθουσιασμοῦ εἰς τὰς καρδίας ὄλων, ὅσοι εἰς τὰ πρόσωπα τῶν παιδιῶν αὐτῶν ἐβλεπον τοὺς ἀξιόβλαστοὺς ἐνδόξων προγόνων καὶ τὴν τιμητικὴν προφυλακὴν τῆς Ἑλληνικῆς χριστιανικῆς νεότητος. Ἠκολούθησεν ἡ ἐπαρσις τῆς σημαίας καὶ ἡ ἀνάκρουσις τοῦ Ἑθνικοῦ Ὕμνου, ἀκολούθως δὲ προσεφώνησε τοὺς μαθητὰς ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος, ὅστις εἶπε τὰ ἑξῆς:

Παιδιά μου,

Ἐκ μέρους τῶν ἐκπροσώπων ὄλων τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σᾶς χαιρετίζω μὲ τὸ χαρούμενο μῆνυμα: «Χριστὸς Ἀνέστη!» Ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἀντρωτοῦ μας ἦταν, εἶναι καὶ θὰ εἶναι καὶ ἀνάστασις ὄχι μόνον κάθε ἀνθρώπινης καρδιάς, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἔθνους μας, ὅπως καὶ κάθε λαοῦ, ποὺ βρίσκεται κάτω ἀπὸ ὅποιαδήποτε δεσμὰ. Ἡ πίστις στὴν ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ μας μᾶς ἔδωκε τὴ δύναμι γιὰ νὰ φθάσωμε στὴν ἀνάστασι τοῦ Γένους μας, ποὺ φέτος εορτάζουμε τὴν ἑκατοστὴ πενητηκοστὴ τῆς ἐπέτειο καὶ ποὺ ἐκπρόσωποι ὄλων τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν εἶχαν τὴν καλωσύνη νὰ ἔλθουν, νὰ συνεορτάσουν μαζί μας.

Ἡ σημερινὴ παρουσία σας μέσα σ' αὐτὸ τὸν ἀγωνιστικὸ στίβο εἶναι μιὰ ἐγγύησις γιὰ τὸ μέλλον ὄχι μόνον τῆς πατρίδος μας, ἀλλὰ πολὺ εὐρύτερων περιοχῶν. Ἐκπροσωπεῖτε αὐτὴ τὴ στιγμή τὴ 400 χιλιάδες Ἑλληνόπουλα, ποὺ φοιτοῦν στὰ 10.000 Κατηχητικὰ μας Σχολεῖα. Ἀποτελεῖτε τὴν πολυαριθμότερη καὶ μὲ τὴς πιὸ πολλὰς διακλαδώσεις νεανικὴ Ὄργανωσι τῆς Ἑλλάδος καὶ μιὰ ἀπ' τὴς ἐκλεκτότερες μερίδες τῆς Νεολαίας μας. Ἀπ' τὰ Κατηχητικὰ μας Σχολεῖα ἔχουν προέλθῃ προσωπικότητες ἀπ' τὴς πιὸ ἐκλεκτὰς καὶ τὴς πιὸ σημαντικὰς, ποὺ ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ σημερινὴ Ἑλλὰς σὲ ὄλους τοὺς κλάδους τῆς ζωῆς: Ἐπιστήμονας, λογοτέχνας, επαγγελματίες, βιομηχάνους, στρατιωτικοὺς, ἀνωτάτους κρατικοὺς λειτουργοὺς, ἐμπόρους, κοινωνικοὺς ἐργάτας κ.λ.π. Σὲ ὄλους τοὺς τομεῖς τῆς ἐθνικῆς καὶ τῆς ἄλλης δημοουργίας τὰ Κατηχητικὰ μας Σχολεῖα, μὲ τὰ στελέχη ποὺ ἔχουν προσφέρει, ἔχουν συμβάλει καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ συμβάλλουν σὲ βαθμὸ ἀληθινὰ καταπληκτικὸ στὸν πολιτισμὸ καὶ τὴν πρόοδο τοῦ τόπου μας.

Γι' αὐτὸ, ὄλοι μας, ἰδιαιτέρως ὅσοι ἔχομε σήμερον τὸ προνόμιο νὰ εἶμαστε παρόντες στὴ μεγαλειώδη αὐτὴ συγκέντρωσί σας, αἰσθανόμαστε ἰδιαιτέρως συγκίνησι, καὶ μὲ ὑπερηφάνεια, ἀλλὰ καὶ ἐμπιστοσύνη ἀποβλέπομε στὸ μέλλον καὶ στὸ δικὸ σας καὶ τῆς πατρίδος μας. Σεῖς, κτίζοντας πάνω στὰ αἰώνια καὶ ἀκατάλυτα χριστιανικὰ θεμέλια, θὰ συνεχίσετε τὸ δημιουργικὸ ἔργο τῆς πατρίδος μας μέσα σὲ μιὰ εἰ-

ρηλικὴ καὶ ἀγαπημένη οἰκογένεια ἀδελφῶν λαῶν, ποὺ ποθοῦν νὰ ζήσουν σ' ἓνα καλύτερο κόσμον.

Μὲ κορυφὴ, λοιπόν, ὑπερηφάνεια σᾶς καμαρώνει ἡ γαλανὴ μας Πατρίδα, στηρίζοντας σὲ σᾶς τὴς χροσές τῆς ἐλπίδες, γιὰ τὴν εἰσοθὴ (ἀπόγονοι μαρτύρων, μέσα σας τρέχει ἡρώων αἷμα). Σᾶς καμαρώνει ἡ μεγάλη καὶ αἰωνόβια Μητέρα σας, ἡ Ἐκκλησία, ποὺ μὲ στοργὴ ἀνοιξε τὴς ἀγκάλες τῆς, γιὰ νὰ σᾶς γαλουχήσῃ πνευματικὰ καὶ νὰ σᾶς χειραγωγήσῃ στὸν δύσβατο δρόμο τῆς ζωῆς. Σᾶς καμαρώνουν καὶ οἱ Μακαριώτατοι Προκαθήμενοι καὶ ἄλλοι ἐκπρόσωποι ὄλων τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν τῆς Οἰκουμένης, ποὺ θαυμάζουν τὴ χριστιανικὴ σας ὁρμή, νοιώθουν τὴ θέρημη τῆς παρουσίας σας, ἀκούοντας τὸ μῆνυμα, ποὺ θέλετε νὰ στείλετε στοὺς νέους, τοὺς φίλους σας τῶν Χωρῶν τῶν, μῆνυμα ἀπ' τὴ χριστιανικὴ Ἑλλάδα, μῆνυμα μᾶς ἰερέως στρατείας Χριστοῦ μέσα στὸν σύγχρονο κόσμον.

Παιδιά μου,

Ξεδιπλώστε τὴ σημαία σας καὶ ἀφήστε τὴν νὰ κυματίσῃ ἀδούλωτα στὸν ἴστό τῶν ἑλληνοχριστιανικῶν μας ἰδανικῶν. Ρυθμίστε τὸ βῆμά σας στὸ βῆμα τοῦ Χριστοῦ μας. Συντρίψτε μὲ χωρὶς δισταγμὸ κάθε ἀπατηλὸ εἶδωλο καὶ κλείστε μέσα σας τὴ μορφή τοῦ νέου, μὲ τὸν χαλύβδινο χαρακτήρα καὶ μὲ τὴν ὠλοκληρωμένη χριστιανικὴ προσωπικότητα. Εἰσοθε τὸ καμᾶρι μας καὶ ἡ ἀπαντοχὴ μας. Ἔχετε τὴν στοργὴ καὶ τὴν ἀγάπη μας. Ἀναδειχθῆτε φῶτα στὸν κόσμον. Κάμετε ἡ παρουσία σας νὰ διαλύῃ τὰ σκοτάδια καὶ νὰ φωτίξῃ ἀπλετα τὸν οὐρανὸ τῆς πατρίδος μας καὶ τοῦ κόσμου.

Ὡς Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐξ ὀνόματος Τῆς, χαιρετίζω τὴν ἄκμην χριστιανικὴ σας νεότητα καὶ εὐλογῶντας σας μὲ ὅλη τὴ θέρημη τῆς ψυχῆς μου, κηρύσσω τὴν ἔναρξι τῆς σημερινῆς πανελληνίου πανηγυρικῆς συγκεντρώσεως τῶν Κατηχητικῶν μας Σχολείων.

Ἡ ἐμπνευσμένη ὀλιγόλεπτος αὐτὴ προσφώνησις ὑπήρξεν εὐγλωττος διερμηνεύς τῶν παλμῶν τῆς ψυχῆς τοῦ Ἔθνους καὶ τῶν τρυφερῶν αἰσθημάτων τῆς Ἐκκλησίας ἀπέναντι τῶν παιδιῶν, τῆς χρυσῆς αὐτῆς ἐλπίδος πάντων ἡμῶν.

Μετὰ τὴν προσφώνησιν, ἤρχισε τὸ καλλιτεχνικὸν πρόγραμμα, κατὰ σκηνοθεσίαν τοῦ κ. Σεργ. Βαφειάδη καὶ κείμενα τοῦ κ. Τάκη Παπαγιαννοπούλου, μὲ συμμετοχὴν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων.

Εἰς μίαν στελὴν ἱστορικὴν ἀλληλουχίαν παρουσιάσθησαν σκηναί, τονίζουσαι τὴν ἐπίδρασιν τῶν Διδασκάλων τοῦ Γένους καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ρητόρων εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ πόθου τῆς ἐλευθερίας, τὸν ὅποιον οἱ μελίρρυτοι οὔτοι ποταμοὶ τοῦ ἀμφιστόμου λόγου τῆς Παλιγγενεσίας, μὲ δύναμιν Προφήτου, ἐπέτυχαν. Ἠκολούθησαν συγκινητικαὶ σκηναὶ ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ τὸ Μαρτύριον τῆς ἀγίας Φιλοθέης, ἡ ὅποια μὲ τὴν Μονὴν τῆς, αὐτὴν τὴν ἀδούλωτον ἐπαλεῖν τῆς θυσίας καὶ τῆς

ἀγάπης, ἐμορφοποίησε τὴν εἰκόνα τῆς χριστιανῆς ἡρώιδος καὶ μάρτυρος. Ἡ θερμουργὸς πνοὴ τοῦ λόγου τοῦ «πάτερ-Κοσμᾶ» καὶ ὁ ἀναγεννητικὸς του ῥόλος μέσα εἰς τὸν ὑπόδουλον ἑλληνισμόν, πού ἐν συνεχείᾳ παρουσιάσθη, ἔφερε τὰ δάκρυα εἰς τὰ μάτια ὄλων. Ἄγγελος πραγματικὸς ἐνότητος καὶ πίστεως ὁ ἅγιος οὗτος «τῆς κλεφτουριάς» κατώρθωσε μὲ τὸ ἀπλοϊκὸν του κήρυγμα, μακρὰ ἀπὸ κάθε περίτεχνον σχῆμα ῥητορικῆς συνθέσεως, νὰ περιώσῃ μέσα εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ῥαγιαδῶν τὴν πεμπτουσίαν τῆς ἀληθινῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας. Μὲ ἱερὸν δέος ἠκούσθησαν εἰς τὸ κατὰμεστον Στάδιον οἱ λόγοι του: «Ψυχὴ καὶ Χριστὸς σᾶς χρειάζονται. Αὐτὰ τὰ δύο, ὅλος ὁ κόσμος νὰ πέσῃ, δὲν μπορεῖ νὰ σᾶς τὰ πάρῃ, ἐκτὸς ἐὰν τὰ δώσετε μὲ τὸ θέλημά σας...». Ἡ ἀναπαράστασις τοῦ «κρυφοῦ σχολειοῦ» μετὰ ταῦτα, ἔδειξε τὸν μυστικὸν ῥόλον πού ἐπαιξε ἀυτὴ ἡ κιβωτὸς τῆς χριστιανικῆς καὶ ἐθνικῆς ιδέας διὰ τὴν ἀνατολὴν τῆς μεγάλης ἡμέρας τοῦ ξεσηκωμοῦ τοῦ Γένους. Ἐκεῖ, εἰς τὰ μοναστικά «καταγώγια», ὑπὸ τὰ βλέμματα τῶν ἁγίων καὶ κάτω ἀπὸ τὴν ἀδιάσπαστον συνοχὴν τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως, ὁ ἀπλοϊκὸς παπᾶς «θεριεύει τὴν ἀποσταμένη ἐλπίδα μὲ λόγια μαγικά». «Μὴ σκιάζεσθε στὰ σκότη. Ἡ λευτεριά, σὰν τῆς αὐγῆς τὸ φεγγαρόλο ἀστέρι, τῆς νύχτας τὸ ξημέρωμα θὰ φέρῃ». Ἐπηκολούθησαν ἡ ἀναπαράστασις τῆς ἱστορικῆς στιγμῆς τῆς 25ης Μαρτίου 1821, μὲ τὸν Παλαιὸν Πατρῶν Γερμανόν, ὑψοῦντα τὴν σημαίαν τῆς Ἐπαναστάσεως εἰς τὴν Ἁγίαν Λαύραν καὶ τοὺς ἡρωϊκοὺς ἀγωνιστὰς ὀρμιζομένους ἐνώπιον Θεοῦ νὰ πέσουν μαχόμενοι «ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος». Καὶ τὸ πρόγραμμα ἔκλεισε μὲ προσκλητήριον Μαρτύρων καὶ Ἡρώων κληρικῶν. Ἀνεφέρθησαν ὅλοι οἱ ἀθάνατοι ἐκεῖνοι τῆς Ἐκκλησίας μυσταγωγοί. Ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς, διάκονοι, μοναχοὶ καὶ μοναχαί, πού ἐξεκίνησαν ἀπὸ τὴν Ὠραίαν Πύλιν διὰ νὰ ὑψωθοῦν εἰς τὸν χρυσοστόλιστον θρόνον τῶν μεγάλων τῆς Ἰστορίας, καὶ ἔφθασαν εἰς ἀπροσίτους κορυφὰς ἠθικοῦ μεγαλείου. Μὲ τὴν θυσίαν των ἐδόξασαν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ συνέβαλον κατὰ τρόπον μοναδικὸν εἰς τὴν ἀνατολὴν μιᾶς εὐλογημένης αὐγῆς, καταναζομένης ἀπὸ τοὺς ἀστερισμοὺς τῶν μεγάλων ἐθνικῶν μας ὀνείρων. Ἡ θυσία των αὐτῆ ἀποτελεῖ καύχημα τοῦ Ἔθνους καὶ ἱερὰν παρακαταθήκην διὰ τὰ Ἑλληνόπουλα, πού ἐσυνειδητοποίησαν, διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, τὸ βράδυ αὐτό, ὅτι ἀποτελοῦν τμῆμα μιᾶς ἐνδόξου στρατείας, πού ἔχει νὰ παρουσιάσῃ ἐκ τῶν τάξεων τῆς μυριάδας νεομαρτύρων, ἁγίων καὶ ἡρώων.

Μὲ τὴν ὑποστολὴν τῆς σημαίας καὶ τὴν ἀποχώρησιν τῶν ἐπισήμων ἐν μέσῳ ἀποθνεωτικῶν ἐκδηλώσεων, ἔληξεν ἡ ἑορτὴ τοῦ Σταδίου. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, ἐκ προσώπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου συνεχάρη θερμότατα τὴν ὑπὸ τὸν Θεοφιλέστατον Ἀρχελάφου κ. Εὐθύμιον ὀργανωτικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ ὄλους ὅσοι συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐπιτυχῆ προπαρασκευὴν καὶ παρουσίαν τῆς ἐπιβλητικῆς καὶ μεγαλειώδους αὐτῆς ἐκδηλώσεως, ἰδιαιτέρως δὲ τοὺς κ. κ. Σέργ. Βαφειάδην, καὶ Τάκην Παπαγιαννόπουλον.

ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ Ν.Ι.Κ.Ε.

Εἰς τὰς 9.30' π.μ. τῆς Δευτέρας 3ης Μαΐου ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τῆς ἀποπεραιωθείσης μεγάλης πτέρυγος τοῦ Ν.Ι.Κ.Ε. Ὡς γνωστόν, τὸ νοσηλευτικὸν τοῦτο Ἴδρυμα τῶν Κληρικῶν ἀφείλεται εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, καὶ εἰς τὴν γενναίαν συνεισφορὰν τῆς ὁσ. μοναχῆς Παρασκ. Πέπτα. Κατὰ τὴν τελετὴν παρέστησαν Συνοδικοὶ καὶ ἄτεροι Ἱεράρχαι, ὁ Ὑπουργὸς Κοινωνικῶν Ὑπηρσιῶν κ. Π. Λαμπράκος, ἀνώτατοι ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἱατρικοῦ Συλλόγου κ. Ἀ. Σαμαρᾶς, ἡ κ. Μαρία Ἐλευθερίου Γεν. Ἐπιθεωρητῆς τοῦ Σώματος Ἀδ. Ν.Ε.Ε.Σ. μετὰ τῶν ἀδελφῶν δίδων Χρόνη καὶ Σπυροπούλου κ. ἄ.

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ Μακαριωτάτου καὶ τῶν λοιπῶν φιλοξενουμένων Ἱεραρχῶν, ἐτελέσθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Γεωργίου ἀγιασμός, καθ' ὃν ἔψαλον αἱ μαθήτριάς τῆς Σχολῆς ἀδελφῶν Νοσοκόμων «Ἡ Ὀλυμπιάς». Ἀκολούθως προσεφώνησε τοὺς παρόντας ὁ Γεν. Διευθυντῆς τοῦ Ν.Ι.Κ.Ε. ἱατρὸς κ. Ἀθ. Καραντώνης, ὅστις εἶπε τὰ ἑξῆς:

Μακαριώτατοι,
Σεβασμιώτατοι,
Ἄγιοι Πατέρες,
Κυρίαὶ καὶ Κύριοι,

Τὸ Νοσηλευτικὸν Ἴδρυμα Κληρικῶν Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον ἰδρύθη ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Ἱερωνύμου διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὰς γνωστὰς δυσχερείας τῆς νοσηλείας τῶν Κληρικῶν εἰς κοινὸς μετὰ τῶν λαϊκῶν θαλάμους, ἔλαβε τὴν οἴαν βλέπομεν σήμερον ἔκτασιν διὰ νὰ ἀποτελέσῃ συγχρόνως, ἐν τῷ μέτρῳ τῶν ὑφισταμένων οικονομικῶν δυνατοτήτων τοῦ Ἰδρύματος καὶ ἐν ἀξιώλογον μέσον ἐξορμήσεως τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν κοινωνικὸν τομέα τῆς νοσοκομειακῆς περιθάλψεως.

Τὸν πυρῆνα τοῦ ἔργου ἀπετέλεσεν ἡ προσφορὰ ὑπὸ τῆς ὁσιωτάτης μοναχῆς Παρασκευῆς Πέπτα τῆς παλαιᾶς πτέρυγος, ἐνθα ἐστεγάζετο ἡ Κλινικὴ «Παναγία ἢ Ἐλεούσα», ἀντὶ ἐνὸς εὐτελοῦς ποσοῦ, συγκρινομένου πρὸς τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τοῦ κτήματος.

Ἀλλὰ τὸ Ἴδρυμα αὐτὸ ἔπρεπε νὰ ἐπεκταθῆ καὶ νὰ ἐκσυγχρονισθῆ. Πολλοὶ δὲ καὶ ἀποχωρῶντες ὑπῆρξαν οἱ λόγοι, οἵτινες ἐπέβαλλον τοῦτο, πρῶτιστα δὲ πάντων ἡ ἀλματώδης, τοῦτ' αὐτὸ δὲ ἀφηνιάσασα πρόοδος τῆς Ἱατρικῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς νοσηλευτικῆς τέχνης.

Μακαριώτατε,

Τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ἔργου τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ν.Ι.Κ.Ε. ἐπερατώθη καὶ δύνатаι σήμερον ἡ ὑμετέρα Μακαριότης νὰ τὸ ἐμφανίσῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ πλήρωμά της. Συνίσταται δὲ τοῦτο εἰς τὴν ἀπο-

περάτωσιν τῆς ἀνεγροθείσης νέας πτέρυγος καὶ τὴν ἐπίπλωσιν αὐτῆς. Τὸ ὅτι ὑπολείπεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ δευτέρου μέρους τοῦ προγράμματος, δὲν δύναται νὰ μειώσῃ τὴν χαρὰν καὶ τὴν καύχῃσιν διὰ τὸν ἄθλον, ὅστις ἐπετελέσθη, ὥστε νὰ ἐκτελεσθῇ τὸ ἔργον τοῦτο ἐντὸς λογικοῦ χρονικοῦ διαστήματος καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιμελείας, τὴν ὁποίαν ἄλλωστε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἠγγυᾶτο ἡ ἐντιμότης καὶ ἡ φήμη τοῦ ἀναλαβόντος τὴν ἐκτέλεσιν πολιτικοῦ μηχανικοῦ κ. Νικ. Ἐρτσον.

Καὶ ἤδη, Μακαριώτατε, ἤρξατο ἡ ἐκτέλεσις τοῦ 2ου μέρους τοῦ προγράμματος, τὸ ὁποῖον συνίσταται εἰς τὸν μηχανολογικὸν ἐξοπλισμὸν τοῦ Ἰδρύματος.

Ἀλλὰ καὶ ὁ μηχανολογικὸς ἐξοπλισμὸς εἰς οὐδὲν θὰ ὠφέλει, ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν τὸ κατάλληλον ἔμψυχον ὕλικόν, εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὁποίου τὰ μηχανήματα καὶ τὰ ὄργανα θὰ ἐπιτελέσουν τὸ ἔργον διὰ τὸ ὁποῖον προορίζονται. Καὶ τὸ ἔμψυχον τοῦτο ὕλικόν εἶναι τὸ ἐπιστημονικὸν προσωπικόν.

Μακαριώτατε,

Περισσότερον παντὸς ἄλλου ὑμεῖς γνωρίζετε πόσον ἐχρειάσθησαν αἱ συμβουλαι καὶ αἱ προσευχαι τῆς ὑμετέρας Μακαριότητος, διὰ νὰ ἔχωμεν καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα χάριτι Θεοῦ ἔσχομεν. Διότι ἤδη ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ν.Ι.Κ.Ε. ἐν ἐξαιρετικῷ ἐπιστημονικῷ προσωπικῷ, ἡ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ἐπίδοσις καὶ μεταξὺ τῶν ἐπιστημονικῶν κόκλων θέσις τοῦ ὁποίου ἐγγυῶνται ὄχι μόνον τὴν καλὴν λειτουργίαν τοῦ Ν.Ι.Κ.Ε., ἀλλὰ καὶ τὴν προβολὴν αὐτοῦ ὡς ἐνὸς συγχρόνου ἐπιστημονικοῦ κέντρου, ὅπου σὺν τοῖς ἄλλοις θὰ διεξάγεται καὶ ἡ καλλιέργεια καὶ ἡ προαγωγή τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης.

Παραλλήλως διεξάγεται καὶ τὸ ἀπὸ διαιτίας περιόπου ἀρξάμενον ἔργον τῆς κατατίσεως τοῦ καταλλήλου νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ. Ὑστερα ἀπὸ τὸν ἀτυχή πειραματισμὸν τῆς ἐκπαιδύσεως νεανίδων διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ν.Ι.Κ.Ε. ἐκτὸς τοῦ χώρου τούτου, ἀντελήφθημεν ὅτι ἔπρεπε νὰ τεθῇ εἰς ἄμεσον ἐφαρμογὴν τὸ οἰκείον ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ ἐκκλησιαστικῆς παιδείας. Καὶ οὕτω ἰδρῦθη ἡ Σ.Δ.Α.Ν «Η ΟΛΥΜΠΙΑΣ». Ποσάκις, ὅταν αἱ δυσκολίαι μᾶς ἐκαμπτον, δὲν ἐλάβομεν ἐνθάρρυνσιν καὶ ἐνίσχυσιν ἀπὸ τὴν λειτουργίαν τῆς Σχολῆς! Ὅταν ἔφθανον μέχρις ἡμῶν, ὅσα ἐλέγοντο διὰ τὰς Σπουδαστριάς μας, τοὺς Ἀγγέλους ὡς τοὺς ἀπεκάλεσαν, εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Ἐδ-αγγελισμός, ὅπου προακτικῶς ἠσκούντο, ἐσκεπτόμεθα «μὰ ἀξίγει νὰ σταματῶμεν εἰς τὰ μικρὰ καὶ πολὺ ἀνθρώπινα; Δὲν θὰ ἦτο τοῦτο βαρεῖα ἁμαρτία;».

Μακαριώτατοι, Σεβασμιώτατοι,

Ὁ κόσμος παράγεται καὶ τὸ ἔργον τοῦτο ἴσως καὶ εἰς τὸ οὐχὶ ἀπώτερον μέλλον ἀποδειχθῇ ἀνεπαρκὲς διὰ νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς μελλοντικὰς ἐπιδιώξεις τῆς Ἐκκλησίας. Ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὁποῖον θὰ μείνῃ, εἶναι τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐνέπνευσε καὶ ἐπραγματώσῃ τὸ ἔργον τοῦτο. Καὶ τὸ πνεῦμα αὐτὸ εἶναι δώ-

ρημα τοῦ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευομένου καὶ ἐν Υἱῷ ἀναπανομένου Πνεύματος.

Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα διὰ τῶν εὐχῶν τῶν ὑμετέρων Μακαριότητων καὶ τῶν σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων καὶ τῶν προσευχῶν συμπάσης τῆς Ἐκκλησίας, ἄς σκηνώσῃ ἐν τῷ Οἴκῳ τούτῳ διὰ νὰ μεταφέρῃ τὸ μήνυμα τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν καθ' ἡμέραν προᾶξιν, διὰ νὰ σοφίσῃ τοὺς ἰατρούς, νὰ χαριτώσῃ τὰς ἀδελφὰς καὶ νὰ παρέχῃ ἐνίσχυσιν καὶ παρηγορίαν εἰς τοὺς ἐκ τῶν νόσων δοκιμαζομένους καὶ νὰ καταρτίξῃ διὰ τῶν ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ ἐπιτελουμένων πνευματικῆν συγχροδῶν πρὸς αἶνον καὶ δόξαν τοῦ Ἁγίου ὀνόματος τοῦ Κυρίου.

Τὸν λόγον λαβὼν μετὰ ταῦτα ὁ Μακαριώτατος, εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Μακαριώτατοι, Σεβασμιώτατοι, ἄγιοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Κατὰ τὴν εὐσημιον ταύτην στιγμήν, καθ' ἣν τελεῖται ὁ ἐπίσημος ἐγκαινισμὸς τοῦ Ν.Ι.Κ.Ε., χροῆς μου θεωρῶ, ὅπως εὐχαριστήσω πάντας τοὺς σεβασμίους ἐκπροσώπους τῶν κατὰ τόπους ἀγιοτάτων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, οἵτινες ὑπεβλήθησαν εἰς τὸν κόπον νὰ ἔλθουν ἐδῶ, ἵνα συμμετάσχῃ τῶν ἐκδηλώσεων ἐπὶ τῇ 150ετηρίδι καὶ ἐν τῷ πλαίσίῳ αὐτῶν καὶ τῶν σημερινῶν ἐγκαινίων. Ἐπιθυμῶ, ἐπίσης, ὅπως εὐχαριστήσω τὴν ἀδελφὴν Πέππα, ἣτις διὰ τῆς δωρεᾶς τῆς συνέβαλεν εἰς τὴν ἰδρύσιν τοῦ Ν.Ι.Κ.Ε. Ἐπικαλοῦμαι ἐπ' αὐτὴν τὰς προσευχὰς πάντων. Οἱ κληρικοὶ τῆς Ἑλλάδος οὐδέποτε θὰ παύσωσι νὰ μνημονεύωσιν αὐτῆς. Ἐὐχαριστῶ ἅπαντας, ὅσοι μὲ τοὺς κόπους, τὰς σκέψεις, τὰς φροντίδας καὶ τὴν στοργὴν τῶν ἔκαμαν κατορθωτῶν αὐτῶ, εἰς τὸ ὁποῖον ἀτενίζομεν. Ἰδιαιτέρως εὐχαριστῶ τὸν σεβαστὸν μηχανικὸν κ. Νικ. Ἐρτσον, ὅστις μετὰ ὑποδειγματικοῦ ζήλου καὶ ἐπιμελείας ἔφερον εἰς πέρας τὸ ἔργον τοῦτο. Διὸ ἡ Ἰ.Σ. ἐν τῇ τελευταίᾳ Αὐτῆς συνεδρία ἀπεφάσισεν, ὅπως ἀπονεύμῃ εἰς αὐτὸν τὸν ἀοργητὸν σταυρὸν τοῦ Ἀποστ. Παύλου. Ἐὐχαριστῶ ὡσαύτως τὸν Γεν. Διευθυντὴν κ. Ἀθ. Καραντώνη, ἐκδαπανώμενον νυχθημερόν ὑπὲρ τοῦ Ἰδρύματος, καὶ ὅλους ἀφιλοκερδῶς καὶ ἐθελοντικῶς προσφέροντα εἰς αὐτὸ τὰς πολυτίμους αὐτοῦ ὑπηρεσίας. Πᾶσα λέξις εὐχαριστήριος εἶναι κατωτέρα τῶν αἰσθημάτων τῆς εὐγνωμοσύνης ἡμῶν πρὸς τοῦτον. Ἐπίσης εὐχαριστῶ τὸν ἐξοχώτατον κ. Ὑφυπουργὸν Κων. Ὑπηρεσιῶν καθὼς καὶ τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ.

Τέλος, μίαν εὐχὴν ἔχω νὰ διατυπώσω διὰ τὰς ἀδελφὰς νοσοκόμους: Εἴθε νὰ διατηρηθῶσι πάντοτε ἄγγελοι ἀγάπης, στοργῆς καὶ θυσίας».

Τοὺς λόγους τοῦ Μακαριωτάτου ἐκάλυψαν τὰ πυκνὰ χειροκροτήματα τῶν παρόντων, ἀκολούθως δὲ ὁ Μακαριώτατος ἐπέδωκεν εἰς τὸν παριστάμενον πολιτικὸν μηχανικὸν κ. Ν. Ἐρτσον τὰ διάσημα τοῦ ἀργυροῦ Σταυροῦ τοῦ Ἀπ. Παύλου, εὐχαριστήσαντα

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

ΣΥΝΕΟΡΤΑΖΟΥΝ ΤΗΝ 150 ΕΤΗΡΙΑΔΑ ΤΗΣ ΕΝΔΟΞΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΘΝΕΓΕΡΣΙΑΣ

Ἐλάβομεν καὶ δημοσιεύομεν εὐχαρίστως τὴν τε ἐπιστολὴν τοῦ Προέδρου κ. John P. Anton, Fuller E. Callaway Professor, ὡς καὶ τὸ Πρόγραμμα τοῦ Συμποσίου, ὅπερ συγκαλεῖται ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Harvard τὴν 7, 8 καὶ 9 Μαΐου ἐ.ξ. πρὸς ἔξαρσιν τῆς ἐνδόξου Ἐθνεγεργίας τῶν Ἑλλήνων τοῦ 1821.

Παρέχοντες ἐν μεταφράσει τὰ κείμενα διαπέμπομεν ἅμα εἰς ἅπαντας τοὺς ὀργανωτὰς καὶ συνεργάτας τοῦ Συμποσίου τὰς θερμὰς εὐχαριστίας καὶ τὰ συγχαρητήρια ἡμῶν διὰ τὴν ἐνθερμον ἐκδήλωσιν τῶν φιλελληνικῶν αἰσθημάτων ἐξαιρέτων ἐκπροσώπων τῶν γραμμάτων καὶ τῆς Ἱστορίας τῆς φιλότιτης Ἀμερικανικῆς Ἠπείρου, μεθ' ἧς καὶ δεσμοὶ αἵματος συνέδεσαν ἡμᾶς ἤδη καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἐνδοξον Ἑλληνικὴν Ἐθνεγεργίαν τοῦ 1821 καὶ συνδέουσιν ἔκτοτε ἀδιαρρήκτως τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀμερικὴν.

Emory University
Department of Philosophy
Atlanta, Georgia 30322

Μαρτίου 25, 1971

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία»

Ἄ θ ἦ ν α ς

Ἀγαπητὴ κύριε,

ώς Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Προγράμματος τοῦ προσεχοῦς Συμποσίου περὶ τοῦ ὑπὲρ τῆς Ἀνεξαρτησίας Ἀγῶνος τῶν Ἑλλήνων τοῦ 1821-27, πρὸς πανηγυρισμὸν

τῆς 150ετηρίδος τοῦ μεγάλου τούτου γεγονότος τῆς Ἱστορίας τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ἔχω πράγματι ὑπὸ εὐχαριστήσεως ἀποστέλλων ὑμῖν τὸ Πρόγραμμα τοῦτο.

Τὸ Συμπόσιον ἐτέθη ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς «Ἐνώσεως τῶν Νεοελληνικῶν Σπουδῶν», ἥτις ὡς πρώτιστον αὐτῆς σκοπὸν ἔχει τὴν προαγωγὴν τοῦ ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν νεωτέραν Ἑλλάδα διὰ συγκλήσεως ἐτησίων Συμποσίων, συγκεντρώσεων καὶ δημοσιευμάτων. Τὸ πρῶτον Συμπόσιον συνήλθεν τὸ 1968 ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Maryland καὶ τὸ δεύτερον τὸ 1969 ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Princeton. Τὸ τρίτον συγκαλεῖται εἰς Cambridge, Mass. τὴν 7, 8 καὶ 9 Μαΐου 1971. Τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Harvard ἔθεσεν εἰς διάθεσίν μας πρὸς τοῦτο τὰς δυνατότητας τοῦ διὰ τοῦ Μουσείου Fogg, ἐπικουρουμένου ὑπὸ τοῦ Τμήματος τῆς Συγκριτικῆς φιλολογίας.

Ὁ σκοπὸς τοῦ Συμποσίου τοῦ ἔτους τούτου εἶναι νὰ προαγάγῃ τὸν κύκλον τῶν συζητήσεων δι' ἀντικειμενικῆς ἐξετάσεως τῶν αἰτίων καὶ τῆς σημασίας τοῦ ὑπὲρ τῆς Ἀνεξαρτησίας Ἀγῶνος τοῦ 1821-27. Ἡ ἠθικὴ καὶ ὕλικὴ ἀναγέννησις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ κατὰ τὸν 18ον αἰ., αἱ περιπέτειαι τοῦ Ἀγῶνος, ἡ ἐπίδρασις του ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, καὶ αἱ συνέπειαι του ἐπὶ τῆς Βαλκανικῆς, Ὀθωμανικῆς καὶ Εὐρωπαϊκῆς Ἱστορίας, εἶναι τὰ εὐρύτατα θέματα, ἅτινα θὰ ἐξετασθοῦν.

Θὰ εἰμεθα εὐγνώμονες, ἐὰν ἐδημοσιεύατε τὰ περὶ τοῦ Συμποσίου τούτου, ὥστε νὰ ἐπιστήσετε τὴν προσοχὴν τῶν διακριμένων ἀναγνωστῶν τοῦ Περιοδικοῦ σας. Θὰ ἐβοήθει μὲν ἄλλως, ἐὰν θὰ εἴχετε τὴν καλωσύνην νὰ δημοσιεύσητε ἐν τῷ συνόλῳ τὸ Πρόγραμμα τοῦτο τοῦ Συμποσίου εἰς μίαν τῶν προσεχῶν ἐκδόσεών σας καὶ ἐὰν θὰ ἐνεκρίνετε νὰ δημοσιεύσητε σχόλιόν σας διὰ τὸ Συμπόσιον.

Ἐὰν ἐνδιαφέρεσθε νὰ παρακολουθήσετε τὴν διεξαγωγὴν τοῦ Συμποσίου, παρακαλῶ γράψατε εἰς τὴν Καθηγήτριαν Καν. Λιλήν Μακράκη, Regis College, Weston, Mass.

μετὰ ταῦτα ἀπὸ καρδίας. Ἐπηκολούθησεν ἐπίσκεψις τῶν χώρων τοῦ νοσοκομείου, ὅπερ παρουσιάζει ἀριτιότητα μοναδικὴν καὶ προσφορὰ ἀναψυκτικῶν.

Εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν

Κατὰ τὴν μετάβασιν τῶν ἐπισήμων ἀπὸ τοῦ Ν.Ι.Κ.Ε. εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν ἐγένετο μικρὰ στάθμευσις διὰ προσκύνημα εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου Ἀχαρνῶν, ἔνθα παρεσχέθη ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς φιλοξενουμένους νὰ ἀποθαυμάσουν τὴν σύγχρονον βυζαντινὴν ἀγιογραφίαν. Ἀκολούθως καὶ περὶ ὥραν 12ην ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ ὑπεδέχθη εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοὺς Μακαριωτάτους καὶ Σεβασμιωτάτους ἑξῆς: Ἱεράρχας. Κατὰ τὴν τελετὴν παρέστησαν ἡ Ἱερά Σύνοδος καὶ λοιποὶ Ἱεράρχαι, ὁ κ. Ὑφυπουργὸς Ἐθν. Παιδείας, αἱ πανεπιστημιακαὶ ἀρχαὶ ὑπὸ τὸν πρύτανιν κ. Κ. Ἀλεξόπουλον, οἱ καθηγηταὶ καὶ ὑφηγηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, φοιτηταὶ κ. ἄ.

Ἐν ἀρχῇ χορωδία φοιτητῶν ἔψαλε διαφόρους ὕμνους, εἶτα δὲ ὁ πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου ἔχαιρέ-

τησεν ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ τοὺς ἐπιφανεῖς Ἱεράρχας, ἐνῶ μετ' αὐτὸν ὁ κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καθηγητῆς κ. Ἀθ. Χαστούπης προσεφώνησε διὰ θερμῶν λόγων τοὺς φιλοξενουμένους Ὁρθοδόξους τῆς Ἐκκλησίας ταγούς, παραχωρήσας ἐν συνεχείᾳ τὸ βῆμα εἰς τὸν καθηγ. κ. Ν. Νησιώτην, ὁμιλήσαντα μὲ θέμα: «Ἡ συμβολὴ τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας εἰς τὰς σχέσεις τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν σήμερον», ἀναφερθέντα εἰς τὴν θετικὴν καὶ ἀποφατικὴν μέθοδον τῆς Θεολογίας, εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς Ὁρθοδόξου Παραδόσεως καὶ εἰς τὸ περιεχόμενον τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως. Ἡ ὁμιλία τοῦ κ. Καθηγητοῦ* εἶχε διανεμηθῆ ἐν μεταφράσει εἰς τοὺς ξένους Ἱεράρχας, οἵτινες ἠδυνήθησαν οὕτω νὰ παρακολουθήσουν τὰ νοήματα αὐτῆς. Ἀκολούθως ἔλαβε χώραν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς Πρυτανείας δεξιώσεις πρὸς τιμὴν τῶν ξένων.

(Συνεχίζεται) Ἀρχιμ. ΧΡΙΣΤΟΔ. Κ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ·Γ·ΔΗΣ

* Ἡ ὁμιλία τοῦ κ. καθηγητοῦ θὰ δημοσιευθῆ αὐτοτελῶς εἰς προσεχὲς τεῦχος τῆς «Ἐκκλησίας».

02193, ήτις δύναται νά παράσχη πᾶσαν λεπτομέρειαν ἐπὶ τοῦ ἐπισήμου Προγράμματος.

Εὐκρινῶς ὑμέτερος

John P. Anton, Chairman

MGSA Program Chairman

Fuller E. Callaway Professor

Ἴδου καὶ τὸ Πρόγραμμα ἐν μεταφράσει:

Παρασκευὴ 7 Μαΐου 1971

9.00 π.μ. Παρουσιάσεις καὶ ἐγγραφή συνέδρων.

9.45 π.μ. Χαιρετισμὸς ὑπὸ τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Παν/μίου τοῦ Χάρβαρντ κ. Walter Kaiser. Πρόεδρος ὁ κ. Peter Topping τοῦ Παν/μίου τοῦ Cincinnati.

10.00 π.μ. D. Geanakopoulos, τοῦ Παν/μίου τοῦ Yale: «Ὁ ρόλος τῶν Ἑλλήνων τῆς διασπορᾶς ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς νέας ἐθνικῆς συνειδήσεως».

11.00 π.μ. J. Nicolopoulos, τοῦ Παν/μίου τῆς Πολιτείας τῆς Νέας Ἰόρκης ἐν Albany: «Οἱ Ἕλληνες τῆς Ῥωσσίας καὶ αἱ ἀπαρχαὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐθνικοῦ».

12.00 μεσημβρινή: N. Valaoritis, τοῦ Κολλεγίου τῆς Πολιτείας τοῦ San Francisco: «Ὁ Ῥήγας Φερραῖος καὶ αἱ προπαναστασιακὰ πνευματικὰ ζυμώσεις».

1.00 μ.μ.: Γεύμα: Harvard Faculty Club.

Ἀπογευματινὴ συνέδρια: Norton Lecture Hall: Πρόεδρος: Basil Vlavianos, τῆς Πόλεως τῆς Νέας Ἰόρκης.

2.00 μ.μ. G. D. Frangos, τοῦ Παν/μίου Columbia: «Φιλικὴ Ἐταιρεία καὶ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις».

3.00 μ.μ. E. Vlachos, Πολιτεία τοῦ Colorado: «Κοινωνικὴ ὀργάνωσις καὶ κοινωνικὰ συγκρούσεις, διαρκοῦντος τοῦ ὑπὲρ Ἀνεξαρτησίας Ἀγῶνος».

4.00 μ.μ. D. Skiotis, τοῦ Παν/μίου τοῦ Χάρβαρντ: «Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις: τὸ τελευταῖον τόλμημα τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ».

Fogg Museum Courtyard.

5.00 μ.μ. Δεξιώσεις ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος «Ἑλικῶν».

Ἐσπερινὸν Πρόγραμμα: Norton Lecture Hall: Πρόεδρος: Cedric Whitman, τοῦ Παν/μίου τοῦ Χάρβαρντ.

8.30 μ.μ. P. Michopoulos, Ἀθήναι, Ἑλλάς: Παράστασις Καραγκιόζη-Σχόλια καὶ ἐκτέλεισις.

Σάββατον, 8 Μαΐου 1971:

9.30 π.μ. Norton Lecture Hall: Πρόεδρος: Byron Tsangadas, τοῦ Παν/μίου of South Florida.

9.30 π.μ. G. G. Arnakis, Κέντρον Νεο-ελληνικῶν Σπουδῶν καὶ τοῦ Παν/μίου τοῦ Τέξας καὶ Austin: «Οἱ Φιλέλληνες ὡς παράγοντες τοῦ ὑπὲρ Ἀνεξαρτησίας Ἀγῶνος τῶν Ἑλλήνων».

10.30 π.μ. Barbara Jelavich, τοῦ Παν/μίου τῆς Indiana: «Τὰ Βαλκανικὰ ἔθνη καὶ ὁ ὑπὲρ Ἀνεξαρτησίας Ἀγῶν τῶν Ἑλλήνων».

11.30 π.μ. J. Petropoulos, Amherst College: «Μορφὰι συνεργασίας τῶν Ἑλλήνων μετὰ τοῦ ἔχθρου κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὑπὲρ Ἀνεξαρτησίας Ἀγῶνος».

12.30 μ.μ. Γεύμα. Ἑλληνικὸν γεῦμα ἐν The Parthenon, Toga Restaurant.

Ἀπογευματινὴ συνέδρια: Norton Lecture Hall. Πρόεδρος: John P. Anton, Emory University.

2.00 μ.μ. S. Vryonis, τοῦ Παν/μίου Καλιφορνίας ἐν Los Angeles: «Οἱ Ἕλληνες ὑπὸ τὴν Ὄθωμανικὴν κυριαρχίαν».

3.00 μ.μ. A. Bryer, τοῦ Παν/μίου τοῦ Birmingham (Ἀγγλίας) καὶ προσκεκλημένος ἐπιστήμων τοῦ Dunbarton Oaks.

4.00 μ.μ. K. Kazazis, τοῦ Παν/μίου τοῦ Σικάγου: «Ἐκθεσις περὶ τῆς διδασκαλίας τῶν Νεο-ελληνικῶν σπουδῶν ἐν Εὐρώπῃ καὶ Β. Ἀμερικῇ».

4.00 μ.μ. Ann Farmakides, McGill University: «Περὶ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς διδασκαλίας τῆς κλασσικῆς καὶ νεωτέρας Ἑλληνικῆς γλώσσης».

5.00 μ.μ. Ξενάγησις τῶν συνέδρων εἰς τὸ Harvard Campus.

Ἐσπερινὸν Πρόγραμμα: Holyoke Center Penthouse: Πρόεδρος: Edmund Keely τοῦ Παν/μίου τοῦ Princeton.

6.00 μ.μ. Cocktails: Ἐπίσημον Δεῖπνον. Ὁμιλητὴς ὁ Professor Lefton Stavrianos τῆς Ἐνώσεως Νεοελληνικῶν Σπουδῶν.

8.30 μ.μ. Lefton Stavrianos, Northwestern University (Evanston): «Ἡ Ἑλλάς ὑπὸ παγκόσμιον ἱστορικὴν προσπηκίην».

Κυριακὴ 9 Μαΐου 1971

Πρωινή συνέδρια: Norton Lecture Hall: Πρόεδρος: Thanasis Maskaleris, τοῦ Κολλεγίου τῆς Πολιτείας τοῦ San Francisco.

9.30 π.μ. H. Psomiades, Queens College τοῦ Πανεπιστημίου τῆς πόλεως τῆς Νέας Ἰόρκης. «Ὁ χαρακτήρ τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ Κράτους».

10.30 π.μ. C. Proussis, Hellenic College (Brookline Mass): «Τὰ Ἀπομνημονεύματα τοῦ Μακρυγιάννη».

11.30 π.μ. A. Lord, τοῦ Παν/μίου τοῦ Χάρβαρντ: «Ἡ ἡρωϊκὴ παράδοσις τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔπους καὶ τῆς ᾠδῆς — συνέχεια καὶ ἀλλαγὴ μετ' ἀναμεταδόσεως διὰ πλακῶν γραμμοφώνου νέων Ἑλληνικῶν δημοτικῶν ἀσμάτων».

Edmund Keely, προέδρου τῆς Ἐνώσεως Νεοελληνικῶν Σπουδῶν, τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Princeton. Τελικαὶ παρατηρήσεις.

Ἀπογευματινὸν Πρόγραμμα: Hellenic College-Brookline, Mass (Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Θεολογικὴ Σχολή).

1.00 μ.μ. Εἰδικὸν γεῦμα πρὸς τιμὴν τῶν μελῶν τῆς Ἐνώσεως Νεοελ. Σπουδῶν καὶ τῶν ὁμιλητῶν τοῦ Συμποσίου.

3.00 μ.μ. Ξενάγησις εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ Hellenic College.

4.00 μ.μ. Ἐπιστροφὴ εἰς Cambridge.

Συμπόσιον 1971

Ἐπιτροπὴ Προγράμματος

John P. Anton, Chairman

Peter Topping

Emory University

University of Cincinnati

John Petropoulos

Amherst College

Τοπικὴ Ἐπιτροπὴ

Walter Kaiser, Ἐπίτιμος Πρόεδρος,

Harvard University

Lily Macraki, Πρόεδρος.

Regis College

Σημ. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀξιότιμων Συνέδρων καὶ τῶν Ἀνωτάτων πνευματικῶν Ἰδρυμάτων διετεθήσαμεν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν, δι' ὅσους θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἔλθουν εἰς ἀπ' εὐθείας ἐπαρῆν μετὰ τῶν ἐξαιρέτων τούτων ἐπιστημόνων, τῶν περισσότερων Ἑλληνοαμερικανῶν, διὰ πλείονας πληροφορίας.

Καὶ ἡμεῖς συγχαίροντες καὶ αὐθις ἀπαξάπαντας τοὺς κ.κ. Συνέδρους καὶ εὐχόμενοι πᾶσαν ἐπιτυχίαν, παρακαλοῦμεν ἅμα, ὅπως λάβωμεν ἐν καιρῷ ἀνὰ ἐν ἀντίγραφον τῶν Ἀνακοινώσεων, ἵνα δημοσιεύσωμεν ταύτας εἰς τὸν Πανηγυρικὸν Τόμον τῆς «Θεολογίας», ἐφ' ὅσον ὁ χῶρος μᾶς τὸ ἐπιτρέψῃ, ὡς καὶ περιληπτικὴν ἔκθεσιν τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ Συμποσίου καὶ τῆς ἀπηχέσεως αὐτοῦ εἰς τοὺς Ἀμερικανικοὺς πνευματικοὺς κύκλους.

K. Γ. Μ.

ΒΑΠΤΙΣΜΑ - ΝΕΑ ΖΩΗ - ΕΡΓΟΝ*

Ὑπὸ τὸν γενικὸν αὐτὸν τίτλον διεξήχθησαν ἀπὸ 12-19 Σεπτεμβρίου 1969 εἰς τὴν Θεολογικὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Λένινγκραντ καὶ ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ ἐκ 240 σελίδων ὑπ' ἀριθμ. 6/1970 τεύχος Μελετῶν τῆς ἐν Γερμανίᾳ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων Ὑπηρεσίας τῆς Ἐδαγγελικῆς Ἐκκλησίας αἱ ἀνακοινώσεις, συζητήσεις καὶ τὰ πορίσματα τοῦ τετάρτου μετὰ τοὺς ἐν Arnoldshain (1959), Ζαγκόρσκ (1963) καὶ Höchst (1967) διαλόγου μεταξὺ δύο ἐπιτροπῶν ἐξ ὀρθοδόξων Ρώσων καὶ διαμαρτυρομένων Γερμανῶν θεολόγων ὑπὸ τοὺς Μητροπολίτην Λένινγκραντ καὶ Νόβγοροδ Νικόδημον καὶ διευθυντὴν D. A. Wischmann. Προηγῆθη τοῦ διαλόγου ἡ εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐν Λένινγκραντ τελεσθεῖσα θεία Λειτουργία, καθ' ἣν διὰ πρῶτην φορὰν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἄμβωνος ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐγένετο πρὸς 4000-5000 πιστοὺς αὐτῆς «ἐκτενὲς λουθηρανικὸν κήρυγμα» ὑπὸ τοῦ D. A. Wischmann ἐπὶ τοῦ Ματθ. 6,31-34, μεθ' ὃ ἐπηκολούθησεν ἡ ἐναρκτήριος προσφώνησις τοῦ Μητροπολίτου Νικοδήμου ἐν τῇ ὡς ἄνω Θεολογικῇ Ἀκαδημίᾳ, ἐνθα συνεχίσθησαν καὶ ἐπερατώθησαν αἱ εἰσηγήσεις καὶ αἱ κοιναὶ θέσεις τῶν μελῶν ἀμφοτέρων τῶν Ἐπιτροπῶν.

Ἐκ τῶν χαρακτηριστικῶν σημείων τῆς ἐναρκτηρίου προσφωνήσεως τοῦ Μητροπολίτου Νικοδήμου ἐξήρθησαν ἰδιαιτέρως, ὅτι «ἡ Ἐκκλησία εἶναι θεανθρωπὴν πραγματικότητα, τὸ μυστικὸν σῶμα τοῦ Χριστοῦ, καὶ μετ' αὐτῆς ἐνοῦνται ὅσοι ἐπιθυμοῦν καὶ ἀναζητοῦν τὴν σωτηρίαν των, δηλ. πάντες ὅσοι ὑπέταξαν τὴν ζωὴν των εἰς τὴν κυριαρχίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁμολογοῦν τὴν ἀλήθειαν Αὐτοῦ. Ἡ Ἐκκλησία προπαρασκευάζει τὴν ἀνθρωπότητα διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ εἶναι αὕτη ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ ἄνθρωπος ἔχει φθάσει εἰς τὴν πληρότητα τοῦ Χριστοῦ (Ἐφ. 4,13). Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν τῆς δουλείας τῆς ἁμαρτίας προτέραν κατάστασιν (Κολ. 7, 13), χαρακτηρίζεται ἡ νέα κατάστασις ὡς ἐλευθερία ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ ὑπηρεσία τῆς ἀληθείας (Ρωμ. 6,11. Α' Κορ., 6,11. Ἐφ. 2,6), ἀλλ' ἡ ζωὴ αὕτη περιορίζεται μόνον εἰς τὸν χῶρον τῆς ἠθικῆς, ἐνῶ ἡ ἀναγέννησις, ὡς νέα δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου, ἀναφέρεται εἰς ὅλην τὴν φύσιν αὐτοῦ. Εἰς τὸ ἀναστάν σῶ-

μα τοῦ Χριστοῦ διακρίνει ὁ ἀπ. Παῦλος τὴν ἐγγύησιν τῆς τῶν σωμάτων μελλούσης ἀναστάσεως (Ρωμ. 6,8 ἐξ.), τὴν ὁποίαν θεωρεῖ ἤδη ὡς ἀληθῶς γενομένην (πρβλ. Κολ. 2,12), καὶ ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Βαπτίσματος διορᾷ ὁ ἀπόστολος ὅτι ἤδη hic et nunc ἔχει εἰσέλθει ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ τὸ ἐρχόμενον ὡς ἔσχατον, δηλ. ὅτι ὁ βαπτισθεὶς χριστιανὸς ἀνέστη μετὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ εὐρίσκεται ἤδη εἰς τὸν «καιρὸν τοῦ μέλλοντος». Ἄλλ' ὅσον καὶ ἂν ἀπασχολοῦν τινα τὰ προβλήματα τῆς ἐσχατολογίας, ἢ ἂν ἔχη τις τὴν πλέον ἐξοχον περὶ τῆς εἰρήνης τοῦ Χριστοῦ ἀντίληψιν, τὴν ἐκφράζουσιν τὴν εἰρήνην τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς μετὰ τοῦ Θεοῦ, ἢ ἂν προσπαθῇ τις νὰ θεμελιώσῃ ἐντός του τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, πάντα ταῦτα, ἄνευ τῆς ἐνεργοῦ-δραστηρίου ὑπηρεσίας πρὸς συμφιλίωσιν τῆς ἀνθρωπότητος, εἶναι «χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον» (Α' Κορ. 13,1), ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς ἐν ἡμῖν ἐμπειρίας περὶ τῆς εἰρήνης τοῦ Θεοῦ δὲν προέρχεται βοήθεια πρὸς τοὺς συνανθρώπους μας, χριστιανοὺς καὶ μὴ, ἡ ὁποία βοήθεια δύναται διὰ τῆς ἐπὶ γῆς εἰρήνης νὰ ἐξαλείψῃ τοὺς πραγματικοὺς κινδύνους, νὰ κατανικήσῃ τοὺς ἀνθρωπίνους πόνους, νὰ σπογγίσῃ τὰ δάκρυα καὶ ν' ἀπελευθερώσῃ ἀνθρώπους ἀπὸ πάθῃ. Ἐπίσης ἐν ὀνόματι τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εἰρήνης, κατὰ τὴν μεγάλην πορείαν τῆς κοινωνικῆς ἀνανεώσεως πρὸς ἀνοικοδόμησιν διαρκοῦς καὶ δικαίας εἰρήνης, ἡ ἀλληλεγγύη τῶν χριστιανῶν εἰς συνθήκας κοινωνικῆς ἀδικίας πρέπει νὰ συνεισφέρῃ προθύμως ὅλην τὴν τὴν δύναμιν πρὸς συνεργασίαν μεθ' ὅλων τῶν ὑπολοίπων ἀνθρώπων τοῦ κόσμου διὰ τὴν γενικὴν εὐδαιμονίαν...».

Ἐπὶ τῆς πρώτης ἀνακοινώσεως «ὁ βαπτισθεὶς ἄνθρωπος ὡς συνεργάτης τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ πρὸς τὸν κόσμον ἐξιλαστικὸν ἔργον» ἐξητάσθη ἐκτενῶς ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ D. Dr. E. Wolf, ἡ θεολογία περὶ τοῦ βαπτίσματος ἐξ ἐπόψεως τῶν Διαμαρτυρομένων ἀπὸ τῆς «Confessio Augustana» ἕως τοῦ Καρόλου Μπάρτ καὶ ἐτονίσθησαν τὰ ἐξῆς: «Ἡ σύμπραξις τοῦ χριστιανοῦ εἰς τὸν κόσμον πρὸς μὴ χριστιανοὺς εἶναι ἐπακόλουθον τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀναστάσεως μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ Βαπτίσματι, διότι ἐπὶ τῇ βάσει τούτου ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ζῇ ἐν εἰρήνῃ, ἐλευθερία καὶ δικαιοσύνῃ, καί, ἐφ' ὅσον ὁ Χριστὸς ἀπέθανε δι' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, οὐδόπως ἐπιτρέπεται ἐν τῇ ἀνθρωπότητι αὐτοῦ νὰ μειωθῇ ὁ ἄνθρωπος. Διὰ τοῦτο ὁ χριστιανὸς ζῇ μεθ' ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἐν ἀλληλεγγύῃ πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ κόσμου τούτου, ἀλλ' ἡ πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ἀλληλεγγύη, ἐπίσης καὶ πρὸς τοὺς ἀθεϊστάς, οὐδόπως ἐπιτρέπεται νὰ αἴρῃ τὰ μεταξὺ πίστεως καὶ ἀπιστίας ὄρια. Βεβαίως, ὁ χριστιανὸς καὶ ἡ Ἐκκλησία δροῦν διαφορετικῶς ἀφ' ὅ,τι ὁ κόσμος, μεταξὺ τῶν δύο δὲν ὑπάρχει ταυτότης, ἀλλὰ χάριν τῆς δοθείσης ἐκ νέου εἰς αὐτοὺς

* Taufe — Neues Leben — Dienst. Das Leningrader Gespräch über die Verantwortung der Christen für die Welt zwischen Vertretern der Evangelischen Kirche in Deutschland und der Russischen Orthodoxen Kirche. Studienheft 6, herausgeg. vom Aussenamt der Evangelischen Kirche in Deutschland Luther — Verlag — Witten 1970 σσ. 240.

Ὁ κ. Μ. Jordan παρακλήθεισ συντάξεν εὐρεῖαν ἀνάλυσιν τοῦ ἐνδιαφέροντος τὴν ὅλην Ἑλληνικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν Διαλόγου.

συνευθύνης διά τόν κόσμον τοῦ Θεοῦ, πρέπει κατ' ἀρχήν νά εἶναι οὗτοι πρόθυμοι πρὸς συνεργασίαν εἰς πολλάς περιοχάς μετὰ τῶν μὴ χριστιανῶν. Διὰ τῆς ἀλληλεγγύης αὐτῆς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν συνεχίζεται ἡ πραγματοποίησις τῆς αὐτοκενώσεως τοῦ Χριστοῦ».

2. Εἰς τὴν ἀκολουθήσασαν ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος ἀνακοίνωσιν τοῦ ὑφηγητοῦ D. P. Ogickij ὑπεστηρίχθη ἐξ ὀρθοδόξου ἐπόψεως ὅτι «ἡ μετὰ τοῦ Θεοῦ συνεργασία τοῦ βαπτισθέντος εἰς τὸ πρὸς τὸν κόσμον ἐξιλαστικὸν ἔργον καθορίζεται κυρίως ἐκ τῆς ψυχικῆς διαθέσεως αὐτοῦ. Ἐν τῇ Κ.Δ. ὁ ὅρος «καταλλαγή» χρησιμοποιοῦνται συνωνύμως περὶ τῆς σωτηρίας καὶ ἀγιότητος τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ. Διὰ τοῦτο ἡ ἐν Χριστῷ ἀγιότης ἀνταποκρίνεται ἔργῳ εἰς τὴν πρὸς αὐτὴν ἐνέργειαν τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀγιότης πραγματοποιεῖται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διὰ τοῦ θεσμοῦ τῆς ἀγάπης. Εἰσέρχεται τις εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τοῦ μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος. Ἐν συνεχείᾳ ἐπιτυγχάνεται ἡ συμμετοχὴ τοῦ βαπτισθέντος εἰς τὸ πρὸς ἐξιλέωσιν τοῦ κόσμου ἔργον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκ τῆς ἰδίας τούτου ἀγιότητος καὶ διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ κόσμου ἀγιαζούσης ἐπιδράσεώς του».

3. Ἰδιαιτέραν σημασίαν ἀπὸ τριαδικῆς καὶ χριστολογικῆς κυρίως ἐπόψεως εἶχεν ἡ ἀνακοίνωσις «Τὸ Βάπτισμα ὡς Ἀναγέννησις» τοῦ ἐπισκόπου Ἀστραχάν καὶ Ἐνοταγιέβσκ Μιχαήλ, ὅστις, ἀναφερθεὶς εἰς τὸν διάλογον τοῦ Σωτήρος μετὰ τοῦ Νικοδήμου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐρμηνειῶν τῶν Ὁριγένοῦς, Χρυσοστόμου, Αἰγυσινοῦ, Θεοφυλάκτου, καὶ ἐρμηνεύσας τὸ κατὰ Ἰω. 3ον κεφ. ὡς «ἐξηγοῦν σχεδὸν πάντα τὰ βασικά δόγματα τοῦ Χριστιανισμοῦ», διέκρινεν δύο γεννήσεις, ἐξ ὧν «ἡ πρώτη, ἡ ἐξ ὕδατος, καθιστᾷ δυνατόν τὸν βαπτισθέντα νά θεάται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ δευτέρα, ἡ ἐκ πνεύματος, νά εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. Ἡ τελικὴ δ' ἀναγέννησις ἐπραγματοποιήθη πρῶτον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ὅτε οἱ Μαθηταὶ ἐβαπτίσθησαν «ἐν Πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρὶ» (Ματθ. 3,11. Λουκ. 3,16)».

4. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ βου κεφ. τῆς πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῆς παρουσίασε λεπτομερῶς τὴν ὀρθόδοξον ἀντίληψιν «Περὶ τοῦ Βαπτίσματος καὶ τῆς σημασίας αὐτοῦ διὰ τὸν ἄνθρωπον» ὁ πρῶθιερ. καὶ κειθγητῆς Μ. Σπεράνσκη. Διὰ τῶν συμπερεσματικῶν θέσεων τούτου ἐτονίσθη, μετὰ τῶν ἄλλων, ὅτι «ὕπὸ τὸν νόμον ἦτο δοῦλος τῆς ἁμαρτίας ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' εἰς τὴν ἀνακαινισθεῖσαν κατάστασιν εἶναι δοῦλος τοῦ Θεοῦ, δηλ. ὑπηρετεῖ μόνον τὸν Θεόν. Ἡ πρὸς τὴν δικαιοσύνην ὑπηρεσία δὲν εἶναι δουλεία, ἀλλὰ περὶ τῆς ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης σκόπιμος προσπάθειαι, ἡ ὁποία προκαλεῖται ἐκ τῶν πλέον ἀνατέρων ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος».

5. Πρὸς παραλλήλους τελετὰς θρησκευτῶν συνεξετάσθη «Τὸ Βάπτισμα καὶ ἡ νέα ζωὴ» ὑπὸ τοῦ καθ. D. Leonhard Goppelt, ὅστις διαχωρίσας πειστικῶς

τὴν ὑπὸ τῶν πρώτων χριστιανῶν τελετὴν τοῦ βαπτίσματος, ἐτόνισεν ὅτι «ἡ χριστιανικὴ αὕτη τελετὴ οὐδὲν ἀπολύτως κοινὸν ἔχει πρὸς τὰ ἀρχαῖα εἰδωλολατρικὰ μυστήρια, ἰδίως τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Εἰς τὴν μετὰ τὸν λόγον καὶ μυστηρίου σχέσιν ὁ λόγος ἐκφράζει τὴν πίστιν καὶ ἡ πίστις ἀναζητεῖ τὸ βάπτισμα, τὸ ὁποῖον γίνεται εἰς τὸν θάνατον καὶ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου, καὶ σημαίνει βασικῶς τὸ ἐκ νέου γίνεσθαι. Ὁ βαπτισθεὶς συναποθνήσκει μετὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα συζήσῃ ἔπειτα μετ' Αὐτοῦ. Καὶ ὁ ἀπ. Παῦλος ἐπέξηγεί ἐν Ῥωμ. 6,6-10,12. κ.έ. ὅτι νέα συμπεριφορὰ ἐμφαίνεται πράγματι εἰς τὴν ζωὴν αὐτοῦ».

6. Ὡς πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῶν μέχρι τοῦ 4ου καὶ ἀρχῆς 5ου αἰῶνος Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ἀνέπτυξε «τὸ Βάπτισμα καὶ ἡ προσοικείωσις εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐν σχέσει πρὸς τὴν θέσιν τῶν ἀβαπτιστῶν» ὁ πρῶθιερ. καθηγ. Λιβερίου Βορώνωφ, ὅστις παρετήρησεν ἰδιαιτέρως ὅτι «ἐπακόλουθον τῆς βαπτίσεως τῆς κεφαλῆς τῆς Ἐκκλησίας ἦτο ἡ βάπτισις αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, συμφώνως πρὸς τὸ κεφ. 11 τῆς πρὸς Διόγνητον ἐπιστολῆς, ἐνθα λέγεται ὅτι διὰ τοῦ Χριστοῦ «πλουτίζεται ἡ Ἐκκλησία καὶ χάρις ἀπλουμένη ἐν ἀγίοις πληθύνεται...». Τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐνεργεῖ ὡς «Παράκλητος καὶ αὐτὸ ἀγιάζει τὴν Ἐκκλησίαν» (Κυρίλ. Ἱεροσ. Κατήχ. 16, 14). Ἡ ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ ἰδρυθεῖσα Ἐκκλησία ἐβαπτίσθη ἐν τῷ προσώπῳ τῶν Ἀποστόλων διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὑπὸ τῆς χάριτός Του ἐπληρώθη καὶ ἀπὸ τῆς δυνάμεώς Του ἐφοδιάσθη. Αὐτὴ δὲ ἡ βάπτισις τῆς Ἐκκλησίας ἐγένετο, ἵνα «ὁ εἰς Χριστὸν πιστεύων δύναται νά βαπτίζεται ἐν αὐτῇ καὶ νά λαμβάνῃ τὴν χάριν». Τὸ «ἐν ὕδατι καὶ Πνεύματι» βάπτισμα θεωρεῖτο ὑπὸ τῶν Πατέρων ὡς ἀρχὴ καὶ θεμέλιον μεγάλης σωτηρίας (Γρ. Νύσ.Μ. Κατήχ. Λόγ. κεφ. 36), καὶ ὡς πρὸς τὴν σωτηρίαν τῶν ἀβαπτιστῶν, παρὰ τὴν ἀσινῆ διαφύλαξιν τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁ ἀβάπτιστος ἀναποφεύκτως ὑπόκειται εἰς εἰωόνιον κατάκρισιν, διευπλώθησαν ἐλεφροντικά, κεθ' ἃ ἐδέχοντο ὅτι ὅσοι δὲν ἐβλασφήμησεν εἰς τὴν ζωὴν τῶν τῶν ἁγίων Πνεύμα, δύνανται καὶ πέρον τοῦ τάφου νά μετανοήσουν καὶ νά τυχουν τῆς ἀφέσεως ἁμαρτιῶν καὶ νά ἰδιοποιηθοῦν τοὺς καρποὺς τῆς ἀπολυτρόσεως (Μ. Ἀθανάσιος) ἢ ὅτι ἦτο δυνατὴ ἡ σωτηρία τῆς νυχτὸς εἰς τὰ μὴ ἁμαρτήσαντα ἀβάπτιστε νήπια (Γρηγόριος Νύσσης)».

7. Ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος «Τὸ Βάπτισμα καὶ ἡ προσοικείωσις εἰς τὴν Ἐκκλησίαν» ὁμιλήσας ὁ καθηγ. Dr. R. Slenczka, ἀπέκλεισεν ἐκ δογματικῆς ἐπόψεως τὴν ἰδέαν «περὶ τῆς θέσεως τοῦ χριστιανοῦ ἐναντὶ τῶν ἀβαπτιστῶν», δεχθεὶς μόνον ὅτι «δύναται τις νά ὁμιλῇ περὶ χριστιανῶν ἢ μὴ. Ἐὰν θέλῃ τις νά ὁμιλῇ περὶ τῶν ἀβαπτιστῶν ἐναντὶ τῆς θέσεως τοῦ χριστιανοῦ, τότε μόνον ἐν ὄψει τῆς ἐλπίδος εἰς τὴν ἀνεξιχνίαστον ἀγάπην καὶ τὴν ἀπροκατάληπτον κρίσιν τοῦ Θεοῦ δύναται νά ὁμιλῇ».

(Συνεχίζεται)

M. JORDAN

ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 1763
 Διεκπ. 831 } Ἀθήνησι τῆ 13-3-1971

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1818

Π ρ ο ς

Τὰ Ὁσιώτατα μέλη τῶν Ἑγουμενοσυμβουλίων καὶ τοὺς ἐδλαβεστάτους μοναχοὺς καὶ μοναχὰς τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ Ἠσυχαστηρίων ἀνδρῶν καὶ γυναικείων τῆς καθ' Ἡμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας.

«Χάρις ὑμῖν καὶ ἔλεος καὶ εἰρήνη πληθυνθείη παρὰ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Τέκνα προσφιλέστατα ἡμῖν ἐν Κυρίῳ,

Εἰς τὰς κρισίμους ταύτας καὶ μοναδικὰς δι' ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ τὴν Ἀγιωτάτην ἡμῶν Ἐκκλησίαν ἡμέρας, καθ' ἃς ἀποκαλύπτεται ἐνεργούμενον «τὸ μυστήριον τῆς ἀνομίας» (Β' Θεσ. β', 7), καὶ παρουσιάζονται οἱ ἄνομοι «κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους» (Β' Θεσ. β', 9) ἐπιμονώτερον ἢ ἄλλοτε οἱ δοῦλοι τοῦ μεγάλου Δεσπότητος καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ παραγγέλλεται ἄνωθεν νὰ ἴστανται «ἐν ἐνὶ πνεύματι καὶ μὲν ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ Ἐδαγγελίου» (Φιλιπ. α', 27). Ἐπιτακτικῆν ὄθεν ἡσθάνθημεν τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπικοινωνίας μετὰ τῶν ἐν ταῖς Ἱεραῖς Μοναῖς, σκήταις ἢ ἡσυχαστηρίοις ἐγκαταβιούντων πνευματικῶν ἡμῶν τέκνων, πατέρων καὶ μητέρων καὶ ἀδελφῶν ἐν Κυρίῳ, οἵτινες, καταλείψαντες τὸν κόσμον καὶ τὴν ματαιότητα αὐτοῦ, ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον «Θεῖκῳ ἔρωτι πτεροῦμενοι» καὶ τὴν μακαρίαν ζωὴν, τὴν «κρείσσω καὶ τελειοτάτην» ἐπιποθοῦντες. Ὅλως δ' ἰδιαιτέραν συγκίνησιν αἰσθανόμενοι καὶ πνευματικὰς ἀναβάσεις ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ὁρῶντες ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ κοινωνίᾳ μετὰ τῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ «θείας παρεμβολῆς» τῆς «παρατάξεως Κυρίου» ἀνερχόμεθα, ἄχρι τῆς ἐπάλλεως τῆς καθ' ὑμᾶς Ἱεραῖς Μονῆς, τὴν εὐχὴν ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν λέγοντες καὶ ἐπιθυμία ἐπιθυμοῦντες νὰ διαλεχθῶμεν ἐπ' ὀλίγον μεθ' ὑμῶν, οὗς ὁ Κύριος «ἐν ἀνδρείᾳ ἐξήγαγεν» (Ψαλμικόν), ἵνα πολεμήσητε τὸν ἄρχοντα τοῦ κόσμου τούτου ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ τοῦ πυρὸς (Ματ. ιζ', 21).

Α'

Καὶ ἐν πρώτοις ἐπάναγκες θεωροῦμεν νὰ μνησθῶμεν ὧδε τῶν Ἀγίων ἀνδρῶν καὶ τῶν Ἀγίων γυναικῶν ἐκείνων, οἵτινες τὸν καλὸν ἀγωνισάμενοι ἀγῶνα καὶ τὸν δίαυλον τῆς μοναχικῆς πολιτείας καλῶς διατρέξαντες ἔλαβον παρὰ τοῦ Θεοῦ ἀγωνοθέτου τὸν στέ-

φανον τῆς δικαιοσύνης (Β' Τιμ. δ', 8) καὶ τὴν «στολήν τὴν λευκὴν» (Ἀποκ. ζ', 9) καὶ εἰσήλθον «εἰς τὴν πανήγυριν τῶν πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς» (Ἐβρ. ιβ', 23). Πρὸς αὐτούς, τὸν χορὸν τῶν Ἁγίων Πατέρων, τοὺς συμμετασχόντας εἰς τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους καὶ κραταιῶς ἀντιπαραταχθέντας ἀδουλώτῳ φρονήματι πρὸς Βασιλεῖς καὶ ἄρχοντας, τοὺς συνθέσαντας Θεοκίνητα κείμενα Ἱερῶν Κανόνων καὶ τεχνουργήσαντας οὐρανόθεν κάλλους λειτουργικὸς ἕμνος, οὐστιας, τοὺς πλείστους ἐξ αὐτῶν, οἵδαμεν προερχομένους ἐκ τῶν Θεῶν ἐνδιατημάτων τῆς Ἐρήμου, πρὸς αὐτοὺς στρέφεται ἐγγνώμων τὴν ὥραν ταύτην ἢ μνημὴ ἡμῶν. Ἐνώπιον αὐτῶν, τῆς στρατιάς τῶν Θεηγόρων μαχητῶν τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας ἡμῶν ἀσκητῶν καὶ ὁσίων ἀναχωρητῶν καὶ ὁμολογητῶν, οἵτινες ὡς «ἀστέρες πολύφωτοι» σελαγίζουσι εἰς τὸ νοητὸν στερέωμα τῆς Ὁρθοδοξίας, κλίνοντες γόνυ ἐκζητοῦμεν ταπεινῶς, δι' ἑαυτοὺς καὶ τὴν ὅλην Ἀγίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν, τὴν Θεοπειθῆ προεβείαν καὶ κραταιὰν ἀντίληψιν καὶ προστασίαν. Ἠκολούθησαν ἐκεῖνοι, ὁ πάντιμος σύλλογος τῶν Ἀγίων Πατέρων, οἱ ἐν τῇ θριαμβευούσῃ Ἐκκλησίᾳ ἤδη ψάλλοντες τὴν «καινὴν ᾠδὴν» (Ἀποκ. ιδ', 3) πρὸς τὸν Νυμφίον Ἰησοῦν, τὴν ὁδὸν τῆς τελειότητος καὶ ἀκριβείας. Ἐπέλεξαν «ὡς ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ» (Ἐβρ. ια', 34) καὶ ἐστοράτευσαν ἑαυτοὺς εἰς τὰς ἀνειρηγέτους μάχας, αἱ ὅποια διεξάγονται κατὰ μέτωπον, σῶμα πρὸς σῶμα, ἐναντίον τοῦ ἀρχαίου πτεροῦστοῦ, κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν ἔρημον, τὴν «κουροτρόφον», ἐκεῖ ἐνθα ἢ ἀπόλλυνται αἱ μάχαι φρικτῶν καὶ λέγειν- ἢ αἰροῦνται νίκαι, καὶ τότε δὲν «ἀνθεὶ ὡς κρίνον, ἢ ἔρημος μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ κόσμος ἅπας ἀνακαινίζεται» (Ἐφεσ. στ', 12). Καὶ ἦσαν νίκαι, οἱ Ἅγιοι Πατέρες, ἡγείρον τροπαια. «Διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἐφράσαν στόματα λεόντων, ἐσβεσαν δύναμιν πυρός· παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων» (Ἐβρ. ια', 33, 34), ἐξενέουσαν πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ὡς λέοντος ὠρουμένου ἐχθροῦ, ἐστερέωσαν καὶ ἐδόξασαν εἰς καιροὺς δυσχειμέρους τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸν Θεῖον αὐτῆς δομήτορα. Καὶ οὐκ ἐπαύσαντο τῶν πολέμων «ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαιῖς καὶ ταῖς ὄποις τῆς γῆς, ὑστεροῦμενοι, θλιβόμενοι, κακονχοῦμενοι» (Ἐβρ. ια', 37, 38), ἕως οὗ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς «καθίσει μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ θρόνῳ Του» (Ἀποκ. γ', 21). Καὶ οὕτως ἀρρήκτως συνεδέθη ἡ ζωηφόρος παρουσία των μετὰ τὴν πνευματικὴν ἀκμὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ὥστε ὁ Διδάσκαλος τοῦ Γένους καὶ ἔθνικος ἡμῶν ἱστορικὸς Κων/νος Παπαροηγόπουλος νὰ σημειοῖ: «Ὁ Μοναχικὸς βίος διὰ τῶν ἐξόχων ἀρετῶν, ἃς ἀνέδειξαν, πολλὰ τῶν ἀσπασαμένων αὐτὸν μακαρίων ψυχῶν συνετέλεσεν εἰς τὴν κραταίωσιν τῆς Πίστεως. Τὰ μοναστήρια ὑπῆρξαν ἀσφαλῶς καταγῶγια τῶν γραμμάτων, τῶν τεχνῶν, τῶν ἐπι-

στημῶν. Μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων ἀνεδείχθησαν προμαχῶνες πολύκροτοι τῆς Ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας». Καὶ ὑπῆρξαν πράγματι αἱ Ἰεραὶ Μοναὶ χαλκεῖα ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης. Φροντιστήρια τῆς Θείας γλώσσης καὶ τῆς οὐρανοῦ σοφίας τοῦ Ἐδαγγελίου. Λυχνεῖα πολύφωτοι παραμυθοῦσαι μὲ τὸ ἀμήχανον κάλλος τῶν τὰς καρδίας τῶν πιστῶν. Ἐπάλληλοι ἐλευθερίας, τὰς ὁποίας οὐδέποτε κατέλαβον τὰ σκόπη τῆς δουλείας, ἀλλ', ἐὰν ἔδει, ἐπυρπολοῦντο, πυρφοροῦμενοι μὲ τὸ αἷμα τῶν πατέρων τῶν — ὀλοκωντώματα εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος. Ἀκαδημαῖα ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐγεννῶντο οἱ ἅγιοι, οἱ ἥρωες καὶ οἱ ταγοὶ τῶν νέων καιρῶν. Κυψέλαι καταργαζόμεναι ἀληθῶς τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους.

Ὡ Θεϊότατοι Πατέρες! Μυρίονα ἄνθη τοῦ Παράδεισου· ἐκτενῶς προσβέυσατε ὑπὲρ τῆς στρατευομένης ἐν τῇ γῇ Ἐκκλησίας, ὑπὲρ τῆς πνευματικῆς Ἀδελφότητος Ἀναγεννήσεως, ὑπὲρ τῆς ἀναστηλώσεως τῆς σκηπτικῆς τοῦ Δαυὶδ τῆς πεπτωκυίας, τοῦ μοναχικοῦ τ.ἔ. καὶ ἰσαγγέλου βίου, ὅστις, εἰς τὰ πολλά, «πτῶμα ἐξαίσιον κείται ἐρομιμένος καὶ καταπεπατημένος ἐπὶ τῆς γῆς».

Β'

Ἐχοντες οὖν, ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, «τοσοῦτον περιεχόμενον ἡμῖν νέφος» (Ἐβρ. ιβ', 1) Ὅσιον μοναχῶν καὶ Ἁγίων πατέρων καὶ μητέρων, καλούμεθα ἅπαντες ἡμεῖς, οἱ τῶν καρπῶν τῆς μοναστικῆς πνευματικῆς Τραπέζης γενεάμενοι, εἰς ἐξανάστασιν. Καλούμεθα, ὅπως «ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπειρίστατον ἀμαρτίαν» (Ἐβρ. ιβ', 1) «ἐπακολούθησωμεν τοῖς ἴχνυσιν» αὐτῶν (Α' Πέτρο. β', 21). Ἀποτελεῖ δρόθον διαπίστωσιν, ὅτι κρίσιν δεινὴν διέρχεται ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν τὸ Θεϊότατον λειτουργημῶν τῆς ἰσαγγέλου Πολιτείας. Κεῖται τοῦτο ἐκτάδην, κέδρος τοῦ Λιβάνου ἐκρῖζωμένη, πύργος κεκλιμένος καὶ συντετοιμμένος. Τὸ ὁμολογοῦμεν οἱ πάντες μὲ συγκλονίζουσαν διὰ τὸ ἄθνημον καὶ χλιαρὸν τῆς ἀντιδράσεως εἰλικρίνειαν. Ἱστορικαὶ Μοναὶ ἀριθμοῦσαι βίον χιλιετίας καὶ πλεόν ἐκπνέουσι, κοιμητήρια τοῦ πάλου ποτὲ μεγαλείου τῶν. Λαῶραι μὲ χιλιάδας ἄλλοτε μοναχῶν ἤδη ἀριθμοῦν 5-6 Ἀδελφούς, οἱ ὁποῖοι μόλις ἴσως θὰ ἐξαρκέσουν διὰ τὴν ἐξόδιον ἀκολουθίαν καὶ τὸν ἐντοιχισμόν τῆς ἐπιτυμβίου πλακῶς τῆς παλαιφάτου ἀδελφότητος. Ἐνδιατήματα μοναστικά περιβόητα ἀναδείξαντα ἅγιους ἄνδρας καὶ ἁγίας γυναῖκας μετεβλήθησαν ἤδη εἰς μουσεῖα—ὡσεὶ ἡ πίστις καὶ τὸ μοναστικὸν ἰδεῶδες νὰ ἀπετέλουν μουσειακὴν ὑπόθεσιν—καὶ εἰς τὸν χρόνον τῆς Ἁγίας Τραπέζης, πρὸ τῆς ὁποίας παρέστησαν κατὰ καιροῦς ἰσαγγέλοι λειτουργοί, οὐδεὶς θριγγὸς ὑπάρχει, οἱ δὲ ἄλλόδοξοι, ἀλλὰ καὶ οἱ Ὁρθόδοξοι, «προσκυνηταὶ—θεαταὶ» ἐγγίζον ἐκεῖ κατὰ τὸν ὅσον ὅστις προκαλεῖ τὸν τρόπον (Α' Βασιλ. ζ', 19). Μεμονωμένα, εἰ καὶ ἐξόχως παρήγορα, εἶναι τὰ περιστατικά Ἱ. Μονῶν, μάλιστα γυναικείων, αἱ ὁποῖαι ἀκμάζουν καὶ ἡ ἀδελφότης τῶν ὁποίων περιλαμβάνει οὐχὶ ἀπλῶς («ψυχὰς ζώσας»), ἀλλὰ («πνεύματα ζωοποιούντα») (Α' Κορ. ιε', 45). Τὸ σύνολον ὅμως τῆς

μοναστικῆς πολιτείας, ὁμοιάζει πρὸς τὰς ἀρχαίας ἐρειπωμένας πόλεις. Ἀλλ' «ἐκ μέσου τῶν πετρῶν» τῶν ἐρειπίων τούτων ἀκούονται φωναὶ — χίλια χιλιάδες, καὶ μύρια μυριάδες — ἐπαναλαμβάνουσαι τὴν ἐπιταγήν τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου «Δεῦτε ἐξαναστῶμεν καὶ οἰκοδομήσωμεν καὶ ἐκραταιώθησαν αἱ χεῖρες αὐτῶν» (Νεεμ. β', 18).

Καὶ ἀκούονται ἤδη τὰ σήμαντρα συμπάσης τῆς κατ' ἀνατολὰς Ἐκκλησίας κρούοντα τὸ «τάλαντον» καὶ καλοῦντα εἰς τὸ καθολικὸν τῆς Ὁρθοδοξίας μοναστικῆς πανστρατιάς, ἵνα «οἰκοδομήσωμεν» («μὴ λόγῳ, ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ») (Α' Ἰωάν. γ', 18). Εἰς ἄλλας περιοχὰς τῆς Ὁρθοδοξίας ἡ «οἰκοδομὴ» φαίνεται ἀρξαμένη. Ἀναφέρεται — καὶ τὸ γραφομεν μετὰ πολλῆς συγκινήσεως — ὅτι εἰς Ὁρθόδοξον ἀδελφὴν Γῆν ἀκμάζουν μοναὶ ἀριθμοῦσαι ἐκάστη ἐξ αὐτῶν τετρακοσίους καὶ περισσοτέρους ἐνίοτε μοναχοὺς καὶ ἡμεῖς, «ὧν ἡ νόθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ διαθήκαι καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, ὧν οἱ Πατέρες» (Ρωμ. θ', 4-5) δὲν θὰ ἀκολουθήσωμεν; Ἐν ταπεινοφροσύνῃ πολλῇ πρόκειται νὰ ὁμολογήσωμεν, «ὅτι ἡμεῖς — ὡς ἔγραψεν ὁ Μ. Βασίλειος — «παῖδες ἐσμεν πρὸς γε τῶν τελείων σύγκρισιν», ἀλλ' εἰς μαθητείαν πορευόμεθα καταλαμπόμενοι ἀπὸ τὰς θελκτικωτάτας σκηπτικῆς τῆς ἰσαγγέλου βιοτικῆς τῶν πατέρων, «ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἐκβασιν τῆς ἀναστροφῆς», καλούμεθα («νὰ μιμηθῶμεν τὴν πίστιν») (Ἐβρ. ιγ', 7). Καὶ δέδοται εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν, ὡς ἄλλη ἀρχαγγελικὴ ρομφαία, δι' ἧς συντρίβονται πᾶσαι αἱ παρατάξεις καὶ τὰ μηχανεῖα τοῦ ἐχθροῦ, ἡ τριπλῆ μοναχικὴ ὑπόσχεσις, ὁ φοβερός ἐκεῖνος μοναχικὸς ὄρκος, ὅστις καλεῖ τὸν μοναχὸν εἰς Ἑπικολοῦν, Παρθενίαν, Ἀκτημοσύνην. Ὑπακοήν, «μέχρι θανάτου ἐχούσης τὸ μέτρον» κατὰ τὸν Μ. Βασίλειον, ὅποτε «τῆς πολιτείας ταύτης — τῆς μοναστικῆς — ἐστὶ τὸ κεφάλαιον». Παρθενίαν ὀλοτελή, ἀδαμαντίνης διανοίας — κατὰ τὸν Ἱ. Χρυσόστομον — μηδέποτε καθέδοντος ὀφθαλμοῦ, καρτερίας πολλῆς, τειχῶν ἰσχυρῶν, θριγγῶν ἔξωθεν καὶ μοχλῶν, φυλάκων ἐργηγορῶτων καὶ γενναίων καὶ πρὸ τούτων «ἀπάντων τῆς ἄνωθεν ὁπτικῆς καὶ τῶν πάντων κεφάλαιον τὸ μὴ θαρρεῖν ἑαυτοῖς», ὅποτε αὕτη «Θεοποιεῖ—κατὰ τὸν Γρηγόριον Νύσσης— τοὺς μετεσχηκότας τῶν καθαρῶν αὐτῆς μυστηρίων». Ἀκτιμολογία τοιαύτην, ὡστε ἀληθῶς, ὡς σημεῖοι πάλιν ὁ τῆς Καισαρείας Φωστῆρ, «ἐξώρισται κτήσεως ἰδιότης... κοινὰ δὲ τὰ σύμπαντα, εἰς οἱ πολλοὶ καὶ ὁ εἰς οὐ μόνος, ἀλλ' ἐν πλείοσι», ὅποτε δυνάμεθα νὰ ἐρωτήσωμεν μετὰ τοῦ αὐτοῦ Πατρὸς «τί ταύτης τῆς Πολιτείας ἴσον, τί δὲ μακαριώτερον... τί τῆς τῶν ἡθῶν καὶ τῶν ψυχῶν συγκράσεως χαριέστερον;» καὶ μετὰ τοῦ Ἱ. Χρυσόστομου «τί ταύτης ἥδιον, τί κάλλιον, τί φωτεινότερον: καὶ γὰρ αὐτῶν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων φαιδρύτερας ἀφήσει τὰς μαρμαρυγὰς». Ἰδὸν λοιπὸν ἐνώπιον ἡμῶν ἡ τριστομὸς ῥομφαία. Εἶναι ἡ ῥομφαία τῆς νίκης. Ἐὰν δι' αὐτῆς πολεμήσωμεν «ἔως τέλους» (Ἀποκ. β', 26) τότε εἰς τὴν θέσιν τῆς σκηπτικῆς τοῦ Δαβὶδ τῆς πεπτωκυίας θὰ ἀνυψώσῃ ὁ Κόριος κανὸν Παλάτιον τῆς ἰσαγγέλου Μοναστικῆς Πολιτείας, ἧς τὸν πολίτην «προσῆκει—κατὰ τὸν Ἱ. Χρυσόστομον»

σόστομον — μακαρίζειν μᾶλλον ἢ τὸν ἐν δυναστείᾳ καὶ βασιλείᾳ καὶ σκήπτροις».

Ὡ Θεϊότατοι Πατέρες! Ἐῖθε χάριτι καὶ εὐδοκίᾳ Θεοῦ νὰ κραταιωθῶσιν αἱ ὄσσαι χεῖρες τῶν ἀγῶν καὶ ταπεινῶν καὶ ἀφωσιωμένων μαχητῶν τῆς Μοναστικῆς Παρατάξεως τοῦ Κυρίου, ἕως οὗ («ἡμέρα διαγωγῆς») (Β' Πέτρο, α', 19), ἡμέρα οὐ μόνον Μοναστικῆς, ἀλλὰ καὶ Ἐκκλησιαστικῆς ἀναστάσεως καὶ ἀναγεννήσεως. Τότε δὲ «τὰ πρωτεῖα τῶν στεφάνων», τὰ ὁποῖα κατὰ Κύριλλον Ἱεροσολύμων «ἔχει ἡ παρθενία», θὰ στέψωσι τὸ θεῖον μέτωπον τῆς Ἁγιωτάτης Μητροδὸς ἡμῶν Ἐκκλησίας, διότι εἰς Αὐτὴν ἀνήκει ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ καὶ οἱ στέφανοι τῶν τέκνων τῆς καὶ δὴ τῶν ἐκλεκτῶν καὶ «ἡγορασμένων ἀπὸ τῆς γῆς» (Ἀποκ. ιδ', 4).

Γ'

Κλείοντες τὴν παροῦσαν καλοῦμεν πάντας Ὑμᾶς, περιλημένα ἡμῶν τέκνα, εἰς μίαν ἐπιείγουσαν στρατείαν προσευχῆς. Κάλλιον παντὸς ἑτέρου γνωρίζετε Ὑμεῖς, οἱ ἀπὸ φυλακῆς πρωΐας μέχρι νυκτὸς ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπάρχοντες, τὴν σημασίαν τῆς τῆς αὐτῆς στρατείας. Ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἐποχὴν εἶναι ἀναγκαιοτάτη. Ἐναντι τῆς χειμαζομένης Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ τὸ πρῶτιστον χρέος. Εἶναι αὕτη ἡ δεσπόζουσα καὶ κυρίαρχος ἐντολὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. «Παρακαλῶ οὖν πρῶτιστον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεῦξεις, εὐχαριστίας» (Α' Τιμ. β', 1).

Ἀλλὰ πλὴν τῶν καθημερινῶν λοιπῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς αἰτημάτων, παρακαλοῦμεν, ὅπως οἱ πάντες ἀναπέμπωμεν ἰδιαιτέρως, ὅλη ψυχῆ καὶ καρδίᾳ, συγκρομημένα τινὰ αἰτήματα εἰς τὰ ὁποῖα κοινῶς κατελήξαμεν μετὰ τὴν γενομένην πρῶτην σύσκεψιν Μοναστικῶν παραγόντων ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Πεντέλης κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ λήξαντος ἔτους καὶ πλείστα τῶν ὁποίων ἀναφέρονται εἰς τὸ ἐπιείγον θέμα τῆς προαγωγῆς τοῦ μοναστικοῦ ἡμῶν βίου, εἰς ὃ ἀφορᾷ καὶ τὸ παρὸν Ἡμέτερον Ἐγκύκλιον Γράμμα. Τὰ αἰτήματα ταῦτα προορεπάμεθα, ὅπως ἀναπέμπωνται εἰς τὰς νυκθιμῆρους Ἱερὰς Ἀκολουθίας καὶ συγκεκριμένους εἰς τὰς δεήσεις τῆς Ἐκτενοῦς μετὰ τὸ μνημόσυνον τοῦ οἴκειου Μητροπολίτου, εἰδικώτερον δὲ ἐκάστην Παρασκευὴν μετὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ εἰς εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ψαλλομένην Παράκλησιν πρὸς τὴν Ὑπερευλογημένην Κυρίαν ἡμῶν Θεοτόκον Μαρίαν. Ὡσαύτως καὶ εἰς τὰς Θείας λειτουργίας καὶ εἰς τὸ μυστικὸν μνημόσυνον μετὰ τὴν παρακάλεισιν («καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει»). Ἐν τῶν αἰτημάτων τούτων ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῶν Ἱ. Μονῶν ἔχει ὡς ἑξῆς: «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν Ἱ. Μονῶν καὶ τῶν Ἠσυχαστηρίων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀναδείξεως αὐτῶν εἰς Ἁγίας Σκήτας ἀκοιμήτων προσευχῶν καὶ εἰς ἐργαστήρια πνευματοκινήτων ἀδελφῶν, μοχθούντων περὶ τοῦ κατὰ Θεὸν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ σκοποῦ καὶ τῆς κατ' ἀλήθειαν ἀσκήσεως». Ἐχόμεθα δὲ τῆς Πίστεως, ὅτι καὶ τὰ αἰτήματα ταῦτα ἀναπεμπόμενα ἐκ βαθέων καὶ ἐκτενοῦς

ὕψ' ὑμῶν καὶ ἀπάντων τῶν μεθ' ὑμῶν συναθλούντων παραλλήλως πρὸς τὰ παλαίσματα, εἰς ἃ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἐκλήθημεν νὰ ἀποδυνάμωμεν διὰ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ τρισμεγίστου καὶ ἱερωτάτου ἐγχειρήματος, δύνανται νὰ συντελέσωσι εἰς τὴν ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ προαγωγὴν τοῦ Μοναστικοῦ Βίου ἡμῶν.

Ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες,

«Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε, πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω» (Α' Κορ. ιστ', 13) («καὶ ὁ Θεὸς ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηριξάι ὑμᾶς ἐν παντὶ») (Β' Θεσ. β', 16).

Μετὰ πατρικῶν ἐν Κυρίῳ εὐχῶν

- † Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερώωνυμος, Πρόεδρος
- † Ὁ Καλαβρῶτων καὶ Αἰγιαλείας Γεώργιος
- † Ὁ Μυτιλήνης Ἰάκωβος
- † Ὁ Ἰωαννίνων Σεραφεῖμ
- † Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης Διονύσιος
- † Ὁ Ναυπακτίας καὶ Ἐδρυτανίας Δαμασκηνὸς
- † Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Στυλιανὸς
- † Ὁ Κίτρους Βαρνάβας
- † Ὁ Ξάνθης Ἀντώνιος
- † Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος Κων/νος
- † Ὁ Κασσανδρείας Συνέσιος
- † Ὁ Νικαίας Γεώργιος
- Ὁ Ἀρχιγραμματεῶν
- Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Κατσούρης

ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗΝ

ὑπὸ τῶν Ἱ. Μονῶν τῆς Ἁγιωτάτης Ἑλλάδ. Ἐκκλησίας
 ΚΥΡΙΕ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΕ ΥΙΕ ΤΟΥ ΘΕΟΥ
 ΕΛΕΗΣΟΝ. (ἢ ΜΝΗΣΘΗΤΙ ΚΥΡΙΕ)
 ΤΥΠΟΥ Α' (Εἰδικὰ μοναστικά αἰτήματα)
 «ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΚΑΘΟΛΙΚΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ»

1. Ἐλέησον τὴν Ἁγίαν Σου Ὁρθόδοξον Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Τὰ χειμαζόμενα Ὁρθόδοξα Πατριαρχεῖα. Τὸς ἀδελφούς ἡμῶν Ἱερομονάχους, Ἱερεῖς, Ἱεροδιακόνους, Μοναχούς καὶ Μοναζούσας καὶ πᾶσαν τὴν ἐν Χριστῷ ἡμῶν Ἀδελφότητα.

«ΤΟΥΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΣ»

2. Ἐλέησον τοὺς Ὁρθοδόξους ἡμῶν Πατριάρχας. Φώτισον τὴν διάνοιαν αὐτῶν τῷ φωτὶ τῆς Σῆς χάριτος εἰς τὸ εἰδέναι αὐτούς, τί τὸ ὀρθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον, ἐν τῇ ἡγετικῇ ἀναζητήσει τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης εἰς τὴν Ἐδολογίαν τῆς τῶν πάντων Ἐνώσεως.

«ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ»

3. Ἐλέησον τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας ἡμῶν.

«ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥΣ»

4. Ἐλέησον τοὺς πατέρας καὶ ἀδελφοὺς ἡμῶν, τοὺς Ἐπισκόπους τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ κραταίωσον αὐτοὺς εἰς τὸν ἀκοίμητον αὐτῶν ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ Διαβόλου καὶ τοῦ κόσμου.

«ΤΑΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΑΣ»

5. Ἐλέησον τὰς Ἱεράς Μονὰς τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Πατρίδος καὶ τῆς ὅλης Ὁρθοδοξίας. Ἐλέησον τὴν Μοναστικὴν Πολιτείαν πάντων τῶν Μοναστικῶν κέντρων τῆς ἀπανταχοῦ Ὁρθοδοξίας. Ἀνάδειξον, Κύριε, τὰς Ἱεράς Μονὰς ἀληθῆ κοινόβια, ἁγίας σκήτας ἀκοιμητῶν προσευχῶν καὶ ἐργαστήρια πνευματικῶν ἀδελφῶν καὶ Μοναχῶν, μοχθόντων περὶ τοῦ κατὰ Θεὸν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ σκοποῦ καὶ τῆς κατ' ἀλήθειαν ἀσκήσεως καὶ Πατερικῆς μελέτης καὶ Διακονίας.

«ΤΟΥΣ ΗΓΟΥΜΕΝΟΥΣ»

6. Ἐλέησον τοὺς Ἡγουμένους, Ἐπιτρόπους, Προεστῶτας, Ἐπιστάτας, Συμβούλους τῶν Ἱ. Μονῶν καὶ Ἠσυχαστηρίων καὶ ἐνίσχυσον αὐτοὺς εἰς τὴν Διακονίαν αὐτῶν.

«ΤΑΣ ΙΔΡΥΟΜΕΝΑΣ Ι. ΜΟΝΑΣ»

7. Ἐλέησον τὰς νεοπαγεῖς Ἀδελφότητας τῶν Ἱ. Μονῶν καὶ Ἠσυχαστηρίων καὶ δὸς αὐταῖς τὴν Ἐδλογίαν τῆς ἀληθοῦς κατὰ Θεὸν προκοπῆς ἐν τῇ παρθενίᾳ, τῇ ἀκτημοσύνῃ καὶ τῇ ὑπακοῇ.

«ΤΟΥΣ ΕΝ ΔΙΑΚΟΝΙΑΙΣ ΑΔΕΛΦΟΥΣ»

8. Ἐλέησον τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὰ ποικίλα μοναστικά διακονήματα, τοὺς δοκιμαζομένους ἐπὶ πολλῶν πειρασμῶν ἀδελφοὺς ἡμῶν, τοὺς ἀποκείμενους εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Ἀγγελικῆς Πολιτείας καὶ κραταίωσον αὐτούς.

«ΤΟΥΣ ΜΟΝΑΧΟΥΣ ΥΠΟ ΔΟΚΙΜΗΝ»

9. Ἐλέησον τοὺς ἐπιποθοῦντας τὸ Ἀγγελικὸν σχῆμα καὶ εἰς δοκιμὴν εὐοισκομένους νεωτέρους ἀδελφοὺς ἡμῶν. Στερέωσον αὐτοὺς εἰς τὴν ἁγίαν ἀπόφασιν τῆς εἰσόδου εἰς τὴν ἀγγελικὴν πολιτείαν.

«ΤΟΥΣ ΑΔΕΛΦΟΥΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΑΞΕΩΣ»

10. Ἐλέησον τοὺς μετασχόντας εἰς τὴν συγκληθεῖσαν μοναστικὴν σὺναξιν καὶ εὐλόγησον τὰς ἱεράς ἀποφάσεις καὶ τὰ πορίσματα αὐτῆς ἀξάνων εἰς τὰς καρδίας τῶν μετασχόντων τὸν σύνδεσμον τῆς τελειότητος.

«ΤΑΣ ΟΜΟΝΟΟΥΣΑΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ»

11. Ἐλέησον τὰς ἐν ὁμοιοῖα διαβιούσας Ἀδελφότητας καὶ ἐν Κυρίῳ συνεργαζομένας καὶ συμπορευόμενας.

«ΤΟΥΣ ΕΝ ΨΥΧΡΟΤΗΤΙ ΑΔΕΛΦΟΥΣ»

12. Ἐλέησον τοὺς ἀπάτη τοῦ Ἀρχεκάκου ἐν δυσαρμονίᾳ καὶ ψυχρότητι διαβιούντας ἀδελφοὺς ἐν ταῖς Ἱεραῖς Μοναῖς καὶ σὺναξιν αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ Σου ἐνότητι καὶ ἀγάπῃ.

«ΤΟΥΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥΣ ΠΑΤΕΡΑΣ ΚΑΙ ΓΕΡΟΝΤΑΣ»

13. Ἐλέησον τοὺς πνευματικοὺς ἡμῶν Πατέρας, τοὺς ἐξομολόγους, τοὺς γέροντας καὶ ἀνάδειξον αὐτοὺς ἀξιόους τῶν ἁγίων ἐκείνων Καθηγητῶν τῆς Ἐρήμου Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου, Παχωμίου, Παΐσιου, Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἄθῳ, Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ, Σάββα τοῦ Ἠγιασμένου, Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου, Ἐδθουμίου τοῦ Μεγάλου καὶ τῶν λοιπῶν ἰσαγγέλων θεμελιωτῶν τοῦ Μοναστικοῦ Πολιτεύματος.

«ΤΟΥΣ ΕΥΕΡΓΕΤΑΣ ΚΑΙ ΔΩΡΗΤΑΣ»

14. Ἐλέησον τοὺς δωρητάς, εὐεργέτας, ἀφιερωτάς τῶν Ἱ. Μονῶν καὶ τῶν Ἱ. Ναῶν καὶ τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν. Ἐλέησον τοὺς κοπιῶντας, καρποφοροῦντας, φάλλοντας εἰς τοὺς Ἱ. Ναοὺς καὶ μετ' εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσερχομένους καὶ μετὰ φόβου προσευχομένους.

Αἴτηματα πρὸς κοινὴν προσεύχην

ὑπὸ τῶν Ἱ. Μονῶν τῆς Ἀγιωτάτης Ἑλλάδος Ἐκκλησίας
ΚΥΡΙΕ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΕ ΥΙΕ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΕΛΕΗΣΟΝ..... (ἢ ΜΝΗΣΘΗΤΙ ΚΥΡΙΕ)

ΤΥΠΟΥ Β' (Γενικώτερα αἰτήματα)

«ΤΗΝ ΣΗΜΕΡΙΝΗΝ ΝΕΟΤΗΤΑ»

1. Ἐλέησον τὴν δοκιμαζομένην νεότητα τῆς Πατρίδος ἡμῶν καὶ ἐμπνευσον εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ἁγίας μοναστικὰς κλήσεις.

«ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ»

2. Ἐλέησον τοὺς ἐν διασπορᾷ ἀδελφοὺς ἡμῶν καὶ τοῦ ἀλυτρώτου Ἑλληνισμοῦ.

«ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ»

3. Ἐλέησον τὴν Πατρίδα ἡμῶν καὶ τὸν Σύμπαντα Κόσμον χαριζόμενος τὴν Εἰρήνην τὴν πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν καὶ διασκεδάζων πᾶσαν ὀργὴν ἐμφυλίου πολέμου ἢ πολεμικὴν ἀπειλήν.

«ΤΟΥΣ ΑΡΧΟΝΤΑΣ ΗΜΩΝ»

4. Ἐλέησον τοὺς Κυβερνῶντας καὶ Ἀρχοντας τοῦ ἔθνους ἡμῶν λαλῶν ἀγαθὰ εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας σου καὶ ὑπὲρ τοῦ Μοναστικοῦ Πολιτεύματος.

«ΤΟΥΣ ΕΝ ΚΑΚΟΥΧΙΑ ΑΔΕΛΦΟΥΣ»

5. Ἐλέησον τοὺς ἀδικουμένους καὶ συγκοφαντομένους ἀδελφοὺς ἡμῶν, τοὺς ἐν πένθει καὶ βαρυνθῆναι τοὺς ὑπὸ πνευμάτων ὄχλουμένους καὶ ἐπηρεαζομένους, τοὺς ζόφωσιν τοῦ νοῦς καὶ τύφλωσιν παθόντας, τοὺς ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις, τοὺς ἐν πάσῃ περιστάσει ὄντας ἀδελφοὺς ἡμῶν καὶ πολλαπλῶς καταπονομένους ἢ κακουχομένους.

«ΤΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ»

6. Ἐλέησον τὰς Θεολογικὰς καὶ Ἐκκλησιαστικὰς Σχολὰς τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ ἀνάδειξον αὐτάς εἰς σχολὰς λειτουργικῶν προσερχῶν καὶ Ἀκαδημίας οὐχὶ τῆς σοφίας τοῦ κόσμου τούτου, ἀλλὰ τῆς ἄνωθεν σοφίας τῇ χάριτι τοῦ Πανηγίου Πνεύματος.

«ΤΟΥΣ ΚΗΡΥΚΑΣ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΛΟΓΟΥ»

7. Ἐλέησον τοὺς ἐργάτας τοῦ Θείου Κηρύγματος, τοὺς Ἱεροκήρυκας, Κατηχητὰς, Κατηχητοῦν καὶ ἐξάπλωσον τὸ Ἐδαγγέλιον Σου εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

«ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΝΤΑΣ ΕΚ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ»

8. Ἐλέησον τὰς πόλεις, τὰς νήσους καὶ τὰ χωρία τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Πατρίδος καὶ τὰς Ἱερὰς Μονὰς, αἱ ὁποῖαι μαστίζονται ὑπὸ τοῦ κοσμικοῦ τουριστικοῦ ρεύματος. Δὸς λύσιν εἰς τὸ δραματικὸν τοῦτο πρόβλημα, διαφυλάσων τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν τοὺς δοκιμαζομένους ἀπὸ τοῦ νεωτεριστικοῦ πνεύματος τῶν συγχρόνων τούτων ἐκ Δύσεως ἐπιδρομέων.

«ΤΟΥΣ ΠΑΣΧΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΣ»

9. Ἐλέησον τοὺς δεομένους βοηθείας καὶ ἀντιλήψεως, τοὺς ἐν ἀνάγκαις καὶ ἀσθενείαις, ἐν φυλακαῖς καὶ ἐξορίαις, ἐν μετάλλοις καὶ αἰχμαλωσίαις. Τοὺς ἐν πενίᾳ καὶ στερόσει. Τοὺς ὀρφανούς καὶ χήρας. Τὰ νήπια καὶ τοὺς γέροντας. Τοὺς εἰς μικροὺς πολέμους ἀγομένους. Τοὺς εἰς μακρὰς ὁδοὺς πορευομένους καὶ εἰς θαλάσσας πλέοντας καὶ διαφύλαξον αὐτούς.

«ΤΟΥΣ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΘΕΝΤΑΣ ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ»

10. Ἐλέησον τοὺς ἀπομακρυνθέντας ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Σου Ἐκκλησίαν. Τοὺς ἐγκαταλείψαντας τὸν Ἐκκλησιασμὸν καὶ μαχομένους ἢ λειψωοῦντας τὰς Ἱερὰς διδασκαλίας. Ἐλέησον τοὺς βλασφήμους καὶ ἁμαρτωλούς. Τοὺς πεπωρωμένους τὴν καρδίαν καὶ πανδήμως εὐτελιζομένους. Τοὺς ὑλιστὰς καὶ ἀθέους. Θεράπευσον αὐτούς, Κύριε, καὶ ἐπανάγαγε τούτους εἰς τὴν μάνδραν τῆς Ἐκκλησίας Σου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣἈριθ. { Πρωτ. 1966
Διεκπ. 981

Ἀθήνησι τῇ 22-3-1971

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1821

Πρὸς

Τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱερόρχας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ὁ εὐφήμεως γνωστὸς διὰ τὴν πλουσίαν δοῶσιν αὐτοῦ Σύνδεσμος «Οἱ φίλοι τῶν Μαθητῶν τοῦ Χωριοῦ» διοργανοῖ καὶ ἐφέτος τὴν κατ' ἔτος καθιερωθεῖσαν («Ἐβδομάδα τοῦ Μαθητοῦ») ἀπὸ 22-30 Ἀπριλίου ἐ.ξ.

Σκοπὸς τῆς καθιερώσεως τῆς («Ἐβδομάδος τοῦ Μαθητοῦ») εἶναι ἡ καλλιέργεια τοῦ πνεύματος τῆς ἀλληλεγγύης μεταξὺ τοῦ μαθητικοῦ κόσμου τῶν πόλεων καὶ τῆς ὑπαίθρου καὶ ἡ προκλήσις τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν πιστῶν οὕτως, ὥστε νὰ κινηθῶσιν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότεροι ὑπὲρ τῶν πτωχῶν μαθητῶν τῶν χωριῶν γενικῶς, καὶ ἰδίᾳ ὑπὲρ τῶν παιδιῶν τῶν ἀπομεινωμένων ὀρεινῶν καὶ ἀκριτικῶν χωριῶν τῆς πατρίδος ἡμῶν. Διότι δὲν πρέπει νὰ διαφεύγη τῆς προσοχῆς ἡμῶν, ὅτι σημαντικὸς ἀριθμὸς ἐκ τῶν μικρῶν μαθητῶν τῆς ὑπαίθρου ἔχει ἀμεσον ἀνάγκην τῆς ἐκδηλώσεως τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς ἀγάπης ἡμῶν.

Ἐκτιμῶντες τὴν ἄχρι τῆς σήμερον πλουσίαν δοῶσιν τοῦ διαληφθέντος Συνδέσμου («Οἱ Φίλοι τῶν Μαθητῶν τοῦ Χωριοῦ»), ἠχθήμεν εἰς τὴν ἀπόφασιν, ὅπως καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτη Ἐκκλησία ἐνισχύσῃ τὴν καθ' ὅλου προσπάθειαν τοῦ ὡς ἄνω Συνδέσμου, συμβάλουσα διὰ τῶν πνευματικῶν Αὐτῆς δυνάμεων εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς διοργανουμένης («Ἐβδομάδος τοῦ Μαθητοῦ»).

Ὅθεν, Συνοδικῇ ἐξουσιοδοτήσει, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ἵνα ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς καθ' ὑμᾶς ἀρμοδιότητος συμβάλῃτε εἰς τὴν ἀριωτέραν ὁργάνωσιν τῆς («Ἐβδομάδος τοῦ Μαθητοῦ») ἐν τῇ καθ' ὑμᾶς θεοσώστῳ παροικίᾳ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς διαφωτίσεως τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος περὶ τῶν σκοπῶν καὶ τῆς δράσεως τοῦ ὡς εἰρηται Συνδέσμου καὶ τῆς διεγέρσεως τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν πιστῶν ὑπὲρ τῶν μικρῶν παιδιῶν τῆς ὑπαίθρου, ἅτινα παντοίας ὑφίστανται στερόσεις, παρᾶσχητε δὲ πᾶσαν συνδρομὴν εἰς τὰ μέλη τοῦ ὡς εἰρηται Συνδέσμου κατὰ τὰς ἐξορμήσεις αὐτῶν εἰς τὰ χωρία τῆς καθ' ὑμᾶς θεοσώστου παροικίας.

† Ὁ Ἀθηνῶν ἹΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεραγματεῦον

Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Κατσούρης

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 2121
 Διεκπ. 1065 } Ἀθήνησι τῇ 29-3-1971

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1823

Πρὸς

Τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος, τῇ προτάσει τῆς Μονίμου Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς τῆς Νεολαίας καὶ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, ἤχθη εἰς τὴν ἀπόφασιν, ὅπως πρὸς τονισμόν τῆς συμβολῆς τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας ἀφιερωθῆ ἰδικὸν μάθημα ἐν τοῖς Κατηχητικοῖς Σχολείοις ἀπάντων τῶν τύπων, ὅπερ εἰς μὲν τὴν περιφέρειαν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν διδασκῆται τῇ Κυριακῇ 25 Ἀπριλίου ἐ.ξ., εἰς δὲ τὰς περιφέρειαις τῶν λοιπῶν Ἱ. Μητροπόλεων τῇ Κυριακῇ 9ῃ Μαΐου ἐ.ξ. καὶ κατὰ τὴν ἀκόλουθον σειράν:

1. Εἰς τὰ Ἀνώτερα Κατηχητικὰ Σχολεῖα, τὸ ὑπ' ἀριθμ. 25 «Χριστιανισμὸς — Ἑλληνισμὸς» ἐκ τοῦ βοηθήματος Ἀνωτέρου «Οἰκδόμου πολιτισμοῦ» (Γ' σειρά).

2. Εἰς τὰ Μέσα Κατηχητικὰ Σχολεῖα, τὸ ὑπ' ἀριθμ. 14 «Ἡ Ἐκκλησία ἐπὶ Τουρκοκρατίας» ἐκ τοῦ βοηθήματος Μέσου «Πνευματικῆ Πορείας» (Γ' σειρά).

3. Εἰς τὰ Κατώτερα Κατηχητικὰ Σχολεῖα, τὸ ὑπ' ἀριθμ. 21 «Ὁ Ἅγιος Γεώργιος Ἰωαννίνων» ἐκ τοῦ βοηθήματος Κατωτέρου «Οἱ Νεοσσοὶ τῆς Ἐκκλησίας» (Γ' σειρά).

4. Εἰς τὰ Κατηχητικὰ Ἐργασίονων, τὸ ὑπ' ἀριθμ. 26 «Ὁ Κλήρος εἰς τὸν ἀγῶνα» ἐκ τοῦ βοηθήματος Ἐργαζομένων «Τὸ φῶς τῆς ἀληθείας» (Β' σειρά).

Ὅθεν, Συνοδικῇ ἀποφάσει, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως ἐγκαίρως ἐνημερώσητε σχετικῶς τοὺς ὑφ' ὑμᾶς Κατηχητὰς καὶ Κατηχητρίαις, παρέχοντες ἅμα αὐτοῖς καὶ πᾶσαν συμπληρωματικὴν τυχόν βοήθειαν πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ πρόσθεν σκοποῦ.

- † Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερώλυμος, Πρόεδρος
- † Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Γεώργιος
- † Ὁ Μυτιλήνης Ἰάκωβος
- † Ὁ Ἰωαννίνων Σεραφεῖμ
- † Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης Διονύσιος
- † Ὁ Ναυπακτίας καὶ Ἐδρυτανίας Δαμασκηνὸς
- † Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Στυλιανὸς
- † Ὁ Κίτρους Βαρνάβας
- † Ὁ Εἰάνθης Ἀντώνιος
- † Ὁ Διδυμοτείχων καὶ Ὁρεστιάδος Κων/τῖνος
- † Ὁ Κασσανδρείας Συνέσιος
- † Ὁ Νικαίας Γεώργιος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Κατσούρης

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 2238
 Διεκπ. 1103 } Ἀθήνησι τῇ 30-3-1971

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1825

Πρὸς

Τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἐν συνεχείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 952/505 [Ἐγκ. 1808/11-2-1971 Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου, δι' ἧς διεβιβάσθη ὑμῖν, ἐν ὄψει τῆς ἐβδομάδος, τῆς ἀφιερωμένης εἰς τὸν Ἱερέα τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου, ἥτις ὀργανοῦται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ 3ης ἕως 10ης Ἀπριλίου ἐ.ξ., ἐρωτηματολόγιον, σχετικῶς πρὸς τὴν ποιμαντικὴν δράσιν τοῦ ἱερέως, καὶ εἰς ἐκτέλεσιν σχετικῆς Συνοδικῆς ἀποφάσεως, Συνοδικῇ ἐξουσιοδοτήσῃ, παρακαλοῦμεν, ὅπως μεριμνήσητε, ἵνα ὁ συνημμένως ἀποστελλόμενος συγκεντρωτικὸς πίναξ, δι' οὗ ἀνάγλυφος ἐμφανίζεται ἡ δράσις 4.473 περίπου ἱερέων ἐκ τριάκοντα ἐννέα Ἱερῶν Μητροπόλεων, αἱ ὁποῖαι ἀπέστειλαν ἡμῖν συμπληρωμένον τὸ ἐν λόγω ἐρωτηματολόγιον, λάβῃ εὐρείαν δημοσιότητα ἐν ταῖς καθ' ὑμᾶς Ἱ. Μητροπόλεσι δημοσιεύμενος μερίμνη ὑμῶν διὰ τε τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Πολιτικοῦ Τύπου, ἀνακοινούμενος δὲ διὰ τοῦ ῥαδιοφώνου καὶ τῆς τηλεοράσεως, ὅπου ἂν τοῦτο παρίσταται εὐχερῆς.

† Ὁ Ἀθηνῶν ἹΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Κατσούρης

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
 ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 2240
 Διεκπ. 1112 } Ἀθήνησι τῇ 1-4-1971

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1826

Πρὸς

Τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
 τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος, ἐπιληφθεῖσα καὶ ἀδ-
 θις τοῦ θέματος τῆς προσμετρήσεως ἢ μὴ τοῦ ἀναστυ-
 στωμένου γάμου διαζευχθέντων, κατόπιν τοῦ ἀπεν-
 θυνθέντος Αὐτῆ ὑπ' ἀριθμ. 455/11-2-1971 ἐγγράφου
 τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, λαβοῦσα δ' ὑπ' ὄφιν
 καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 245/1126/24-2-1971 εἰσήγησιν
 τῆς οἰκείας Μονίμου Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ θε-
 μάτῳ ἠθικῆς καὶ δογματικῶν καὶ κανονικῆς τάξεως
 ζητημάτων καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς νομοθεσίας, ἤχθη
 εἰς τὴν ἀπόφασιν, ὅπως ἀνακαλέσῃ τὴν ὑπ' ἀριθμ.

3059/1969 Ἐγκύκλι. 1734/25-5-1970 ἐγκύκλιον Ἀδ-
τῆς «Περὶ μὴ χορηγήσεως ἀδείας τελέσεως γάμου,
ἢ ἀνασυστάσεως τοιοῦτου, εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ οὖ-
τως τελούμενος ἢ ἀνασυστάμενος γάμος θεωρεῖται
τέταρτος ὑπὸ τῆς Πολιτείας».

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέ-
ματος ἰσχύει ἀπολύτως ἡ ὑπ' ἀριθμ. 891/619 Ἐγκυκλ.
1378/16-6-1966 Συνοδικῆ Ἐγκύκλιος, καθ' ἣν ἐπὶ
περιπτώσεων ἀνασυστάσεως γάμου διαζευχθέντων,
ἢ τοιαύτη ἀνασυστάσις δεόν νὰ μὴ θεωρῆται νέος
γάμος, οὐδὲ νὰ προσμετρηῖται ὡς τοιοῦτος.

- † Ὁ Ἀθηνῶν Ἰερώλυμος, Πρόεδρος
† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Γεώργιος
† Ὁ Μυτιλήνης Ἰάκωβος
† Ὁ Ἰωαννίνων Σεραφεῖμ
† Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης Διονύσιος
† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Ἐδρυτανίας Δαμασκηνὸς
† Ὁ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Στυλιανὸς
† Ὁ Κίτρους Βαρνάβας
† Ὁ Εἰάνθης Ἀντώνιος
† Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος Κων/τῖνος
† Ὁ Κασσανδρείας Συνέσιος
† Ὁ Νικαίας Γεώργιος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Κατσούρης

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 2256
Διεκπ. 1132 Ἀθήνησι τῆ 2-4-1971

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1828

Π ρ ὶ ς

Τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Συνοδικῆ ἐξουσιοδοτήσῃ διαπέμποντες ὑμῖν περι-
κλείστως ὡδε τὸ ἐπίσημον Πρόγραμμα ἐπὶ ταῖς πανη-
γυρκαῖς ἐκδηλώσεσι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
ἀπὸ 1-11 Μαΐου ἐ. ἔ. τῆ συμμετοχῆ ἀντιπροσώπων
πασῶν τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς
τῆς Ἐθνικῆς 150ετηρίδος καὶ τῆ θεμελιώσεσι τοῦ ἱεροῦ
Ναοῦ τῶν Ἱεραποστόλων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου,
παρακαλοῦμεν, ἵνα λάβητε γνώσιν.

† Ὁ Ἀθηνῶν ἹΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Κατσούρης

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 2705
Διεκπ. 1308 Ἀθήνησι τῆ 20-4-1971

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1830

Π ρ ὶ ς

Τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ὡς τυγχάνει ὑμῖν γνωστόν, συμφώνως τῆ ὑπ'
ἀριθμ. 7554 π.ἔ. 681/Ἐγκ. 1914/1.3.1971 Συνο-
δικῆ Ἐγκυκλίῳ, ἐφεξῆς ἡ λήξις τῶν μαθημάτων τῶν
Κατηχητικῶν Σχολείων θὰ λαμβάνῃ χώραν τῆ πρώτῃ
Κυριακῇ μετὰ τὴν 15ην Μαΐου, Κατ' ἐφαρμογὴν τῆς
ἐν λόγῳ Συνοδικῆς ἀποφάσεως αἱ σχετικαί, ἐπὶ τῇ
λήξει τῶν μαθημάτων, τελεταὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος
γενήσονται ἐν μὲν τῇ περιφερείᾳ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπι-
σκοπῆς Ἀθηνῶν ἐξαιρετικῶς τῆ 2α Μαΐου, ἐν δὲ
ταῖς περιφερείαις τῶν λοιπῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων
τῆ 16ῃ Μαΐου.

Κατ' αὐτὰς διανεμηθήσονται τοῖς φοιτήσασι μα-
θηταῖς τὰ ἤδη ἐκτυπωθέντα ἀναμνηστικά, δι' ὧν, μετ'
ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ
Πανελληνίου ἑορτασμοῦ ἐπὶ τῆ 150ετηρίδι ἀπὸ τῆς Ἐ-
θνικῆς Παλιγγενεσίας, προσφέρονται σκηναὶ καὶ πρό-
σωπα ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821,
ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐξάρσεως τῆς προσφορᾶς τῆς Ἐκ-
κλησίας ἡμῶν εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ Ἔθνους ἡμῶν καὶ
τῆς ἐμπνεύσεως τῶν μαθητῶν ἐκ τοῦ ἀγωνιστικοῦ
πνεύματος τῶν μεγάλων ἀγωνιστῶν τοῦ Γένους.

Ὅθεν, Συνοδικῆ ἐξουσιοδοτήσῃ, παρακαλοῦμεν
ὑμᾶς, ὅπως προβῆτε ἐγκαίρως εἰς τὴν παραγγελίαν
τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀναμνηστικῶν παρὰ τῆ Ἀπο-
στολικῆ Διακονία, εἰ δυνατόν ἐξ εἰς ἀριθμὸν ἀνάλογον
πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς καθ' ὑμᾶς θεοσώστου παροι-
κίας, προκειμένου ἵνα μὴ μετὰ ταῦτα παρατηρηθῇ
ἀνάγκη ἐπιστροφῶν ἢ νέων ζητήσεων.

Τὰ ἀναμνηστικά ταῦτα τιμῶνται α) Τὰ μὲν Κα-
τωτέρου καὶ Μέσου ἀντὶ δεχ. 1 κατὰ τεμάχιον β) Τὰ
δὲ Ἀνωτέρου ἀντὶ δεχ. 2,50 κατὰ τεμάχιον. (Δεκαε-
ξασέλιδον περιέχον ΙΙ ἐγχρώμους καὶ 6 μονοχρώ-
μους πίνακας).

† Ὁ Ἀθηνῶν ἹΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Κατσούρης

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 2722
Διεκπ. 1332 Ἀθήνησι τῆ 21-4-1971

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1832

Π ρ ὶ ς

Τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Τὴν Κυριακὴν 9ην Μαΐου ἐ.ἔ. ἄγεται ὁ ἑορτασμός
τῆς «Ἡμέρας τῆς Μητέρας» πρὸς ἔξαρσιν τῆς ὑψί-

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀναστάσεως.

Ὁ διὰ τῆς καθολικῆς συμμετοχῆς τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ λαμπρὸς ἑορτασμός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἐπεβεβαίωσε διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τοὺς λόγους τοῦ ἀειμνήστου προτεστάντου Καθηγητοῦ Friedrich Heiler, καθ' ὅς διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν «ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἑορτὴ τῶν ἑορτῶν, τὸ κορῦφωμα καὶ τὸ κέντρον ὀλοκλήρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, ἡ μεγάλη ἑορτὴ τῆς χαρᾶς, πρὸς χάριν τῆς ὁποίας ἀντηχοῦν οἱ πασχάλιοι κώδωνες χαρμωδῶν καὶ πανηγυρικῶν... Ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἐφόλαξε πιστῶς τὴν παλαιοχριστιανικὴν παράδοσιν. Αὕτη ἑορτάζει τὸ Πάσχα ὡς τὴν μεγάλην ἑορτὴν καὶ πανήγυριν, ὅχι ἀπλῶς ὡς ἐκκλησιαστικὴν ἑορτὴν, ἀλλ' ὡς ἀληθῆ λαϊκὴν ἑορτὴν. Ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ζῆ ἐξ ὀλοκλήρου ἐκ τοῦ μυστηρίου τῆς Ἀναστάσεως».

Ὡς ἐτόνισεν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμος, «ὁ παλμὸς ὀλοκλήρου τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, τῆς λατρείας τῆς, τοῦ κήρυγμά τῆς καὶ ἡ διδασκαλία τῆς, ἡ ἐγκόσμιος δρασίς τῆς, ὁ ἀσκητικὸς στοχασμὸς τῆς, ὅλα ἀνεξαιρέτως αἱ ἐκδηλώσεις τῆς φέρουν ἔντονον τὴν σφραγίδα τῆς Ἀναστάσεως».

Ὅσον ἀφορᾷ ἰδιαιτέρως εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, τοῦτο «ἔχει ζήσει» καὶ «ἔχει ἐνσαρκώσει» τὸ μῆνυμα τῆς Ἀναστάσεως. «Μὲ αὐτὸ ἐτρόφη σταυρωμένον

σης σημασίας τῆς ἀποστολῆς τῆς Μητρὸς καθόλου, διὰ προγραμματισθειῶν δὲ ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι Συνεργαζομένων Γυναικείων Σωματείων ἐκδηλώσεων καθ' ἅπασαν τὴν χώραν θέλει προσδοθῆ εἰς τὸν ἑορτασμόν ἐπίσημος χαρακτῆρ, ἀνάλογος πρὸς τὴν σοβαρότητα τοῦ θέματος.

Ἡ Ἐκκλησία ἀείποτε τὴν ἀποστολὴν τῆς Μητρὸς ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀναγνωρίζουσα καὶ ἐκθύμως ἐπευλογοῦσα, ἅμα δὲ καὶ δι' ὅλων Αὐτῆς τῶν δυνάμεων καὶ μέσων θετικῶς ὑποβοηθοῦσα εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῆς, πάνυ προθύμως θέλει συμβάλει εἰς τὸν ἀπὸ Ὁρθοδόξου χριστιανικῆς ἐπόψεως λαμπρὸν τοῦ ἑορτασμοῦ τούτου πανηγυρισμὸν.

Ὅθεν, Συνοδικῆ ἐξουσιοδοτήσει, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως μετάσχητε τοῦ ὡς ἄνω ἑορτασμοῦ τῆς «Ἡμέρας τῆς Μητέρας» κατὰ τὴν 9ην Μαΐου ἐ.ε. διὰ τελέσεως Δοξολογίας ἐν τοῖς Ἱεροῖς Ναοῖς τῆς καθ' ὑμᾶς Θεοσώστου Ἱ. Μητροπόλεως ὡς καὶ δι' ἐκφωνήσεως ἐιδικοῦ ἐπὶ τῇ πεισιτάσει κηρύγματος ἀπὸ τῶν ὑφ' ὑμᾶς κηρύκων τοῦ Θ. λόγου ἢ δι' ἀναγνώσεως ποιμαντορικῆς ὑμῶν ἐγκυκλίου κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς Θ. Λειτουργίας τῆς ἡμέρας ταύτης.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεπιγραμματεύων

Ἀρχιμ. Βαρθολομαῖος Κατσούρης

ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας πικρᾶς δουλείας. Αὐτό, πρὸ 150 ἐτῶν, τοῦ ἔδωκε τὴν δύναμιν διὰ νὰ μετακινήσῃ τὸν βαρὸν λίθον τοῦ τάφου, ὅπου οἱ «χριστιανικοὶ λαοὶ» τὸ εἶχον καταδικάσει νὰ φουτοζῶγῃ. Μὲ αὐτὸ τὸ μῆνυμα ἠνδρώθη τὸ ἔθνος μας μετὰ τὴν ἐξέγερσίν του τὸ 1821 καὶ αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τοῦ δίδει τὴν ἐλπίδα τῆς ὀλοκληρώσεως τῆς ἀναστάσεώς του».

Ὅθεν, κατ' ἐξοχὴν διὰ τοὺς Ὁρθοδόξους Ἑλληνας ἰσχύει τὸ «Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἦν ἐποίησεν ὁ Κύριος...».

Εὐκαιρία συσφίξεως τῶν ἀδελφικῶν σχέσεων.

Ἀφ' ἐνὸς αἱ ἑορταὶ τῆς Ἐθνικῆς 150ετηρίδος, ἀφ' ἑτέρου ἢ ἐν Θεσσαλονικῇ θεμελιώσις τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῶν ἁγίων ἱεροποστόλων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου καὶ τρίτον τὰ ἐγκαίνια τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Πεντέλης ἔδωκαν ἀφορμὴν, ὥστε, κατόπιν σχετικῆς προσκλήσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, νὰ συγκεντρωθοῦν ἐν Ἑλλάδι Προκαθήμενοι ἢ κορυφαῖοι ἐκπρόσωποι πασῶν τῶν ἐπὶ μέρος Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Τὸ εἰς ἄλλην σελίδα τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιευόμενον χρονικὸν τῆς φιλοξενίας καὶ ξεναγήσεως αὐτῶν καθιστᾷ φανερόν, ὅτι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος παρορθόδοξοι ἐκδηλώσεις εἶναι σπουδαιότατη εὐκαιρία συσφίξεως τῶν πρὸς ἀλλήλας ἀδελφικῶν σχέσεων τῶν Ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν, συνειδητοποιήσεως τῆς πνευματικῆς δυνάμεως τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς ἀνάγκης τῆς συστηματικοῦσεως τῆς συνεργασίας πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνακαινιστικῆς αὐτῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστολῆς. Ὡς χαρακτηριστικῶς εἶπεν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμος ἐν τῷ χαιρετισμῷ του κατὰ τὴν Διορθόδοξον θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῶν Ἀθηνῶν. «Τῇ δὲ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι (Ρωμ. ιβ', 10), ἕκαστος ἡμῶν ἅς (πληροφορήσῃ τὴν διακονίαν) του (Β' Τιμ. δ' 5), ἐντὸς τοῦ τεταραγμένου τούτου κόσμου, ὁ ὁποῖος ἐξ ἡμῶν ἀναμένει τὸν ἐπανευαγγελισμόν αὐτοῦ».

«Οἰκουμενισμὸς ἐν τῷ χρόνῳ».

Καθ' ἃ ἀναγράφει τὸ ὑπὸ τοῦ Ὁρθοδόξου Κέντρου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐκδιδόμενον Δελτίον Εἰδήσεων («Ἐπίσκεψις»), τὸ γαλλικὸν προτεσταντικὸν περιοδικὸν («Foi et vie»), ἐξ ἀφορμῆς τῆς κωκλοφορίας εἰς γαλλικὴν μετάφρασιν τῶν δύο τόμων τοῦ Hans von Campenhausen «Οἱ Ἑλληνες Πατέρες» καὶ «Οἱ Αἰτῖνοι Πατέρες», γράφει: «Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας διαρκῶς ἀδξάνει. Εἰς τὰ προτεσταντικὰ περιβάλλοντα ἐπὶ μακρὸν παρεθεωρήθη ἡ γραμματεία τῶν πρώτων αἰώνων, ὡς ἐὰν τὸ πᾶν εἶχεν ἀρχίσει ἀπὸ τὴν Μεταρρύθμισιν».

Κατὰ τὴν εὐστοχον παρατήρησιν τῆς «Ἐπισκέψεως», «ἡ ἀδξησης τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης τῶν Πατέρων

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Ιερά Σύνοδος

'Η 'Ιερά Σύνοδος συνήλθεν εις τρεις τακτικές συνεδριάσεις τῆς 27ῆς, 28ῆς καὶ 29ῆς 'Απριλίου 1971, ἀσχοληθεῖσα μὲ ὑπηρεσιακῆς φύσεως θέματα.

— Τῆς 5ῆς Μαΐου 1971 ἔλαβε χώραν ἐν τῇ Μεγάλῃ αἰθούσῃ συνεδριάσεων τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας κοινῆ σύσκεψις τῶν μελῶν τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου μετὰ τῶν παρεπιδημούντων ἐν 'Αθήναις μελῶν τῶν ἀντιπροσωπειῶν τῶν κατὰ τόπους 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν, μὲ ἀντικείμενον τὴν ἀνταλλαγὴν ἀπόψεων ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως τῆς Μ.Σ.Ε. 'Υποθέσεων 'Εξωτερικοῦ πρὸς τὴν Δ.Ι.Σ. περὶ τῆς θέσεως τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος ἐναντι τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως. Τὰ πλήρη πρακτικὰ τῶν διαμειφθέντων κατὰ τὴν ἐν λόγω κοινῆ σύσκεψιν, δημοσιεύθησονται εἰς τὸ προσεχὲς τεύχος εἰς τὴν συνέχειαν τοῦ «Χρονικοῦ» τῆς ἐπισκέψεως ἐνταῦθα τῶν ἀντιπροσώπων τῶν 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὰς πανηγυρικὰς ἐπὶ τῇ 150ετηρίδι ἐκδηλώσεις τῆς 'Εκκλησίας ἡμῶν.

— 'Υπὸ τῆς 'Ι. Συνόδου ἐξεδόθη τὸ ἀκόλουθον ἀνακοινωθὲν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐγκυρότητα τῶν ὑπὸ παλαισημερολογιῶν τελομένων Μυστηρίων:

«'Η 'Ιερά Σύνοδος ἠσχολήθη καὶ πάλιν μὲ τὸ ζήτημα τῆς παρασυναγωγῆς τῶν παλαισημερολογιῶν, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς, κατὰ ἀπογραφὴν προσφάτως γενομένην ἀφ' ἐνὸς μὲν ὑπὸ τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπὸ τοῦ 'Υπουργείου 'Εσωτερικῶν, μόλις ὑπερβαίνει τὰς πεντήκοντα πέντε χιλιάδας (55.000) καθ' ἅπασαν τὴν 'Ελλάδα.

ὀφείλεται εἰς πολλοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς οἰκουμενικὰς συνεργασίας, ἐνθα οἱ 'Ορθόδοξοι θεολόγοι ὡς κυρίαν μαρτυρίαν τῶν παρουσιάζουν τὸ μήνυμα τῆς ζωῆς πατερικῆς θεολογίας. 'Αποτελεῖ τοῦτο μίαν μορφήν πραγματοποίησεως ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ὁ κορυφαῖος 'Ορθόδοξος θεολόγος πατὴρ Γεώργιος Φλωρόφσκυ, ἤδη κατὰ τὴν Β' Γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου 'Εκκλησιῶν (Evanston 1954), ἐζήτησεν, ὅταν εἶπεν: «Εἰς τὸν Οἰκουμενισμὸν ἐν τῷ χώρῳ πρέπει ἐφεξῆς νὰ προστεθῇ ὁ Οἰκουμενισμὸς ἐν τῷ χρόνῳ», δηλαδὴ μία νέα λήψις ἐπαφῆς μὲ τὰς μεγάλας στιγμὰς τῆς Παραδόσεως, ἢ ὅποια οὐσιωδῶς διεφυλάχθη ὑπὸ τῆς 'Ορθοδοξίας, μία συνειδητοποίησις, ὅτι ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ ἔχομεν κοινὴν ἱστορίαν, κοινὴν κληρονομίαν».

Νέα ἐπισημοτάτη ὁμολογία.

'Η ὑπὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ τῆς Πολωνίας ἐκδοθεῖσα («'Επετηρὶς τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως τοῦ χωρίου 1968») παρουσιάζει τὰ πορίσματα ἐρεῖνης, διενεργηθείσης ὑπὸ τοῦ σταθμοῦ τούτου καὶ ἀναφερομένης εἰς τὴν ἐναντι τῆς θρησκείας στάσιν τῶν ὑπὸ ἀθεϊστικῶν κομμουνιστικῶν καθεστῶς ζώντων Πολωνῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη.

Συμφώνως πρὸς τὰ πορίσματα ταῦτα, εἰς τὰ χωρία τῆς Πολωνίας 83,8% τοῦ πληθυσμοῦ ἐδήλωσαν τὴν χριστιανικὴν πίστιν των, ἐνῶ ἀνάλογος δήλωσις ἐγένετο ὑπὸ τῶν 75% τῶν κατοίκων τῶν πόλεων. Κατὰ τὰ ἔτη 1960-1965 ἡ ἀναλογία τῶν Χριστιανῶν τῶν

'Η 'Ιερά Σύνοδος, συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου τῆς 'Ιεραρχίας, παρέχει τὴν δυνατότητα, ὅπως οἱ ἀκολουθοῦντες τὸ παλαιὸν ἑορτολόγιον, ἐφ' ὅσον τὸ ἐπιθυμοῦν, ἐξυπηρετῶνται ὑπὸ κανονικῶν κληρικῶν, διότι τὰ ὑπὸ τῶν παλαισημερολογιῶν τελούμενα Μυστήρια εἶναι ἀκυρα καὶ δὲν καταχωρίζονται εἰς τὰ ληξιαρχικά βιβλία».

— Συνοδικῆ ἀπόφασιν ὁ Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν καὶ πάσης 'Ελλάδος καὶ Πρόεδρος τῆς 'Ι. Συνόδου κ. 'Ιερώνυμος, κατὰ τὴν διάρκειαν εἰδικῆς τελετῆς ἀπέειμε τὸν μὲν Μεγαλόσταυρον τοῦ 'Απ. Παύλου εἰς τοὺς Μακ. Πατριάρχην Ρουμανίας κ. 'Ιουστινιανόν, Σεβ. Μητροπολίτην Λοφτοῦ κ. Μάξιμον, Τοποτηρητὴν τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου Βουλγαρίας, καὶ Μακαριώτατον Μητροπολίτην Βαρσοβίας κ. Βασίλειον, τὸν δὲ χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ 'Αποστόλου Παύλου εἰς τοὺς λοιποὺς ἀρχηγούς τῶν μετασχουσῶν τῶν ἐπὶ τῇ 150ετηρίδι πανηγυρικῶν ἐκδηλώσεων ἀντιπροσωπειῶν τῶν 'Ορθοδόξων 'Εκκλησιῶν, ἦτοι τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας Πηλουσίου κ. Βαρνάβαν, Λαοδικείας κ. 'Ιγνατίου, Σεβαστείας κ. Γερμανόν, Λένινγκραντ κ. Νικόδημον, Ζίτσης κ. Βασίλειον, 'Αθαθύντος κ. Καλλίνικον καὶ Πέτρας κ. Δημήτριον.

— Εἰς τὸν Μακ. Μητροπολίτην Πράγας κ. Δωρόθεον ὁ Μεγαλόσταυρος τοῦ 'Αποστόλου Παύλου εἶχεν ἀπονεμηθῆ κατὰ τὴν εἰς τὸ παρελθὸν ἐπίσημον ἐπίσκεψιν αὐτοῦ ἐνταῦθα.

'Ιερά 'Αρχιεπισκοπὴ 'Αθηνῶν

'Ο Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος 'Αθηνῶν καὶ πάσης 'Ελλάδος κ. κ. 'Ιερώνυμος κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 7ῆς 'Απριλίου ἕως 6ῆς Μαΐου ἐ.ἔ.

ἐπαρχιῶν, οὔτινες ἐδήλωσαν, ὅτι εἶναι «ἐμπροκτως Χριστιανοὶ» ἠδξήθη ἀπὸ 46,7% εἰς 61,6%. 'Εξ ἄλλου, οὐδεὶς νέος ἡλικίας 18 μέχρι 24 ἐτῶν ἀνέφερεν, ὅτι εἶναι ἄθεος. 'Επίσης ὁ ἀριθμὸς τῶν διανοουμένων τῶν ἐπαρχιῶν, οὔτινες θρησκέουν «ἐμπροκτως», οὐ μόνον δὲν ἠλαττώθη, ἀλλ' ἠδξήθη ἀπὸ 12,9% εἰς 21,4%.

'Ὡς εἶναι φανερόν, ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἔρρινα ἀποτελεῖ νέαν ἐπισημοτάτην ἀπόδειξιν καὶ ὁμολογίαν, ὅτι ὁ ἀντιθρησκευτικὸς ἀγὼν τοῦ ἀθέου Κομμουνισμοῦ οὐδόλωσ ἐἶναι δυνατόν νὰ ἐκχιζώσῃ τὸ ἐμφυτον θρησκευτικὸν συναίσθημα.

Θεομητορικὴ 'Εκθεσις.

'Η 'Ιερά Μονὴ Πεντέλης ἀπεφάσισε τὴν ὀργάνωσιν «Μονίμου 'Εκθέσεως εὐλαβείας τῆς 'Υπεραγίας Θεοτόκου», ἧτις θὰ περιέχῃ βιβλία, εἰκόνας, κεντήματα, φωτογραφίας, προπλάσματα ναῶν, μακέτιας, σχέδια, διαφανείας («σλαΐντζ»), δίσκους, ἀντικείμενα ἐκ ἔξλου, μετάλλου, ὑφάσματος, μαρμάρου, ὕαλου κ.τ.τ.

Εἶναι περιττὸν νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ 'Εκθεσις αὕτη θὰ καταστῇ πνευματικὴ ἐστία, ἧτις θὰ ἀνηφοῖ πνευματικῶς καὶ θὰ τέρσῃ τοὺς ἐπισκέπτας καὶ τοὺς φιλοξενουμένους τῆς 'Ι. Μονῆς.

'Ὅθεν, πάντες οἱ δυνάμενοι δεόν νὰ ἀνταποκριθῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν αὐτῆς, ὅπως μετάρχον τοῦ ἔργου τοῦ ἐμπλουτισμοῦ τῆς 'Εκθέσεως διὰ προσφορᾶς εἰδῶν, παροχῆς ὑπηρεσιῶν, συμβουλῶν καὶ ὑποδείξεων.

Ἐτέλεσε τὴν 7ην Ἀπριλίου τὴν θείαν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων Δώρων εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν, κατὰ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας, 7-8.30 μ. μ.

— Τὴν 8ην Ἀπριλίου τὸν Ἁγιασμόν ἐπὶ τοῖς Ἐγκαίνιοις τοῦ νέου Δημαρχιακοῦ Μεγάρου τοῦ Δήμου Δάφνης.

— Τὴν 23ην Ἀπριλίου τὴν θείαν Λειτουργίαν εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱ. Ναὸν Ζωοδόχου Πηγῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας.

— Τὴν 25ην Ἀπριλίου τὴν ἐπιμνημόσυνον Δέησιν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν Ψυχῶν τῶν θυμάτων στρατιωτικῆς κατοχῆς εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν.

Ἐχοροσάτησε τὴν 11ην Ἀπριλίου κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Νυμφίου εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Μητροπόλεως.

— Τὴν 12ην Ἀπριλίου κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων Δώρων εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Πεντέλης.

— Τὴν 15ην Ἀπριλίου κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τῶν Ἀγίων Παθῶν εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Μητροπόλεως.

— Τὴν 16ην Ἀπριλίου κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἐπιταφίου εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Μητροπόλεως.

— Τὴν 18ην Ἀπριλίου κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῆς Ἀγάπης εἰς τὸν Ἱ. Ν. τῆς Μητροπόλεως. Παρηκολούθησε δὲ τὰς ἄλλας Ἀκολουθίας τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ Βήματος τοῦ Ἱ.Ν. τῆς Μητροπόλεως.

— Τὴν 21ην Ἀπριλίου κατὰ τὴν Δοξολογίαν εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Μητροπόλεως ἐπὶ τῇ ἑπετείῳ τῆς 21ης Ἀπριλίου.

— Τὴν 22ην Ἀπριλίου κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν Ἀγ. Γεωργίου Κυνσοσέργους.

Πρόεστη τὴν 29ην Ἀπριλίου τῆς νεκρώσιμου Ἀκολουθίας ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Γ. Πάντζαρη εἰς τὸ Ἀ' Νεκροταφεῖον Ἀθηνῶν.

— Τὴν 1ην Μαΐου κατὰ τὸν Μέγαν Ἑσπερινὸν εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἑορτῶν ἐπὶ τῇ 150ῇ ἑπετείῳ ἀπὸ τοῦ 1821, παρουσίᾳ τῶν ἐκπροσώπων τῶν Ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν.

— Τὴν 3ην Μαΐου κατὰ τὰ Ἐγκαίνια τοῦ Διορθόδοξου Κέντρου ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Πεντέλης, τῇ παρουσίᾳ τῶν φιλοξενουμένων ἐκπροσώπων τῶν Ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τῇ συμμετοχῇ τοῦ Ἐξοχωτάτου Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργοῦ Ἑσωτερικῶν κ. Στυλ. Πατακοῦ καὶ ἑτέρων μελῶν τῆς Κυβερνήσεως

— Τὴν 4ην Μαΐου κατὰ τὴν νεκρώσιμον Ἀκολουθίαν τοῦ Ἀθανασίου Γαῤᾶ εἰς τὸ Γ' Κοιμητήριον Ἀθηνῶν.

— Κατέθεσε τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ Οἴκου Φοιτητρίας εἰς Ἀγίαν Βαρβάραν Αἰγάλεω.

Προήδρευσε τὴν 9ην Ἀπριλίου τῆς Ἐπιτροπῆς ἀνεγέρσεως Ἡρώδου Ἀγίας Λαύρας.

— Τὴν 10ην Ἀπριλίου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ν.Ι.Κ.Ε.

— Τὴν 13ην Ἀπριλίου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Βαφειαδακείου Ἰδρύματος.

— Τὴν 27ην 28ην, 29ην καὶ 30ην Ἀπριλίου τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Μετέσχε τὴν 22αν Ἀπριλίου τῆς συνεδριάσεως τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἑορτασμοῦ τῆς 150ετηρίδος.

Παρέστη τὴν 8ην Ἀπριλίου εἰς τὴν Σύναξιν τῶν Πρεσβυτέρων τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τελετῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἐν τῷ πλασιῳ ἐκδηλώσεων τῆς Ἑβδομάδος, τῆς ἀφιερωμένης εἰς τὸν Ἱερέα τοῦ Ὑψίστου.

— Τὴν 9ην Ἀπριλίου εἰς τὴν Ριζάρειον Ἱερατικὴν Σχολήν, ἔνθα ἔλαβεν χώραν εἰδικὴ ἐκδήλωσις ἐπὶ τῇ Ἑβδομάδι

τῇ ἀφιερωμένη εἰς τὸν Ἱερόν Κλήρον, καθ' ἣν ὠμίλησεν ὁ Ἀρχιμανδριτῆς Καλλίνικος Καροῦσος.

— Εἰς ὁμιλίαν γενομένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης κ. Ἀγγ. Τσουκαλά ἐν τῇ αἰθούσῃ συνεδριάσεων τῆς Παλαιᾶς Βουλῆς.

— Τὴν 2αν Μαΐου εἰς τὸν Πανηγυρικὸν ἑορτασμόν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ Σταδίῳ ἐπὶ τῇ 150 ετηρίδι ἀπὸ τῆς Ἑθνικῆς Παιγγενεσίας, εἰς ὃν παρευρέθησαν καὶ οἱ φιλοξενούμενοι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐκπροσώποι τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν.

— Τὴν 3ην Μαΐου εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν δοθεῖσαν δεξίωσιν πρὸς τοὺς ἐκπροσώπους τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν.

— Εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐν τῷ Διορθόδοξῳ Κέντρῳ παρατεθὲν πρὸς τιμὴν τῶν ἐκπροσώπων τῶν Ὁρθ. Ἐκκλησιῶν δεῖπνον.

— Τὴν 4ην Μαΐου εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ κ. Δημάρχου Ἀθηναίων δεῖπνον πρὸς τοὺς Ἐκπροσώπους τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, παρατεθὲν εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον King George.

— Τὴν 5ην Μαΐου εἰς τὴν ἐν τῇ Φοιτητικῇ Ἔστια τοῦ Β.Ε.Ι. δοθεῖσαν συναυλίαν νεωτέρας ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς.

— Τὴν 6ην Μαΐου εἰς τὸ ἐπίσημον δεῖπνον, τὸ παρατεθὲν ἐν τῷ Ξενοδοχείῳ Kinge George ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τιμὴν τῶν ἐκπροσώπων τῶν Ὁρθ. Ἐκκλησιῶν.

Συνεργάσθη τὴν 21ην Ἀπριλίου μετὰ τῶν ἀρμοδίων παραγόντων τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.

— Τὴν 23ην Ἀπριλίου μετὰ τοῦ ἀρχιμ. Ἀνθίμου Ρούσα.

— Τὴν 26ην Ἀπριλίου μετὰ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ο.Δ.Δ. Ε.Π. κ. Φ. Πετροπούλου, μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κοζάνης κ. Διονυσίου, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Νικοδήμου καὶ μετὰ τῶν ἀρχιμ. κ. Ἀνθίμου Ρούσα, Ἱεροθέου Γαρυφαλλοῦ, καὶ Μαξίμου Ψιλοπούλου.

— Τὴν 29ην Ἀπριλίου μετὰ τῶν ἀρμοδίων παραγόντων τοῦ Ο.Δ.Δ.Ε.Π.

Ἐδέχθη τὴν 8ην Ἀπριλίου τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Γρεβενῶν κ. Χρυσόστομον, Σεβ. Μητροπολίτην Ναυπακτίας κ. Δαμασκηνόν, καὶ τοὺς κ. κ. Ἀθανάσιον Παράσχον, Ἀλέξ. Λοῖζον, καὶ Δημ. Οἰκονόμου.

— Τὴν 9ην Ἀπριλίου τὸν Καρδινάλιον τοῦ San Paolo Don Angelo Rossi, τὸν ἀρχιμ. Μάξιμον Ψιλόπουλον, κ. Κων/νον Τσιρόπουλον, κ. Στ. Κότσιραν καὶ τὴν Καν Ἐρσην Παπαγρηγοράκη.

— Τὴν 10ην Ἀπριλίου τὸν κ. Κων/νον Κωνσταντόπουλον, τὸν Γεν. Δ/ντὴν Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ στρατηγὸν ἐ.ἀ. κ. Παπαλουκᾶν, τὸν Διευθυντὴν Πνευματικῶν Σχέσεων Ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ κ. Ἀθαν. Δεληκαστόπουλον, τὸν Πανοσιολ. κ. Μάξιμον Ψιλόπουλον, τὸν κ. Ἰωάν. Σῶκον, τὸν Δήμαρχον Ζωγράφου κ. Ἰωάν. Καζάκον, Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Γ. Δασκαλάκη, Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Εὐαγ. Θεοδώρου καὶ τὸν κ. Ἀναστάσιον Φίλον.

— Τὴν 13ην Ἀπριλίου τὸν Διοικητὴν τοῦ Ο.Δ.Δ.Ε.Π. κ. Φώτιον Πετρόπουλον.

— Τὴν 14ην Ἀπριλίου τὸν κ. Θωμᾶν Ραφτόπουλον καὶ τὸν κ. Ἐλευθέριον Γριτσόπουλον.

— Τὴν 17ην Ἀπριλίου τὴν Καν Πηελότην Ἐμπερίκου.

— Τὴν 24ην Ἀπριλίου τὸν κ. Χρυσ. Νεαμονιτάκη, τὸν Ἀστυνομικὸν Δ/τὴν Ἀθηνῶν κ. Νικ. Δασκαλόπουλον, τὸν Διευθυντὴν Ἀσφαλείας κ. Ταξ. Ἀδαμόπουλον, κ. Γεώργ. Μουτσόπουλον, κ. Ἱ. Τσιτσόπουλον, τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀρμενίων κ. SAKAU AIBATMAN, Σεβ. Μητροπολίτην Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Κωνστάντιον, Σεβ. Μητροπολίτην Ζακύνθου κ. Ἀπόστολον, Σεβ. Μητροπολίτην Γερμανίας κ. Ἰάκωβον, καὶ τὰ παιδιά τοῦ χωρίου Προμαχῶν, πρὸς τὰ ὁποῖα ἀπενεμήθησαν ἀναμνηστικὰ εἰκόνες.

— Τὴν 26ην Ἀπριλίου τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἀξώμης, κ. Μεθόδιον καὶ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Δημητριάδος κ. Ἡλίαν.

— Τὴν 27ην Ἀπριλίου Αἰδεσιμολ. κ. Παναγ. Καλλέλην, τὸν ἐν Ἑλλάδι ἐπιτετραμένον τοῦ Νοτίου Βιετνάμ κ. Τα Θαϊ-βου, κ. Σταμ. Ἀσπρογέρακον, Καν Ἀγγέλαν Ψάρρα, Αἰδεσιμολ. κ. Villain, Ἐπιτροπὴν τοῦ Ἱ. Ν. Ἀγ. Βασιλείου Μπραχαμίου.

— Τὴν 29ην Ἀπριλίου τὸν Μακαριώτατον Πάπαν καὶ Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας κ. Νικόλαον.

— Τὴν 1ην Μαΐου τὸν Πρεσβευτὴν τῆς Ἀγγλίας μετὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις παρεπιδημοῦντος Ἀγγλικανοῦ Ἐπισκόπου τοῦ Γιβραλτάρ κ. Satherwait.

— Τὴν 4ην Μαΐου τὸν Πρεσβευτὴν τῆς Αἰθιοπίας.

Ἡ ὑλόγησε τὴν 29ην Ἀπριλίου τοὺς γάμους τῆς Ἀγγέλας Ἀθανασιάδου μετὰ τοῦ Ροδόλφου Κουτογούρη καὶ τῆς Μαριέττας Ἀθανασιάδου μετὰ τοῦ Ἰωάννου Φαλκονάκη εἰς τὸν Ἱ. Ν. Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Παλαιοῦ Φαλήρου.

Ἐδεξιώθη τὴν 1ην Μαΐου τοὺς ἐκπροσώπους τῶν Ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν.

Ἐπεσκέφη τὴν 2αν Μαΐου μετὰ τῶν φιλοξενουμένων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας τὸ Ἱστορικὸν Ἐθνικὸν Μουσεῖον, ἔνθα ἤ ἔκθεσις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων.

Ἡ ὑχήθη τὴν 15ην Ἀπριλίου εἰς τὸ Προσωπικὸν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐπὶ ταῖς Ἀγίαις ἡμέραις, ἀπονείμας τὰ καθιερωμένα τσουρέκια καὶ λαμπάδας.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀχελώου κ. Εὐθύμιος κατὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον:

Ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν εἰς Μητροπολιτικὸν Ναὸν (τὴν Μ. Πέμπτην), εἰς Ἱερὰν Μονὴν Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ συνελειτούργησε μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τὴν Κυριακὴν 4/4 καὶ τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα.

Ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἀκαθίστου εἰς Ἱερὸν Ναὸν Τριῶν Ἱεραρχῶν Καισαριανῆς, κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τῆς Ἑβδομάδος τῶν Ἱερατικῶν Κλήσεων ἐν τῷ Ἱ. Ν. Ἀγίας Φωτεινῆς Ν. Σμύρνης, κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν Κυριακῆς τῶν Βαίων ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἀγίου Θεράποντος Ζωγράφου, τῆς Μ. Δευτέρας καὶ Μ. Τετάρτης ἐν τῷ Ἱερῷ Μονῇ Πεντέλης, τῆς Μ. Τρίτης, Μ. Πέμπτης, Μ. Παρασκευῆς ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ. Κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τῆς Ἀποκαθηλώσεως ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἀγίου Δημητρίου Π. Ψυχικοῦ.

Ἐτέλεσε τὸ μνημόσυνον τοῦ Ν. Κεράκη καὶ τῆς Κ. Ἀμυδάλου.

Τὸ μυστήριον τοῦ γάμου τοῦ κ. Β. Ρούσσου μετὰ τῆς Δίδος Πατρικίου καὶ τοῦ κ. Κ. Κακογιαννάκου μετὰ τῆς Δίδος Ἐφης Φωτοπούλου.

Προήδρευσε ἐπανειλημμένων συνεδριάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐορτασμοῦ Νεότητος ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ 150ετηρίδι.

Ἐπεδέχθη ἐκ μέρους τοῦ Μακαριωτάτου τὸν καρδιναλίον Α. Rossi καὶ τὴν καν W. Schrader.

Μετέσχε τῆς συνεδριάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ν.Ι.Κ.Ε. καὶ τῆς συνεδριάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Κηρύγματος τῆς Μ.Σ.Ε. ἐπὶ τῆς Ποιμαντικῆς.

Παρέστη κατὰ τὴν δοξολογίαν ἐπὶ τῇ ἑπετείῳ τῆς 21ης Ἀπριλίου ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ.

Ὁ Πανοσιολογιώτατος ἀρχιμ. Παναγ. Ρίζος ἐξεπροσώπησε τὴν Α.Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμον ὡς ἀκολούθως:

— Τὴν 3ην Μαρτίου εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ἔστιαν ἐπὶ τῇ λήξει τῆς φιλοξενίας τῶν Ἱερέων ἐκ διαφόρων Ἱ. Μητροπόλεων.

— Τὴν 15ην εἰς ἑορτὴν γενομένην ἐν τῇ Μαρασειῷ Παιδαγωγικῇ Ἀκαδημίᾳ ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ 150ετηρίδι.

— Τὴν 24ην εἰς τελετὴν ἐν τῷ Μετσοβείῳ Πολυτεχνεῖῳ ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ ἑορτῇ.

— Τὴν 29ην εἰς τὸ ἐν τῷ ξενοδοχείῳ ΧΙΛΤΟΝ δοθὲν τίειον ὑπὲρ τοῦ κοινωνικοῦ ἔργου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κισάμου καὶ Σελίνου Κρήτης.

— Τὴν 30ην εἰς τὰ Ἐγκαίνια τῆς ὑπὸ τῆς ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἐταιρείας ὀργανωθείσης Ἐκθέσεως, «Προσωπογραφίῳ τῶν ἀγωνιστῶν» ἐν τῷ Ἐθνικῷ Ἱστορικῷ Μουσείῳ.

— Εἰς ὁμιλίαν τοῦ κ. Δ. Οἰκονόμου, Συμβούλου Α.Σ.Δ.Υ., με θέμα «Σύγχρονοι μέθοδοι προγραμματισμοῦ ἐν τῇ τεχνικῇ καὶ τῷ δικαίῳ τῆς Διοικήσεως» ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν.

— Τὴν 4ην Ἀπριλίου εἰς τὴν ἐν τῷ θεάτρῳ Κοτοπούλη ἑορταστικὴν ἐκδήλωσιν τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀρμενίων Ὀρθόδοξων ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ 150ετηρίδι.

— Τὴν 9ην εἰς τὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ τελετῶν τῆς Μαρασειῷ Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας ἑορτὴν ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ 150ετηρίδι.

— Τὴν 10ην εἰς τὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Συλλόγου «Τρεῖς Ἱεράρχαι» Ἐκκλησιαστικὴν συναυλίαν τῶν τυφλῶν Ἑλλάδος.

— Τὴν 11ην εἰς τὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας δημοσίαν συνεδρίαν αὐτῆς, καθ' ἣν ὠμίλησεν ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Ἐταιρείας Ἀκαδημαϊκὸς κ. Ἀναστάσιος Ὀρλάνδος.

— Τὴν 22αν εἰς τὴν ἐν τῷ κινηματοθεάτρῳ «Παλλὰς» ἑορταστικὴν ἐκδήλωσιν τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

— Τὴν 27ην εἰς τὸν ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἐναρκτήριον λόγον τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἀρχαιολογίας κ. Σ. Ἰακωβίδου.

— Τὴν 28ην εἰς τὴν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν ἐκδήλωσιν, καθ' ἣν ὠμίλησεν ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Κάισαρ Ἀλεξόπουλος.

— Τὴν 29ην εἰς τὰ Ἐγκαίνια τῆς Ἀ' ἐπιστημονικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς ἐκδηλώσεως τῶν φοιτητῶν τῆς Ὀδοντιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

— Εἰς τὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν τελετὴν ἐπὶ τῇ ἑπετείῳ τῆς 21ης Ἀπριλίου 1967.

Ὁμοίως ὁ Πανοσ. ἀρχιμ. Ἀμβρόσιος Στάμενας ἐξεπροσώπησε τὴν Α.Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμον ὡς ἀκολούθως:

— Τὴν 4ην Ἀπριλίου εἰς ἑορταστικὴν ἐκδήλωσιν τοῦ Α' Γυμνασίου ἐπὶ τῇ 150ετηρίδι τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Κινηματοθεάτρου «Παλλὰς».

— Τὴν 9ην Ἀπριλίου εἰς τὴν κηδεῖαν τοῦ Ριζαρέιτου Γυμνασίου Ν. Τζούφη εἰς τὸ Α' Νεκροταφεῖον.

— Τὴν 29ην Ἀπριλίου εἰς ὁμιλίαν τοῦ κ. Σκουζέ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Συλλόγου Ἀθηναίων ἐπὶ τῇ 150ετηρίδι τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821.

— Τὴν 30ην Ἀπριλίου εἰς ὁμιλίαν κ. Ἀ. Σπανοῦδη εἰς τὴν αἰθούσαν «Παρνασσός», διοργανωθείσαν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου «οἱ φίλοι τῶν μαθητῶν τοῦ χωριοῦ».

Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΕΝ ΤΑΙΣ ΦΥΛΑΚΑΙΣ

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Ἱερώ-
νυμος ἀπεφάσισεν τὴν σύστασιν Γραφείου Ποιμαντικῆς
Μερίμνης τῶν ἐν Φυλακαῖς, μετ' προϊστάμενον κληρικὸν τοῦ
Γραφείου καὶ ἐντεταλμένον Ἐφημέριον δι' ἑκάστην φυλακὴν,
ὥστε νὰ ἀντιμετωπίζονται εἰς τὸ ἐξῆς αἱ πνευματικαὶ
ἀνάγκαι καὶ κατὰ τὸ δυνατόν καὶ αἱ ὑλικά τοιαῦτα τῶν
κρατουμένων καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, ὅσαι εἶναι ἄποροι.

— Προϊστάμενος τοῦ Γραφείου καὶ ἐντεταλμένος Ἐφημέριος
τῶν Φυλακῶν Ἀβέρωφ διωρίσθη ὁ π. Πέτρος Δακτυλίδης,
Ἐφημέριος Ἁγίας Ζώνης Πατησίων.

— Ἐντεταλμένοι Ἐφημέριοι εἰς τὰς λοιπὰς φυλακὰς διωρί-
σθησαν οἱ: 1) π. Κωνσταντῖνος Λύκουρας, Ἐφημέριος Ἁγίου
Νικολάου Πτωχοκομείου εἰς Κεντρικὰς Γυναικείας Φυλακὰς.
2) π. Ἐμμανουὴλ Βολουδάκης, Ἐφημέριος Ἁγίου Νικολάου
Πευκακίων εἰς Νοσοκομεῖον Φυλακῶν Ἀβέρωφ. 3) π. Νικό-
λαος Κοτσῶνης, Ἐφημέριος Ἁγίας Τριάδος Ἀμπελοκήπων
εἰς Ἀναμορφωτήριον Θηλέων Ἀμπελοκήπων. 4) π. Κωνσταν-
τῖνος Παπαδάκης, Ἐφημέριος Ἁγίου Δημητρίου Ψυχικοῦ εἰς
Νοσοκομεῖον Φυλακῶν «ΣΩΤΗΡΙΑ» 5) π. Χρυσόστομος Ζυγός,
Ἐφημέριος Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Βύρω-
νος εἰς Σωφρονιστικὸν Κατάστημα Ἀρρένων Βουλιαγμένης.

— Τὴν 9ην Μαρτίου 1971 καὶ ὥραν 6ην μ.μ. ὁ Μακαριώτα-
τος ἐπραγματοποίησεν ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ εὐρυτάτην
σύσκεψιν διὰ τὸ θέμα τῶν Φυλακῶν τῇ συμμετοχῇ 25 μελῶν,
ἀρμοδίων τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, Διευθυντῶν τῶν φυ-
λακῶν, ὁμάδων ἐργαζομένων εἰς Φυλακὰς καὶ τῶν ἐντεταλμέ-
νων Ἐφημερίων.

— Ἦδῃ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Μαρτίου βάσει τοῦ ὑπ' ἀριθμ.
955/1188/25.2.1971 Κανονισμοῦ Λειτουργίας τοῦ Γραφείου
«Ποιμαντικῆς Μερίμνης τῶν ἐν Φυλακαῖς» σημειοῦται αὐξοῦσα
δραστηριότης ἐν αὐταῖς εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς.

— Οἱ Ἱεροὶ Ναοὶ ἐβελτιώθησαν. Ἐπεχρυσώθησαν τὰ Ἱερά
σκεύη, ἠγοράσθησαν νέα, ὅπου ἦτο ἀνάγκη, ἔγιναν καινούργια
καλύμματα κ.λ.π.

— Οἱ ἐντεταλμένοι Ἐφημέριοι εἰς τακτὰς ἡμέρας καὶ ὥρας
δις τῆς ἐβδομάδος δέχονται κατ' ἴδιαν τοὺς κρατουμένους
πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν πνευματικῶν καὶ ὑλικῶν ἀναγκῶν
τῶν. Πραγματοποιοῦνται ἀποφυλακίσεις διὰ πληρωμῆς δι-
καστικῶν ἐξόδων, παρέχονται οἰκονομικὰ βοηθήματα, ἱμα-
τισμός, ὑποδήματα, μέσα ψυχαγωγίας κ.λ.π. Ἐπίσης μέσῳ
τῆς Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς
ἀντιμετωπίζονται ὑλικά ἀνάγκαι ἀπόρων οἰκογενειῶν τῶν
κρατουμένων.

— Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς Μ. Ἐβδομάδος ἐτελέσθησαν ὅλαι αἱ
Ἱεραὶ Ἀκολουθίαι, τὴν δὲ Κυριακὴν τοῦ Πάσχα μετὰ τὴν Ἀ-
κολουθίαν τῆς Ἀναστάσεως καὶ ὁμιλίαν διενεμήθησαν εἰς τοὺς
κρατουμένους ἢ εἰκὼν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, κόκκινα
αὐγά, βιβλία καὶ ἄλλα πασχαλινὰ δῶρα.

— Ἰδιαιτέρως ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς κατὰ τὸ Πάσχα
προσφέρθησαν εἰς ἀνδρικούς Φυλακὰς Ἀβέρωφ 200 κιλά
ἀμνοῦ. 2) εἰς Κεντρικὰς Γυναικείας Φυλακὰς 103 κιλά κοττό-
πουλα 3) εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Φυλακῶν Ἀβέρωφ 27 κιλά κοτ-
τόπουλα 4) εἰς τὸ Σωφρονιστικὸν Κατάστημα ἀρρένων Βου-
λιαγμένης μία Τηλεόρασις πλήρης καὶ 5) εἰς τὸ Ἀναμορφωτή-
ριον Θηλέων Ἀμπελοκήπων ἱματισμός εἰς ὅλας τὰς τροφί-
μους.

Ἱερά Μητρόπολις Μεσσηνίας

Γενικὸν Ἱερατικὸν Συνέδριον

Ἀποφάσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσο-
στόμου, συνεκλήθη ἐν Καλαμάτᾳ ἡμερήσιον γενικὸν Ἱερατι-
κὸν συνέδριον τῶν ἐφημερίων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσ-
σηνίας τῇ Δευτέρᾳ 5ῃ Ἀπριλίου.

Τὸ προγραμματισθὲν ὡς ἄνω συνέδριον συνέπεσεν ἐντὸς
τῆς «Ἐβδομάδος τοῦ ἱερέως τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου» (3-10
Ἀπριλίου). Εἰς τὸ συνέδριον παρέστησαν ἅπαντες οἱ αἰδέσ.
ἐφημέριοι τῆς Ἱ. Μητροπόλεως 185 τὸν ἀριθμὸν.

Τὸ συνέδριον συνεκλήθη εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ἱ. Ναὸν
τῆς Ὑπαπαντῆς ἀπὸ ὥρας 9 π.μ. μέχρι τῆς 1.30' μ.μ. Ἐν
ἀρχῇ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἀνεπέμψεν εἰδικὴν ὑπ' αὐτοῦ
συνταχθεῖσαν δέησιν καὶ εὐχὴν καὶ ἀκολούθως ἤρχισαν αἱ
ἐργασίαι τοῦ συνεδρίου.

Παρακληθέντες ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου παρέστησαν
ἐν ἀρχῇ ὁ Νομάρχης Μεσσηνίας κ. Χρῆστος Καμπαδέλλης, ὁ
στρατιωτικὸς διοικητὴς Μεσσηνίας συνταγματάρχης κ.
Γεώργιος Γαλάνης καὶ ὁ Δήμαρχος Καλαμάτας κ. Κων. Κου-
τουμάνος, τοὺς ὁποίους συνεχάρη καὶ ἠχαρίστησεν ὁ Σεβ.
Μητροπολίτης διὰ τὴν μετ' αὐτοῦ συνεργασίαν.

Ἐν συνεχείᾳ, ἀποχωρησάντων αὐτῶν, ὁ Σεβ. Μητροπο-
λίτης ἔκαμεν εἰσήγησιν περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῶν θεμάτων τοῦ
συνεδρίου καὶ ἀνέπτυξεν εἰς τοὺς συνέδρους ζητήματα ἀναγό-
μενα εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν ἐν τῇ τετραγαμνῇ
συγχρόνῳ κοινωνίᾳ. Ἀκολούθως ὁ αἰδέσιμ. Θεολόγος ἱερεὺς
Κων. Γιαννακόπουλος, ἐφημέριος Ἁγίου Γεωργίου Καλαμά-
τας, ἀνέπτυξεν ἐπιτυχῶς τὸ ἀνατεθὲν εἰς αὐτὸν θέμα: «Ὁ-
ποῖος πρέπει νὰ εἶναι ὁ πνευματικὸς καὶ ὁποῖος εἶναι ὁ ἐπιτυ-
χῆς τρόπος ἐξομολογήσεως σήμερον». Μετὰ τὴν εἰσήγησιν
ταύτην ἐπηκολούθησε καρποφόρος συζήτησις.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ αἰδέσ. Θεολόγος ἱερεὺς Κων. Κουτούλης,
ἐφημέριος Τιμίου Προδρόμου Καλαμάτας, ἀνέπτυξε τὸ θέμα:
«Ὁ ἱερεὺς ἐν τῇ συγχρόνῳ κοινωνίᾳ» μετὰ ἐπιτυχίας, καὶ ἐπη-
κολούθησεν ὡσαύτως ὠφέλιμος συζήτησις καὶ ἐπὶ τῆς εἰση-
γήσεως ταύτης.

Μετὰ ταῦτα ἐπεδόθησαν οἱ ἐντυπιοὶ συνοδικοὶ ἔπαινοι
πρὸς τοὺς ζῶντας γονεῖς τῶν ἐφημερίων, διὰ τὸ γεγονός ὅτι
ἔδωκαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τέκνα αὐτῶν λειτουργοὺς τοῦ Θεοῦ
τοῦ Ὑψίστου, καὶ ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου τὸ
βιβλίον αὐτοῦ «Χριστιανέ μου» εἰς ἅπαντας τοὺς συνέδρους,
ὡς καὶ τὸ βιβλίον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας «Ὁ πνευμα-
τικὸς καὶ τὸ ἔργον του».

Πρὸ τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ συνεδρίου ὁ ἐκ τῶν
ἐφημερίων αἰδέσ. ἱερεὺς Ἰωάννης Παπανικολάου, ἀρχιερατι-
κὸς ἐπίτροπος Ἀρφαρῶν, ὁμιλήσας ἠχαρίστησεν ἐξ ὀνό-
ματος πάντων τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Μεσσηνίας κ. Χρυσ-
στόμον διὰ τὴν ἐκ τοῦ συνεδρίου προκύψασαν πνευματι-
κὴν ὠφέλειαν καὶ ἐμῶλη ἢ φήμη τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐπὶ τῇ
λήξει τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ.

Εἶτα ἅπαντες οἱ αἰδέσ. ἐφημέριοι, προηγουμένου τοῦ Σεβ.
Μητροπολίτου, μετέβησαν εἰς τὸ ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ Μητρο-
πολιτικοῦ Ναοῦ τῆς Ὑπαπαντῆς ὄπισθεν τοῦ Ἱεροῦ Βήματος
ἀνεγερθὲν καὶ τῇ Κυριακῇ 4 Ἀπριλίου ἐπισήμως ἀποκαλυ-
φθὲν Μνημεῖον τῶν ἐν Μεσσηνίᾳ πεσόντων ὑπὲρ πίστεως καὶ
πατρίδος Κληρικῶν καὶ μετὰ τελεσθὲν Τρισάγιον ὑπὸ τοῦ
Σεβ. Μητροπολίτου ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ὡς
ἄνω πεσόντων, κατετέθη ὑπὸ ἐφημερίου δάφνινος στέφανος
εἰς αὐτό.

Ἐν συνεχείᾳ ἅπαντες οἱ ἐφημέριοι, μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Σεβ.
Μητροπολίτην, μετέβησαν εἰς τὸ παρὰ τὴν ὡς ἄνω πλατείαν
τῆς Ὑπαπαντῆς νεόκτιστον Ὁρθόδοξον Κέντρον Νεότητος
«Ἡ Ὑπαπαντῆ» καὶ ἐπεσκέφθησαν τὴν ἐν αὐτῷ ἔκθεσιν και-
μῆριον τοῦ Ἀγῶνος 1821, διοργανωθεῖσαν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ
εορτασμοῦ τῆς 150ετηρίδος ἀπὸ τοῦ 1821.

Ἐκεῖθεν μετέβησαν εἰς τὸ Ἀνώτερον Ἐκκλησιαστικὸν
Φροντιστήριον Καλαμάτας, ἔνθα ὁ Σεβ. Μητροπολίτης παρέ-
θεσε γεῦμα εἰς τοὺς ἐφημέριους, ἀναχωρήσαντας μετ' αὐτὸ εἰς
τὰς ἐνορίας αὐτῶν, ἀφοῦ προηγουμένως ἔψαλαν τὴν φήμη
τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου.

Ἱερά Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Μυτιλήνης ἐν τῇ μερίμνῃ αὐτῆς
ὑπὲρ τῆς προφυλάξεως τοῦ χριστοπεινύμου πληρώματος
αὐτῆς ἀπὸ τοῦ κινδύνου τῆς αἵρέσεως τῶν χιλιαστῶν ἢ μαρ-
τῶρων τοῦ Ἰεχωβά ἐξαπέλυσεν ἐγκύκλιον ἐπιστολὴν τοῦ Σεβ.
Μητροπολίτου Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ-
λίγα λόγια πατρικῆς ἀγάπης πρὸς διαφώτισίν σας». Ἐν τῇ
ἐγκυκλίᾳ ταύτῃ δίδονται συνοπτικῶς πληροφορίαι περὶ τῆς

δνομασίας, τῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ τρόπου δράσεως τῶν χιλιαστῶν καὶ γίνεται ἐκκλησιὶς πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανοὺς, ὅπως οὐδεμίαν ἔχουν σχέσιν μετὰ τῶν ὑπονομευτῶν τούτων τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς Πατρίδος.

Παραλλήλως ἡ Ἱερά Μητρόπολις ἐκυκλοφόρησεν ἐντύπους ἀνακοινώσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἀναγράφονται οἱ τίτλοι τῶν κυριωτέρων βιβλίων καὶ περιοδικῶν τῶν χιλιαστῶν, ὥστε νὰ γίνονιν γνωστὰ εἰς τοὺς Χριστιανοὺς διὰ τὰ ἀποφεύγουν ταῦτα, καθὼς καὶ τῶν ὑπὸ τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων ἐκδοθέντων κυριωτέρων ἀντιχιλιαστικῶν βιβλίων, εἰς τὰ ὅποια ἀντικρούονται αἱ κακὸδοξοὶ διδασκαλίαι τῶν ἐν λόγῳ αἰρετικῶν. Τέλος, ἡ Ἱ. Μητρόπολις ἐγνωστοποίησε τὴν ἀπὸ 18ης Σεπτεμβρίου 1970 ὑπ' ἀριθ. 919/1970 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους «Περὶ τοῦ ὑποστατοῦ ἢ μὴ τῶν μεταξὺ χιλιαστῶν τελομένων γάμων», κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ μεταξὺ τῶν ὁπαδῶν τοῦ χιλιασμοῦ τελεσθέντες γάμοι εἶναι ἀνυπόστατοι καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ καταχωριστέοι εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία.

Ἱερά Μητρόπολις Φθιώτιδος

Τὸ ἑσπέρας τῆς Δευτέρας 22 Μαρτίου 1971 ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου Λαμίας ὑπὸ τὰς εὐλογίας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. Δαμασκηνοῦ καὶ ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ἑορτῶν τῶν 150 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐθνεγερσίας ἐδόθη ὑπὸ πολυμελοῦς βυζαντινῆς χορωδίας τοῦ Πανελληνίου Συλλόγου Ἱεροψαλτῶν «Ρωμανὸς ὁ Μελωδὸς καὶ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνοῦς» συναυλία Ἐκκλησιαστικῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς. Τὴν χορωδίαν διηύθυνεν ὁ πρόεδρος τοῦ συλλόγου κ. Ἀντώνιος Μπελούσης. Κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης ὠμίλησεν ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως πανοσφ. ἀρχιμ. κ. Ἀγαθόνικος Φιλιππότης μὲ θέμα «Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ μουσικὴ, εἰς ἕκ τῶν συντελεστικῶν παραγόντων εἰς τὴν ἐξέγερσιν τοῦ Ἑθνους». Μουσικολογικὴ ἀνάλυσις τῶν ὕμνων, κατὰ τὸ πλεῖστον τῆς Δ' ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν, τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων καὶ τῆς Μ. Δευτέρας ἐγένετο, λίαν ἐπιτυχῶς, ὑπὸ τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ ὡς ἄνω Συλλόγου κ. Ἀποστολίου Βαλληνδρά.

Ἡ ΣΤ' ἑβδομάς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ἀφιέρωθη εἰς τὸν ἀντιαρετικὸν κατὰ τῶν χιλιαστῶν ἀγῶνα. Ὁμιλίαι καταποτιστικαὶ ἐγένοντο εἰς τὰ σχολεῖα. Διενεμήθησαν ἐντυπια καὶ βιβλιάρια εἰς ὅλας τὰς οἰκίας καὶ διὰ προκηρῦξεων καὶ διαφημίσεων ἐπεστήθη ἡ προσοχὴ τοῦ χριστευωνύμου πληρώματος περὶ τοῦ ἐκ τῶν αἰρετικῶν τούτων προερχομένου κινδύνου.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

Νέοι μοναχοὶ εἰς τὴν σερβικὴν Μονὴν Χελανδαρίου τοῦ Ἀγίου Ὁρους.

Ἡ σερβικὴ Ἐκκλησία ἀπέστειλε προσφάτως δύο δοκίμους καὶ ἓνα μοναχὸν εἰς τὴν μοναστικὴν κοινότητα τοῦ Χελανδαρίου τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ἡ ὁποία τῶρα ἔχει 26 ἐν συνόλῳ μοναχοὺς. Ἀπὸ τινῶν ἐτῶν ἤρχισεν ἡ προσπάθεια αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μοναχῶν τῆς Μονῆς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ καλυφθοῦν, ἔστω ἐν μέρει, τὰ μεγάλα κενὰ, τὰ ὅποια παρουσιάζει.

Μητρόπολις Γαλλίας

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γαλλίας, Ἐξαρχος Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλλίας κ. κ. Μελέτιος:

Τὴν 1ην Μαρτίου ἐπεσκέφθη μετὰ τῆς κυρίας Κάκίας Πολίτου τὸ ἀνεγερθὲν εἰς Σατενέ-Μαλαμπρῦ Ἐκπαιδευτικὸν Ἰδρυμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ ἐπεθεώρησε τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιπλώσεως αὐτοῦ.

Τὴν 3ην Μαρτίου προήδρευσε τῆς συνεδριάσεως τῶν Μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γηροκομείου καὶ εισηγήθη τὴν ἀνέγερσιν μνημείων εἰς τοὺς τάφους τῶν τροφίμων τοῦ Ἰδρύματος, τῶν ἐνταφιασθέντων εἰς τὸ Νεκροταφεῖον τοῦ Σαρτρουβίλλ. Αἱ κυρίαί, Μέλη τοῦ Συμβουλίου, ἐνέκριναν ὁμοφώνως τὴν πρότασιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου. Κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτην συνεζητήθησαν καὶ ἄλλα θέματα τρεχούσης φύσεως τοῦ Γηροκομείου καὶ ἐλήφθησαν αἱ σχετικαὶ ἀποφάσεις.

Τὴν 4ην Μαρτίου ἐδέχθη εἰς μακρὰν συνεργασίαν τὸν κύριον Κύριλλον Κινιάζεφ, Ἀρχιγραμματέα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Συρακουσῶν κ. Γεωργίου, τῆς ὑπαγομένης διὰ τῆς Ἑξαρχίας Γαλλίας, Ἰσπανίας καὶ Πορτογαλλίας εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον.

Τὴν 7ην Μαρτίου, ἡμέραν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, τὴν μὲν πρωΐαν ἐτέλεσε τὴν θείαν Λειτουργίαν καθὼς καὶ τὴν Λιτανεΐαν τῶν Ἁγίων Εἰκόνων εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Στεφάνου, τὸ δὲ ἑσπέρας προέστη Πανορθόδοξος ἐκδηλώσεως εἰς τὸν Ρωσικὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Ἀλεξάνδρου Νέφσκυ, καθ' ἣν ὠμίλησεν ἐπικαίρως πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα.

Τὴν 8ην Μαρτίου ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Πρίγκηπος Ἀνδρονίκωφ, ἐπισήμου διερμηνέως τοῦ Γαλλικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, καθὼς καὶ τὸν κύριον Παπούλιαν, νέον σύμβουλον τῆς Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Πρεσβείας, ἀντικαταστάτου τοῦ ἐξοχωτάτου πρέσβεως κ. Βελισσαροπούλου.

Τὴν 9ην Μαρτίου ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Καθολικοῦ ἐπισκόπου τῆς περιοχῆς Ναντέρ τῶν Παρισίων Σεβασμιωτάτου Ντελαρύ, μετὰ τοῦ ὁποίου ἔσχε μακρὰν καὶ ἐγκάρδιον συνομιλίαν.

Τὴν 12ην Μαρτίου ἐδέχθη εἰς μακρὰν συνεργασίαν τὸν αἰδεσιμολογιώτατον πρωτοπρεσβύτερον κ. Ἀλέξιον Κινιάζεφ, Πρωτάνην τῆς Ὁρθόδοξου Θεολογικῆς Ἀκαδημίας Παρισίων «Ὁ Ἅγιος Σέργιος», καθὼς καὶ τὸν Πρίγκηπα Ἀνδρονίκωφ, μετὰ τῶν ὁποίων συνειργάσθη ἐπὶ θεμάτων ἀφορώντων τὴν τε Ἀρχιεπισκοπὴν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Γεωργίου, καθὼς καὶ τὴν Θεολογικὴν Ἀκαδημίαν. Τὸ ἑσπέρας προέστη τῆς Ἀκολουθίας τῶν Χαριτισμῶν εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναόν.

Τὴν 17ην Μαρτίου παρέλαβε μετὰ τοῦ ὀρθιέκτονος κ. Γρηγορίου Νομίδη τὸ ἀποπερατωθὲν Ἐκπαιδευτικὸν Ἰδρυμα τῆς Μητροπόλεως εἰς Σατενέ-Μαλαμπρῦ.

Τὴν 20ὴν Μαρτίου προσήλθεν εἰς τὴν διοργανωθεῖσαν πατριωτικὴν συγκέντρωσιν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῆς Ἐθνικῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Γαλλίας, καθ' ἣν προβλήθη ἡ Ἑλληνικὴ κινηματογραφικὴ ταινία «Ἡ μάχη τῆς Κρήτης».

Τὴν 21ην Μαρτίου ἱερούργησεν εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Στεφάνου καὶ ἐχειροτόνησεν εἰς Διάκονον τὸν ἐκλεκτὸν Θεολόγον κ. Ἀνδρέαν Φυρίλλαν, Καθηγητὴν τῆς Πατρολογίας εἰς τὴν ἐν Παρισίοις Θεολογικὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Ἀγίου Σεργίου.

Τὴν 24ην Μαρτίου τὴν πρωΐαν παρέστη εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Παλαιῶν Πολεμιστῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἐθνικῆς Ἐνώσεως κατὰθεσιν στεφάνου εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἀδαμαντίου Κοραῆ εἰς τὸ Νεκροταφεῖον Νονπαρνὰς καὶ τὸ ἀπόγευμα προσήλθεν εἰς τὴν διοργανωθεῖσαν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς Ἐθνικῆς μας Ἑορτῆς ἑλληνογαλλικῆν ἐκδήλωσιν εἰς τὸ Μέγαρον Ἐντεραλλιέ ὑπὸ τοῦ Συλλόγου «Ἑλληνογαλλικαὶ Φιλία».

Τὴν 25ην Μαρτίου ἐλειτούργησεν εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Στεφάνου, ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας καὶ προέστη τῆς Δοξολογίας ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ ἑορτῇ.

Τὴν 27ην Μαρτίου ἐλειτούργησεν εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Σεργίου εἰς τὴν ὁμόνυμον Ὁρθόδοξον Θεολογικὴν Ἀκαδημίαν καὶ ἐχειροτόνησεν εἰς Πρεσβύτερον τὸν ἱερολογιώτατον Διάκονον Ἀνδρέαν Φυρίλλαν.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΜΟΣΧΑΣ

Βίβλιον Προσευχών.

Λόγω τῶν γνωστῶν συνθηκῶν, αἱ ἐκδοτικαὶ δυνατότητες τῆς Ὁρθοδόξου ἐν Ρωσίᾳ Ἐκκλησίας εἶναι πολὺ περιορισμένα. Ἐντεῦθεν εἶναι φανερόν, ὅτι κάθε ἐκδοσις τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ γεγονός ἰδιαιτέρας σημασίας. Οὕτως ἐχαιρέτισθη μετ' ἰδιαιτέρας ἱκανοποιήσεως ἡ κατὰ τὸν Μάιον τοῦ 1970 ἐκδοσις 20.000 ἀντιτύπων τῆς Βίβλου (Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης), ἐκδοσις ἡ ὁποία ἐπραγματοποιήθη ἀπὸ κοινῶν ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῶν Βαπτιστῶν. Τώρα πληροφοροῦμεθα ἐκ τοῦ «Περιοδικοῦ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας» (1/1971) ὅτι κατὰ τὸ 1970 ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου «Βίβλιον Προσευχῶν» ἐξ 192 σελίδων, πρὸς χρῆσιν τῶν πιστῶν, εἶδος μικροῦ «Συνεκδήμου». Περιέχει ἐπιλογὴν ἐκ τῶν κυριωτέρων ὕμνων καὶ προσευχῶν τῶν λειτουργικῶν βιβλίων.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου παρατίθενται αἱ 10 ἐντολαί, ὁδηγίαι περὶ τοῦ πῶς πρέπει ὁ πιστὸς νὰ κάμῃ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, τὰς γονυκλισίας καὶ πῶς νὰ ἐτοιμάζεται διὰ τὴν θείαν Κοινωνίαν. Τέλος, ὑπάρχει μικρὸν γλωσσάριον, τὸ ὁποῖον ἐξηγεῖ τὰς δυσκόλους λέξεις τοῦ σλαβονικοῦ κειμένου τῶν λειτουργικῶν βιβλίων.

—Τὴν 28ην Δεκεμβρίου 1970 συνήλθεν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Τοποτηρητοῦ τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου, Μητροπολίτου Κρονστσκοῦ καὶ Κολόμνας Ποιμένος, ἡ Ἐπιτροπὴ «διὰ τὴν προπαρασκευὴν τῆς Τοπικῆς Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τοῦ 1971» καὶ ἔλαβε τὰς ἀκολουθούσας ἀποφάσεις:

Λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὴν μεγάλην πνευματικὴν σημασίαν τῆς Λαύρας τῆς ἁγ. Τριάδος τοῦ ἁγ. Σεργίου εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας καὶ τὰς δυνατότητας, τὰς ὁποίας διαθέτει αὕτη διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν ἐργασίαν τῆς Τοπικῆς Συνόδου, ἀπεφάσισε νὰ συνέλθῃ ἡ Τοπικὴ Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν Λαύραν τῆς ἁγ. Τριάδος τοῦ ἁγ. Σεργίου κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 30ῆς Μαΐου μέχρι τῆς 2ας Ἰουνίου 1971.

Νὰ προσκληθῶν διὰ νὰ παραστοῦν εἰς τὴν Τοπικὴν Σύνοδον ὡς ὑψηλοὶ φιλοξενούμενοι τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας οἱ Προκαθήμενοι τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἐκπρόσωποι τῶν ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ οἱ Προϊστάμενοι τῶν διεθνῶν χριστιανικῶν ὀργανώσεων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Τὸ Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν Γιουγκοσλαβίας.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν Γιουγκοσλαβίας συνεδρίασεν εἰς Νόβι Σάντ (Βόρειος Σερβία) τὴν 15ην παρελθόντος Μαρτίου.

Ἰδρυθὲν τὸν Μάρτιον τοῦ 1968, ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐπισκέψεως τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Π.Σ.Ε. Δρος Ε. Μπλαϊνκ, τὸ Οἰκουμενικὸν Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν Γιουγκοσλαβίας περιλαμβάνει τέσσαρας Ἐκκλησίας-μέλη: τὴν Ὁρθόδοξον Σερβικήν, τὴν Λουθηρανικὴν Σλοβακικήν, τὴν Μεταρρυθμισμένην (Καλβινικήν) καὶ τὴν Μεθοδιστικήν.

Διὰ τὴν προσεχῆ περίοδον πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου ἐξελέγη ὁ Ὁρθόδοξος Ἐπίσκοπος Βανάτου Βησσαρίων. Διὰ τὴν θέσιν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως καὶ τοῦ βοηθοῦ Γραμματέως ἐξελέγησαν ὁ Arpad Baksha, τῆς Μεταρρυθμισμένης Ἐκκλησίας καὶ ὁ Radomir Rakic, Ὁρθόδοξος ἀντιστοίχως.

Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ συνεζήτησε περὶ τοῦ μελλοντικοῦ προγράμματος ἐργασίας τοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ περὶ τῶν μέσων ἀναπτύξεως βαθύτερας ἀδελφικῆς κατανοήσεως μεταξύ τῶν χριστιανῶν τῶν διαφόρων Ὁμολογιῶν ἐν Γιουγκοσλαβίᾳ. Τέλος ἡ ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισε, ὅπως κατὰ τὴν Παγκόσμιον Συνάντησιν περὶ τῶν Χριστιανικῶν Συμβουλίων, ἡ ὁποία θὰ πραγματοποιηθῇ εἰς Γενεύην ἀπὸ 28 Ἰουνίου ἕως 7 Ἰουλίου 1971, τὸ Γιουγκοσλαβικὸν Συμβούλιον ἀντιπροσωπευθῇ ὑπὸ τοῦ κ. Radomir Rakic.

—Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Σερβικῆς Ἐκκλησίας ἀπεφάσισε νὰ συγκαλέσῃ τὴν Ἱεραρχίαν εἰς ἔτησιαν τακτικὴν σύνοδον τὴν 12ην Μαΐου 1971. Ἡ πρώτη συνεδρία τῆς Ἱεραρχίας θὰ γίνῃ εἰς τὴν ἐν Μαυροβουνίᾳ Ἱεράν Μονὴν τοῦ Ὁστρογκ, ἐνθα ἀναπαύονται τὰ Ἱερά λείψανα τοῦ ἁγίου καὶ θαυματουργοῦ Βασιλείου τοῦ Ὁστρογκ, ὁ ὁποῖος ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τὴν 12ην Μαΐου 1671. Αἱ ἐπόμενα συνεδρία τῆς Ἱεραρχίας θὰ ἐξακολουθήσουν εἰς τὸ Πατριαρχικὸν μέγαρον τοῦ Βελιγραδίου ἀπὸ τῆς 14ης Μαΐου.

Συμπληροῦνται δηλαδὴ ἐφέτος 300 ἔτη ἀπὸ τῆς ἐκδημίας τοῦ Ἁγίου Βασιλείου τοῦ Ὁστρογκ, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ μεγάλην ἱστορικὴν, ἐκκλησιαστικὴν καὶ ἔθνικὴν προσωπικότητα, ζηλωτὴν προστάτην τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῶν πιστῶν τῆς ἐξ ὅλων τῶν ἐξωθεν ἐπιβουλῶν, ἱεράρχην καὶ διδάσκαλον τοῦ ποιμνίου του, θαυματουργόν. Διὰ τοῦτο ἡ Μονὴ τοῦ Ὁστρογκ, ἐπὶ τρεῖς ἡδὴ αἰῶνας τυγχάνει κέντρον συναντήσεως ἀναριθμητῶν προσκυνητῶν, χριστιανῶν καὶ μὴ χριστιανῶν, ἐξ ὅλων τῶν περιοχῶν τῆς χώρας καὶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Διὰ τὸν ἐφετεινόν δὲ πανηγυρικὸν ἑορτασμόν τῆς μνήμης του ἀναμένονται ἑκατοντάδες προσκυνητὰ ἐξ ὅλης τῆς Γιουγκοσλαβίας. Κατὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν ἀναμένεται νὰ ὀμιλήσῃ ἡ Αὐτοῦ Ἁγιότης ὁ Πατριάρχης Γερμανός.

—Εἰς τὸ Σπαλάτον ἔλαβε χώραν σεμινάριον περὶ τῆς ἐπιδράσεως τῆς θρησκείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῶν σχολείων. Εἰς τὸ σεμινάριον ἐτονίσθη ὅτι «ἡ σύγχρονος γενεὰ τῶν νέων καὶ ἡ θρησκεία εἰς τὴν σοσιαλιστικὴν κοινωνίαν τυγχάνουσι ἀντικείμενον ὁλονὲν καὶ συχνοτέρων κοινωνιολογικῶν ἐρευνῶν, αἱ δὲ κοινωνιολογικαὶ ἐρευνᾶι ἐμφανίζουσι διαφοροὺς μορφὰς σχέσεων τῶν νέων πρὸς τὴν θρησκείαν». Ἐκεῖ ὑπεγράμμισθη, ὅτι «εἰς τὴν αὐτοδιοικουμένην κοινωνίαν δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ κρατικὴ θρησκεία, ἀλλ' οὔτε καὶ κρατικὸς ἀθεϊσμός ὡς ἀποτελέσμα τῆς ἀθεϊστικῆς ἰδεολογίας...».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ὁρθοδόξου Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας «Cerkoven Vestnik» γράφει ὅτι εἰς τὸ Θεολογικὸν Ἰνστιτούτον Σιμπίου τῆς Ρουμανίας ἐνεγράφησαν κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1970/71 εἰς τὸ Α' ἔτος 235 φοιτηταί. Ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἀντιπροσωπεύει τὸν μεγαλύτερον μέχρι τοῦδε ἀριθμὸν πρωτοετῶν φοιτητῶν εἰς τὰ Θεολογικὰ Πανεπιστημιακὰ Ἰνστιτούτα τῆς Ρουμανίας, τοῦ Βουκουρεστίου δηλ. καὶ τοῦ Σιμπίου. Ἐν συνόλῳ 627 φοιτηταὶ φοιτοῦν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰς τὸ Ἰνστιτούτον τοῦ Σιμπίου.

Κατὰ τὸ ἔτος 1955 ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ρουμανίας εἶχε 14 ἑκατομμύρια Ὁρθοδόξων χριστιανῶν μὲ 12 χιλιάδας ἱερεῖς, ἐξ ὧν οἱ πλείστοι μὲ ἀνωτέραν θεολογικὴν μόρφωσιν, ἄνω τῶν 14 χιλιάδων ναῶν καὶ 200 μοναστήρια καὶ σκήντας μὲ πλέον τῶν 7.000 μοναχῶν.

—Εἰς τὸ περιοδικὸν «Biserica Ortodoxa Romana» ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Πατριαρχείου Ρουμανίας (ἀριθ. 7-8/1970) μεταξύ ἄλλων δημοσιεύονται: 1) Ἡ 25ετηρὶς τῆς ἀρχιερωσύννης τοῦ Ἁγιωτάτου Πατριάρχου κ. Ἰουστινιανού. 2) Συγχαρητήριον Τηλεγράφημα τοῦ Ἁγιωτάτου Πατριάρχου κ. Ἰουστινιανοῦ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ Ἁγιωτάτου Πατριάρχου Βουλγαρίας κ. Κυρίλλου ὡς τακτικοῦ μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν τῆς Βουλγαρίας. 3) Ἡ ἐπίσκεψις ἐπιτροπῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ Πα-

τριαρχείον Ρουμανίας. 4) Ἡ δράσις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Ρουμανίας εἰς οἰκουμηνικάς συνελεύσεις. 5) Ἡ δράσις τῶν Ὁρθοδόξων κοινοτήτων καὶ ἡ κίνησις τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὸ ἐξωτερικόν. 6) Ποιμαντικά: α) Αἰδεσιμ. Ioan G. Coman, Ἡ ἀλληλεγγύη εἰς τὴν σκέψιν τοῦ βίου κατὰ τὴν πατερικὴν ἐποχὴν. β) Αἰδεσιμ. Dan Miron, Ἡ θικο-κοινωνιολογικοὶ σκοποὶ εἰς τοὺς ρουμανικοὺς ὕμνους τῶν Χριστουγέννων. 7) Ἱστορικά: α) Virgil Molin, Διασαφήσεις ὡς πρὸς τὴν παλαιὰν τυπογραφίαν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων εἰς τὰ Σλαβικά ἐν Κρακοβίᾳ. β) Constantin Mosor, Κύρια ἀπόψεις περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς δράσεως τοῦ Μητροπολίτου Μολδαβίας Γαβριήλ Καλλιμάχου (1760-1786). γ) Καθηγητοῦ Ion Ionescu, Περί τῆς καταγωγῆς καὶ ἐτυμολογικῆς σημασίας τοῦ τοπωνυμικοῦ ὄρου «Ἄργεσος». — Flaminiu Miriu, Τὸ πρόβλημα περὶ τῆς τοποθετήσεως τῆς πρώτης πρωτεύουσος τῆς Βλαχίας. 8) Ἀποδεικτικά: Stelian Marinescu, Ἡ ἀρμοδιότης καὶ τὰ δικαστικά προσόντα τοῦ ρουμανικοῦ κλήρου ἀπὸ τοῦ ἸΔ' ἔως τοῦ ΙΗ' αἰῶνος. β) T. G. Bulat, Τεκμήρια, συλλεγμένα ἐκ μνημείων, ἀφορώντων εἰς τὰς μονὰς τῆς ἐπισκοπῆς Buzau. γ) D. G. Isciu, Ἡ προσπάθεια τῆς ἐπαναλειτουργίας τῶν σχολῶν εἰς τὰ χωρία τῆς Βλαχίας τὸ 1851/3. δ) Αἰδεσιμ. Ioan Popescu, Συνθέσεις, τροποποιήσεις καὶ ἐναρμονήσεις τῶν παλαιῶν ἠμῶν ἐκκλησιαστικῶν ὕμνων.

— Ἡ Ἐπιθεώρησις τῶν Θεολογικῶν Ἰνστιτούτων τοῦ Πατριαρχείου Ρουμανίας «Studii Teologice» (ἀριθ. 7-8/1970) δημοσιεύει τὰ ἐξῆς ἀρθρα: α) Καθηγητοῦ Ioan G. Coman Ἡ προσωποποιία τῆς Ρώμης κατὰ τοὺς Σύμαχον, ἅγιον Ἀμβρόσιον καὶ Προυδέντιον. Στοιχεῖον τῆς ἱστορίας τῆς γραμματολογίας. β) Καθηγητοῦ Ene Braniste, Ἡ Ἑρμηνεία τοῦ βαπτίσματος εἰς τὰς «Κατηχήσεις» τοῦ ἁγίου Χρυσόστομου. γ) Constantin Daniel, «Ἡρωδιανοί» — ὄνομα ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ ἀποδοθὲν εἰς τοὺς Ἑσσηνοὺς. δ) Αἰδεσιμ. Ioan Mircea, Τὸ ἀποστολικὸν ἔργον κατὰ τὴν Καινὴν Διαθήκην. ε) Constantin Stanulet, Ἡ ἔννοια τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἁγίου Κυπριανοῦ. στ) Stefan Sandu, Ἡ ἐνσάρκωσις τοῦ Σωτήρος ἡμῶν κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν τριῶν χριστιανικῶν Ὁμολογιῶν. ζ) Vladimir Loski, Παράδοσις καὶ παραδόσεις (μετάφρασις).

— Ἡ Ἐπιθεώρησις τοῦ Πατριαρχείου Ρουμανίας «Orthodoxia» (ἀρθ. 3/1970) ἐκτὸς τῶν βιβλιοκρισιῶν δημοσιεύει τὰ ἐξῆς ἀρθρα, ἀφορῶντα εἰς διωμολογιακὰ προβλήματα: α) Καθηγητοῦ D. Staniloae, Ἐνότης καὶ ποικιλία εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Παράδοσιν. β) Καθηγητοῦ N. Critescu, Ἡ μεταξὺ τῶν ὀνομάτων «ὄρος» καὶ «κανὼν» διαφορά καὶ ἡ σημασία αὐτῆς κατὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς Συνόδου ἐν Χαλκηδόνι. γ) Καθηγητοῦ Iorgu D. Ivan, Ὅρος καὶ κανὼν εἰς τὸ ὀρθόδοξον ἐκκλησιαστικὸν δίκαιον. δ) Καθηγητοῦ Al. Elian, Ἡ θέσις τῆς Ἐκκλησίας τῶν Παλαιοκαθολικῶν ἔναντι τῶν Οἰκουμηνικῶν Συνόδων. ε) Αἰδεσιμ. Cesarie Gheorghescu, Ἡ διδασκαλία περὶ τῆς Ἁγίας Παρθένου εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ τὸν Καθολικισμόν. 6) Alexandru I. Stan, Νέοι προσανατολισμοὶ τῆς Ὁρθοδόξου ἀποστολῆς μεταξὺ τῶν μὴ χριστιανῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας, κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 13ης Μαρτίου 1971, συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρον 17 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ὁρθοδόξου Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας, προέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν τοποτηρητοῦ-Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας οἱ Συνοδικοὶ ἀρχιερεῖς ἐξέλεξαν ὁμοφώνως ὡς Τοποτηρητὴν-Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Λοφτσού (Λόβετς) κ. Μάξιμον.

ΡΩΜΑΙΟ-ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Θεολογικὴ διαμάχη εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας περὶ τὸ Ἄλαθτητον.

Ἐν νέον βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἄλαθτητος;». Μία ἐπερώτησις τοῦ γνωστοῦ Ἑλβετοῦ Ρωμαιοκαθολικοῦ Hans Küng, καθηγητοῦ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Tübingen Γερμανίας, προσέκαλεσε εὐρυτάτην συζήτησιν, κυρίως εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς αὐτῆς. Κατ' οὐσίαν διὰ πρώτην φοράν ἔπειτα ἀπὸ τὴν Α' Σύνοδον τοῦ Βατικανοῦ τοῦ 1870, τίθεται ὑπὸ ἀμφισβήτησιν ὑπὸ Ρωμαιοκαθολικοῦ τὸ περὶ ἀλαθῆτου δόγμα, ὅχι μόνον τοῦ Παπικοῦ ἀλαθῆτου, ἀλλὰ «τοῦ συνόλου τῆς θεωρίας περὶ ἀλαθῆτου τῆς Ἐκκλησίας».

Μετὰ κριτικὴν ἐξέτασιν διαφόρων τελευταίων παρεμβάσεων τοῦ Πάπα Παύλου τοῦ Στ' (ῥύθμισις τῶν γεννήσεων, ἀγαμία τοῦ Κλήρου, μικτοὶ γάμοι, Credo κ.λ.π.), δὲν διστάζει ὁ Küng νὰ γράψῃ: «Ὅσον περισσότερο ὁ Πάπας ἐπιδιώκει νὰ θεωρηθῆ ὡς σοβαρὸν τὸ ὑπόγρημά του, τόσο, φαίνεται, γίνεται τοῦτο εἰς βάρος τῆς ἀξιοπιστίας αὐτοῦ τοῦ ὑπουργήματος καὶ τῆς ἐσωτερικῆς συνοχῆς τῆς Ἐκκλησίας». Αἱ ἀλλεπάλληλοι ἀποτυχίαι ὀφείλονται, κατὰ τὸν Küng, εἰς μίαν «μονολιθικὴν ἀντίληψιν τῆς συνεχείας, τῆς αὐθεντίας, τοῦ ἀλαθῆτου τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς διδασκαλίας τῆς. Τοῦτο ὀδηγεῖ τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν εἰς ἀδιέξοδον». Κατ' αὐτόν, διὰ νὰ ἐπιτευχθῆ ἔξοδος, ἐπιβάλλεται «νὰ ἐξετασθῆ κάποτε ἡ ῥωμαϊκὴ ἀπολυτότης καὶ παραδοσιακότης, τόσο ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ὅσον καὶ ἐν τῇ πράξει, καὶ ἐπὶ συγκεκριμένων σημείων, τὰ ὁποῖα παρουσιάζονται ὡς τὰ ὀξύτερα: Ἡ διεκδίκησις τοῦ ἀλαθῆτου, ἐκεῖ μάλιστα ὅπου δὲν ἔχει σαφῶς θεσπισθῆ».

Τὸ βιβλίον ἐκυκλοφόρησεν εἰς τὴν γερμανικὴν, εὐθὺς ἀμέσως μετεφράσθη εἰς τὴν ἰταλικὴν καὶ πρὸ μηνὸς εἰς τὴν γαλλικὴν. Ἐπωλήθη ταχέως εἰς πολλὰς χιλιάδας. Εὐθὺς ὁμοῦ ἐξεδηλώθησαν ἐπιφυλάξεις καὶ ἤρχισεν μεγάλη διαμάχη, εἰς τὴν ὁποίαν θεολόγοι καὶ σύνοδοι λαμβάνουν μέρος. Εἰς τὴν Γερμανίαν γνωστοὶ θεολόγοι, ὅπως ὁ Karl Rahner καὶ ὁ Karl Lehmann, ἀναγνωρίζοντες τὴν ἐπιγεγονοσαν ἀνάγκην ἀκριβεστέρου καθορισμοῦ τοῦ νοήματος τοῦ Παπικοῦ ἀλαθῆτου, ἐπέκριναν τὸν συγγραφέα διὰ τὸν ἀρνητικόν, πολεμικὸν καὶ ὄχι βαθὺν τρόπον, μὲ τὸν ὅποιον ἐχειρίσθη τὸ θέμα. Εἰς τὴν Ἰταλίαν, κατόπιν παρεμβάσεως τῶν Ἐπισκόπων, ὁ καθολικὸς ἐκδότης δὲν ἐπραγματοποίησεν ἐπανεκτύπωσιν τοῦ ἔργου, ἐξαντληθείσης ἀμέσως τῆς πρώτης ἐκδόσεως. Τὸ ἰταλικὸν ἰησοῦτικὸν περιοδικὸν Civiltà Cattolica ἔγραψεν: «Ὁ Hans Küng ἀρνεῖται ἐκπεφρασμένως ἀλήθειαν, τὴν περὶ ἀλαθῆτου τοῦ Πάπα, ἡ ὁποία καθωρίσθη σαφῶς ὑπὸ τῆς Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ, ὡς ἀλήθεια ἀποκαλυφθεῖσα παρά τοῦ Θεοῦ καὶ τῆν ὁποίαν ὀφείλουν ὅλοι οἱ χριστιανοὶ νὰ πιστεύουν. Ἄρνησις τούτου ἀποτελεῖ αἵρεσιν».

Μόνον τὸ ἀνωτέρω περιοδικὸν ἐχρησιμοποίησε μέχρι στιγμῆς, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, τὴν λέξιν «αἵρεσις» περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Küng. Ἄλλαι παρεμβάσεις παρουσιάζονται περισσότερον μετριοπαθεῖς. Οὕτω π.χ. οἱ Γερμανοὶ Ἐπίσκοποι, χωρὶς νὰ εἰσέλθουν εἰς τὰς λεπτομερείας, ὑπεθυμίζουν βασικά τινα σημεία ὅπως: «Ἀκόμη καὶ ἂν πρέπει νὰ σκεπτόμεθα ἐκ νέου τὴν πίστιν τῆς Ἐκκλησίας, τοῦτο δὲ μέχρι τοῦ τέλους τῆς ἱστορίας, δὲν σημαίνει ὅτι αὕτη δὲν συνεπάγεται ἐν ναί, μὴ ἐπιδεχόμενον ἀμφιβολίαν καὶ ἐν παρόμοιον ὄχι: δὲν δύναται δὲ ν' ἀντικατασταθῶν ἀμοιβαίως. Ἀποτελεῖ δικαίωμα τῆς Ἐκκλησίας ν' ἀπαντᾷ δι' ἑνὸς καὶ ἑνὸς ὄχι, ὅταν ἐκφράζεται ἐπὶ οὐσιαστικῶν ἀληθειῶν. Τὰ δόγματα δὲν ἀντλοῦν τὴν ἀλήθειαν τῶν ἐκ τῆς θεολογικῆς συζήτησεως οὔτε ἐκ τῆς συγκαταθέσεως τῆς πλειονότητος τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἐκ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἔχει αὐθεντίαν νὰ ἐρμηνεύῃ ἀλαθῆτως τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Διακρυφθεῖς δεσμευτικαὶ διὰ τὴν συνείδησιν εἶναι αἱ τῶν Οἰκουμηνικῶν Συνόδων καὶ τοῦ Πάπα, διαδόχου τοῦ Πέτρου καὶ ἀρχηγοῦ τοῦ συλλόγου τῶν Ἐπισκόπων».

Κατὰ τοὺς Γάλλους Ἐπισκόπους, τὸ βιβλίον τοῦ Küng θέτει ὑπὸ ἀμφισβήτησιν «τὴν πίστιν τῆς Ἐκκλησίας» καὶ ὄχι μόνον τὸ παπικὸν ἀλάθητον. «Δὲν δυνάμεθα, λέγουν, νὰ δεχθῶμεν τὴν ὑποτίμησιν τῶν δογματικῶν διατυπώσεων, καταστρεπτικὴν πάσης βεβαιότητος, καὶ καθιστῶσαν ἀδύνατον αὐτὴν ταύτην τῆς πίστεως. Ἀναμφιβόλως, ἐν τῇ διατυπώσει τῶν, αἱ ἐκθέσεις τῆς πίστεως ταύτης σχετίζονται πρὸς τὸν πολιτισμὸν τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐσχηματίσθησαν. Παρὰ ταῦτα δὲν διατηροῦν ὀλιγώτερον τὴν κανονιστικὴν ἀπαίτησιν: Ἡ ὑπὸ τῆς Βίβλου βεβαιωθείσα ἀποκάλυψις, τὸ πιστεύω τῆς Ἐκκλησίας καὶ αὐτὸ τὸ ὅποιον τοῦτο ἐκφράζει, διατηροῦν ὅλην τὴν ἀξίαν...».

Ἐκκλησία ἄνευ ἱεραρχίας καὶ ἄνευ διδακτικῆς αὐθεντίας ἀναποφεύκτως θὰ διελύετο, λέγουν καὶ Γάλλοι Ἐπίσκοποι, καὶ συνεχίζουν: Οὗτος ἦτο πάντοτε ὁ ρόλος τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τόσον εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς ὥσον καὶ τῆς Δύσεως. Τοῦτο ἦτο τὸ νόημα τοῦ ὅρου τῆς πρώτης Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ: τὸ προσωπικὸν ἀλάθητον, τὸ ὅποιον ἀνεγνωρίσθη εἰς τὸν ὑπέρτατον ποντίφηκα, ἐν τῇ ὑψίστῃ πράξει τοῦ ὑπουργήματός του, εἶναι χάρισμα ποιμαντικόν, προωρισμένον νὰ συγκρατῇ τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ πίστει καὶ τῇ ἀγάπῃ. Αὕτη εἶναι ἡ καθολικὴ ἡμῶν πίστις».

Ὅσοι ἐκ τῶν Γάλλων θεολόγων ἔλαβον μέρος εἰς τὸν διάλογον, ἀναγνωρίζουν πλήρως τὰς προθέσεις τοῦ συγγραφέως, δὲν παραλείπουν ὅμως νὰ σημειώσουν τὰς διαφωνίας τῶν. Ὁ π. Ferné Legrand, ἄριστος γνώστης τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησιολογίας, ἐκτός τῶν ἄλλων εὕρισκε ὅτι «ἡ προβληματικὴ τοῦ Küng παραμένει ὑπερβολικὰ δυτικὴ παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν οἰκουμενικοῦ ἀνοιγματος». Ὁ αὐτὸς π. Legrand πιστεύει ὅτι τὸ βιβλίον τοῦ Küng θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἀλλαγὴν τῆς περὶ ἀληθείας ἀντιλήψεως τῶν ῥωμαιοκαθολικῶν: «Ἡ ἀντίληψις τῆς ἀληθείας, γράφει, ἡ ὁποία ἐχρησιμοποιήθη ὑπὸ τῆς Α' Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ καὶ ὑπὸ τῶν ἐγχειριδίων τὰ ὅποια ἐπηκολούθησαν, ἐμφανίζεται πολὺ ἀκατάλληλος σήμερον, ὅτε εἴμεθα εὐαίσθητοι πρὸς τὴν ἱστορικότητα τῆς ἀληθείας καὶ τὸν διαλεκτικὸν αὐτῆς χαρακτήρα, πρὸς τὸν τρόπον, τὸν ὅποιον δὲν δυνάμεθα νὰ ἀγνοήσωμεν, τῆς συνδέσεως θεωρίας καὶ πράξεως πρὸς τὰς πηγὰς ὡσαύτως τοῦ συμβολισμοῦ εἰς τὸν χώρον τῆς πίστεως» (βλ. Le Monde, 21-22 Μαρτίου 1971).

Κατὰ τὸν καθηγητὴν τοῦ Καθολικοῦ Ἰνστιτούτου τῶν Παρισίων, Alexandre Ganoczy, «ἡ φωνὴ τοῦ Küng ἐγκαλεῖ, προκαλεῖ ἀνησυχίαν, πληγώνει, ζητοῦσα διαρκῆ ἐξέτασιν τῆς συνειδήσεως» (La Croix, 5 Μαρτίου 1971). Τέλος ὁ πρῶην Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν W. A. Visser't Hooft εἶπεν: «Ὅσον περισσότερο ἐμελέτων τὸ βιβλίον, τόσον εἶχον τὴν ἐντύπωσιν ὅτι κρατῶ εἰς χεῖρας μου ἀτομικὴν βόμβαν».

Ἐπίσημος στατιστικὴ περὶ τῆς μειώσεως τοῦ κλήρου εἰς Ὀλλανδίαν.

Μόνον 48 ῥωμαιοκαθολικοὶ ἱερεῖς ἐχειροτονήθησαν εἰς Ὀλλανδίαν κατὰ τὸ 1970 ἔναντι 110 τὸ 1969 καὶ 325 τὸ 1950. Ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν Ὀλλανδῶν ἱερέων, μειωθείς κατὰ 470 κατὰ τὸ 1970 (ἔναντι 350 τὸ 1969) ἀνέρχεται εἰς 12.312. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἱεροσπουδαστῶν κατὰ τὸ 1969-1970 ἀνῆλθεν εἰς 719, ἐνῶ πρὸ εικοσαετίας ὑπερέβαινε τὰς 3.000.

Οἱ ἱερεῖς οἱ ὅποιοι ἐγκατέλειψαν τὴν ἱερωσύνην των κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη ἀνέρχονται εἰς 243 καὶ 244 ἀντιστοίχως, ἔναντι 11 κατὰ τὸ 1960. Ἐξ ἄλλου 268 μοναχὰι (ἐπὶ συνόλου 27.000 περίπου) ἀπέβαλον τὸ μοναχικὸν σχῆμα κατὰ τὸ 1970, ἔναντι 147 κατὰ τὸ 1968. Τέλος, τὸ ποσοστὸν τῶν ἐκκλησιαζομένων κατῆλθεν ἀπὸ 50,8% τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1969 εἰς 47%.

Ὁ ἀφορισμὸς τοῦ Λουθήρου

Ἐξ ἐγκύρου πηγῆς μαθάνομεν, ὅτι ἀντιπρόσωποι ῤωμαιοκαθολικῶν ἱερέων καὶ λαϊκῶν τῆς πόλεως Worms ἀπηυθύνθησαν πρὸς τὸν Πάπαν Ῥώμης, ὅπως δώσῃ «διασαφητικὸν λόγον» ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον καὶ τὴν θεολογίαν τοῦ Μαρτίνου Λουθήρου. Οὕτω προέτεινον εἰς τὸν Πάπαν Παῦλον ΣΤ' νὰ ἐξετάσῃ, ἐὰν καὶ εἰς ποῖον χρόνον θὰ ἦτο εὔθετος, καθὼς ἔγινε καὶ διὰ τὴν Ὀρθόδοξον Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν, ἡ ἄρσις τοῦ ἀφορισμοῦ κατὰ τοῦ μεταρρυθμιστοῦ. Ἀφορμὴ πρὸς τοῦτο ἦτο ἡ 450ῆ ἐπέτειος ἐκείνης τῆς ἡμέρας, κατὰ τὴν ὁποίαν εἰς τὸ Worms ὁ Λουθηρος ἐμπροσθεν τοῦ Καρόλου Ε' ὑπεστήριξε τὰς θέσεις του καὶ ἐπέσυρε τὸν κατ' αὐτοῦ ἀφορισμὸν. Ἡ ἄρσις τοῦ ἐν λόγῳ ἀφορισμοῦ ὑπὸ τῆς κεφαλῆς τῆς ῤωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἔστω καὶ ἐὰν φανῇ εἰς πολλοὺς καθολικοὺς ὡς τελειῶς ἀναχρονιστικὴ χειρονομία, ἐν τούτοις γινομένη κατὰ παράκλησιν τῶν καθολικῶν τῆς ἐν λόγῳ πόλεως εἶναι μία ἔνδειξις τῆς προσεγγίσεως τῶν ἄλλων Ὀμολογιῶν. Ἀκριβῶς ἐκ τοῦ λόγου τούτου καθολικοὶ θεολόγοι ἔχουν παρουσιάσει κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τὴν προσωπογραφίαν τοῦ Λουθήρου, ἐν τῇ ὁποίᾳ τὸ πρόσωπον, ὁ βίος καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ μεταρρυθμιστοῦ ἀπελευθεροῦνται ἀπὸ τῆς ἀπὸ τότε ἕως σήμερον ἐντυπώσεως μιᾶς παντελοῦς καταδίκης τούτου παρὰ τῆς ῤωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Κατὰ τὴν ἐν λόγῳ εἶδησιν, ἡ ἄρσις τοῦ ἀφορισμοῦ — χωρὶς νὰ ἐξασφαλιστῇ διὰ τῆς πράξεως ταύτης, ὅπως ἐξομαλυνθοῦν αἱ θεολογικαὶ ἐρίδες μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν — θὰ ἦτο συμβολικὴ τις ἀναγνωρίσις τῶν συγχρόνων οἰκουμενικῶν προσπαθειῶν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἐκκλησιαστικὸν Συνοδικὸν Δικαστήριον

Κλησὶς Κατηγορουμένου [1]

Πρὸς

τὸν Ἱερομόναχον Χρυσόστομον Χαρτᾶν
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος
(ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλοῦμεν σε, ὅπως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ ὡς ἄνω Ἐκκλησιαστικοῦ Συνοδικοῦ Δικαστηρίου, ὁδὸς Ἰωάν. Γεωναδίου 14, τῆ 26ῆ Ἰουνίου 1971 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ καὶ ὥρᾳ 9 π.μ. ἵνα δικασθῇ ἐπὶ ἀποδιδομένων σοι κατηγοριῶν.

Προσπεριδρῶμεν σοι ὅτι, ἐὰν δὲν ἐμφανισθῇ τῇ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρᾳ, θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 7ῆ Μαΐου 1971

Ὁ Γραμματεὺς Ὁ Πρόεδρος
Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Λαζαρίδης Ὁ Πατρῶν Κωνσταντῖνος

Ἱερὰ Μητροπολις Μυτιλήνης

Κλησὶς Κατηγορουμένου [1]

Πρὸς

τὸν ἀρχιμανδρίτην Μάξιμον Βαλλιανάτον

Καλεῖσαι ὅπως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον ἡμῶν καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μυτιλήνης τὴν 12ην Ἰουνίου 1971, ἡμέρᾳ Σάββατον καὶ ὥραν 9ην πρωϊνὴν, ἵνα ἀπολογη-

θής επί αποδιδόμενων σοι κατηγοριῶν, δι' ἃς ἐνεργοῦνται ἔνορκοι ἀνακρισεις συμφώνως τῷ ὑπ' ἀριθμ. 1375/23.3.71 ἐγγράφῳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῇ ὑπ' ἀριθμ. 740/3.4.71 παραγγελίᾳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μυτιλήνης.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 28ῃ Ἀπριλίου 1971

Ὁ Ἀνακριτής

Ὁ Γραμματεὺς

Ἱερεὺς Νικόλ. Βασιλέλλης

Ἱερεὺς Νικόλ. Κουρασαντζής

τῶν Ἱερῶν Ναῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, Λουτροπόλεως Θερμῆς καὶ Τιμίου Προδρόμου, Λισβορίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τῆς Πολιτείας ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ δελτίον «Ἐκκλησία» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν αἴτησιν καὶ τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῇ 6ῃ Ἀπριλίου 1971

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Θηβῶν καὶ Λεβαδείας

Προκειμένου νὰ πληρωθῇ ἡ διὰ τῆς ἀπὸ 20-1-71 πράξεως τῆς Δ. Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δημοσιεύσεως ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 40 Φ.Ε.Κ. τῆς 14-2-71 συσταθεῖσα δευτέρα θέσις ἱεροκήρυκος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα προσόντα κληρικούς, ὅπως ἐντὸς εἴκοσι ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία» ὑποβάλλωσιν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν νομίμων δικαιολογητικῶν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως.

Ἐν Λεβαδείᾳ τῇ 8ῃ Ἀπριλίου 1971

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἐάνθης

Προκειμένου ἵνα πληρωθῇ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 28 καὶ 179 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 9/70 Κανονισμοῦ «Περὶ Καταστάσεως τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ἡ κενὴ θέσις τοῦ Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐάνθης, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους, ὅπως καθέξωσιν τὴν θέσιν ταύτην καὶ κεκτημένους τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ προβλεπόμενα διὰ τὴν κατάληψιν τῆς θέσεως ταύτης τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα, ἵνα ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ πάντων τῶν σχετικῶν πιστοποιητικῶν ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης.

Ἐν Ἐάνθῃ τῇ 27ῃ Ἀπριλίου 1971

† Ὁ Ἐάνθης ΑΝΤΩΝΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Λευκάδος καὶ Ἰθάκης

Π ρ ο κ ῆ ρ υ ξ ι ς

Πληρώσεως θέσεως Ἱεροκήρυκος

Ἐχοντας ὑπ' ὄψιν 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 7 παράγρ. 1 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 13/1970 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱεροκηρύκων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», 2) τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 28 παρ. 1 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 9/1970 Κανονισμοῦ «Περὶ Καταστάσεως τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», 3) τὸ ὑπ' ἀριθμ. 1956/29-3-71 ἐγγραφοῦ τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ προκειμένου νὰ πληρωθῇ ἡ κενὴ θέσις τοῦ Ἱεροκήρυκος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καλοῦνται οἱ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα Κληρικοί, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία», ὑποβάλλωσιν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν νομίμων δικαιολογητικῶν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως.

Ἐν Λευκάδι τῇ 22ῃ Ἀπριλίου 1971

† Ὁ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 33 παράγρ. 2 καὶ 3 τοῦ Κανονισμοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2/1969 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἱενοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», καὶ προτιθέμενοι νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων

Ἱερὰ Μητρόπολις Σάμου καὶ Ἰκαρίας

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῆς κοινότητος Βουρλιωτῶν - Σάμου προσκαλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἡμῶν προκηρύξεως εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία» ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν Ἱεράν ἡμῶν Μητρόπολιν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 33 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2/69 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν Ἱενοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν» ὀριζόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Σάμῳ τῇ 28ῃ Φεβρουαρίου 1971

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ «Ζωοδόχου Πηγῆς» τῆς Κοινότητος Μύλων-Σάμου, προσκαλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἡμῶν προκηρύξεως εἰς τὸ Περιοδικὸν «Ἐκκλησία» ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν Ἱεράν ἡμῶν Μητρόπολιν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 33 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2/69 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν Ἱενοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν» ὀριζόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Σάμῳ τῇ 9ῃ Ἀπριλίου 1971

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ἱερά Μητρόπολις Τρίκκης και Σταγῶν**Προκήρυξις**

Προκειμένου νά προβῶμεν εἰς τήν πλήρωσιν τῆς ὑπαρχούσης παρὰ τῆ Ἱεραῖ Μητροπόλει Τρίκκης και Σταγῶν Β' κενῆς θέσεως Ἱεροκήρυκος, παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς βουλομένους νά καταλάβωσι ταύτην και ἔχοντας πρὸς τοῦτο τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλωσι τῆ Ἱεραῖ Μητροπόλει πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικά.

Διὰ πλείονας πληροφορίας δύνανται οἱ ἐνδιαφερόμενοι νά ἀποτείνωνται εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἱεραῖς Μητροπόλεως.

Ἐν Τρικάλαις τῆ 29ῃ Ἀπριλίου 1971

† Ὁ Τρίκκης και Σταγῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἱ. Μητρόπολις Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ὑπ' ἀριθ. Φ.Ε.Κ. 40/24.2.1971 (τ. Α) ἐν ᾧ ἐδημοσιεύθη πράξις τῆς Διαρκεῖς Ἱεραῖς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ συστάσεως δευτέρας θέσεως ἱεροκήρυκος παρὰ τῆ Ἱ. Μητροπόλει Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου», καθὼς ἐπίσης και τήν ὑπὸ τοῦ Ο.Δ.Δ.Ε.Π. ἔγκρισιν τῆς σχετικῆς πιστώσεως πρὸς πλήρωσιν διὰ διορισμοῦ τῆς θέσεως ταύτης, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 7 παρ. 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13/1970 Κανονισμοῦ «Περὶ τῶν Ἱεροκηρύκων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» και τοῦ ἀρθρου 28 παρ. 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9/1970 Κανονισμοῦ «Περὶ Καταστάσεως τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», προκειμένου νά προβῶμεν εἰς τήν πλήρωσιν ταύτης προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους και ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως ὑποβάλωσι τῆ Ἱεραῖ Μητροπόλει μετ' αἰτήσεως πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικά ἐντὸς εἰκοσαημέρου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας διὰ τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία».

Ἐν Καβάλα τῆ 12ῃ Ἀπριλίου 1971

† Ὁ Φιλίππων Νεαπόλεως και Θάσου ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἀνακοινοῦται ὅτι τὰ Γραφεῖα τοῦ Ο.Δ.Δ.Ε.Π. μετεφέρθησαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἰασιίου 1 (κτίριον Ἱεραῖς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετράκη).

Ἐκ τοῦ Ο.Δ.Δ.Ε.Π.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 9 φύλλον τῆς 1 Ἀπριλίου 1971, σ. 203 ἐκ παραδρομῆς ἐσημειώθη ὁ τίτλος τῆς μελέτης τοῦ κ. Ιωαν J. Jca, τῆς δημοσιευθείσης εἰς τὸ περιοδικὸν τοῦ Πατριαρχείου Ρουμανίας «Orthodoxia». Ὁ ὀρθὸς τίτλος ἔχει ὡς ἀκολουθῶς:

Ιωαν J. Jca, Ὁ ὀρθόδοξος θεολόγος Καρμίρης και αἱ οἰκουμενικαὶ αὐτοῦ ἀπασχολήσεις.

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »**ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἰωαννίνων ΣΕΡΑΦΕΙΜ

† Ὁ Σερβίων και Κοζάνης ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Α) Ἐσωτερικοῦ : Δραχμαὶ 200 ἑτησίως.

Β) Ἐξωτερικοῦ : Δολλάρια 9 ἑτησίως.

Τιμὴ ἐκάστου τεύχους μετὰ τοῦ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ»
δρχ. 6.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Ἱερωνύμου, Μήνυμα ἐπὶ τῆ Ἑορτῆ τοῦ Πάσχα.

Ἐόρτια Γράμματα.

Ἀρχιμ. Χριστοδούλου Παρασκευαΐδου, Αἱ ἐορταὶ τῆς Ἑθνικῆς 150ετηρίδος και ἐπὶ τῆ θεμελιώσεως τοῦ Ἱ. Ναοῦ τῶν Ἱεραποστόλων Κυρίλλου και Μεθοδίου.

Ἀμερικανικὰ Πανεπιστήμια συνεορτάζουν τὴν 150ετηρίδα τῆς Ἐνδόξου Ἑλληνικῆς Ἐθνεγεροσίας.

M. Jordan, Βάπτισμα, νέα ζωὴ, ἔργον.

Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι.

Παρατηρήσεων Στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Κλητήριον Ἐπίκριμα.

Προκηρύξεις ἐκλογῆς ἱερέων κ.λ.π.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
Ἀθῆναι, Ἰασιίου 1 — Τηλέφ. 710.734.